

Noviny Slezské univerzity

QUIDQUID DISCIS, TIBI DISCIS (PETRONIUS)

Kolegiální pozdrav Opolské univerzitě

Dohodu o spolupráci Slezské univerzity v Opavě a Opolské univerzity podepsali rektori prof. M. Černohorský (vpravo) a prof. S. Nicieja Foto archiv

Prof. W. Lesiuk (vlevo) jako čestný doktor Slezské univerzity v Opavě s tehdejší prorektorem, dnes rektorem doc. R. Žáčkem Foto archiv

Mezi zahraničními partnery Slezské univerzity v Opavě má Uniwersytet Opolski, letos si připomínající 15. výročí svého vzniku, neotřesitelnou pozici. Je postavena nejen na faktu, že potřeba vzájemnosti obou mladých vysokých škol byla už 9. dubna 1997 deklarována podpisem dohody o spolupráci, ale zvláště na oboustranných kontaktech, které od listopadu 2003 zastřešuje členství v Konferenci rektorů slezských univerzit.

Je hodno obdivu, čeho se Opolské univerzitě podařilo k dnešku dosáhnout. Přestože v roce 1994 mohla navázat na tradice Vyšší pedagogické školy (založena 1950) a opolské pobočky Katolické univerzity lublinské (existující od roku 1981), málokdo tušil, jak výjimečné bude tempo jejího rozvoje. Impozantním dojmem působí její rekonstruované hlavní budovy na Koperníkově náměstí – Collegium Maius (barokní dominikánský klášter) nebo Collegium Minus (novogotický špitál), stejně jako třeba výčet jmen osobností, jimž udělila čestný doktorát. Patří

Majestátní Collegium Maius - hlavní budova Opolské univerzity Foto ian

k nim také papež Jan Pavel II., který se tu čestným doktorem stal v únoru 2004. I v tom je nám Opolská univerzita blízká. Vždyť v červnu uplynulo deset let od chvíle, kdy byl papež Jan Pavel II. oceněn Zlatou medailí Slezské univerzity v Opavě.

Možnosti spolupráce s opolskými kolegy si vážíme, což není obtížné prokázat na výsledcích vědeckých či pedagogických, na společných konferencích a vydaných sbornících. Naše univerzita ale vážnost, kterou partnerství přikládá, vyjádřila i jinak. V řadách jejích čestných doktorů figuruje od roku 2002 prof. dr. hab. Wiesław Lesiuk, Zlatou medailí byl ve stejném roce poctěn někdejší rektor Opolské univerzity prof. dr. hab. Stanisław Sławomir Nicieja, totéž ocenění brzy převezme prof. dr. hab. Michał Lis.

Opolské univerzitě, studentům, pedagogům a dalším zaměstnancům na jejích osmi fakultách a ostatních pracovištích, přejeme v jejich jubilejním roce vše dobré. A dodávat, že jim chceme zůstat dobrými partnery, není snad ani potřebné. (ian)

Jak nás vidí studenti

(Výsledky dotazníkového šetření studentů Slezské univerzity v roce 2009)

Cílem každoročního dotazníkového šetření na Slezské univerzitě (SU) v Opavě je získat srovnatelná data v základních oblastech ovlivňujících podmínky studia a vytvořit tak dlouhodobý proces sledování vývoje a změn v těchto oblastech.

Již podruhé se podařilo získat reprezentativní vzorek studentského hodnocení kvality na jednotlivých součástech SU. Výhodou použité metody sběru dat - záměrného výběru - je jeho lepší vypovídací schopnost než u známé ankety, kde odpovídá jen ten, kdo je nějak motivován a kde výsledky mohou proto být zkresleny hlavně negativním směrem. Letošní data byla získána prostřednictvím dotazníku, který obsahoval výroky, u nichž byla měřena míra souhlasu respondentů na šesti-stupňové ordinální škále:

zcela nesouhlasím = 1,

nesouhlasím = 2,

spíše nesouhlasím = 3,

spíše souhlasím = 4,

souhlasím = 5,

zcela souhlasím = 6.

Každý výrok obsahoval navíc možnost „**neznám odpověď**“.

Výroků, které byly předloženy k posouzení, bylo celkem 32. Jednotlivé výroky jsou rozděleny do následujících pěti oblastí: kvalita studia na vysoké škole, poradenství a atmosféra na vysoké škole, prostředí a služby na vysoké škole, studentské organizace na vysoké škole, finanční podmínky studia na vysoké škole. Nakonec se respondenti měli ještě možnost volně vyjádřit k pozitivním a negativním jevům na jejich fakultách. Náš dotazník je podobný dotazníku celostátního studentského šetření NA6, které bylo na SU realizováno v roce 2007, proto lze letošní výsledky s tímto šetřením porovnat.

Po vyčištění získaných dat byly jednotlivé otázky vyhodnoceny jednak každá zvlášť – pomocí aritmetického průměru, jednak z nich byly v rámci uvedených pěti oblastí vypočítány indexy (pomocí váženého průměru), které danou oblast charakterizují jedním číslem.

Na SU se šetření zúčastnilo 727 studentů bakalářského stupně studia, avšak mimo studentů 1. ročníku, pro které byl realizován odlišný průzkum. Na Filozoficko-přírodovědecké fakultě (FPF) v Opavě odpovídalo 218 z celkového počtu cca 1500 bakalářských studentů, na Obchodně podnikatelské fakultě (OPF) v Karviné 215 z celkového počtu 2800 bakalářských studentů, na Fakultě veřejných politik (FVP) v Opavě to bylo 273 z celkového počtu 1300 baka-

Posluchači studijního oboru Všeobecná sestra (studijní program Ošetřovatelství) čekají v budově na Bezručově náměstí 14 v Opavě na zahájení výuky praktických předmětů Foto Tomáš Kramný

lářských studentů a na Matematickém ústavu (MÚ) v Opavě 21 z celkového počtu 90 bakalářských studentů. Je nutno dodat, že FVP je fakultou samostatně fungující teprve od října 2008 a že MÚ je z hlediska malého počtu studentů zcela „**netypickou fakultou**“.

V textu jsou uvedeny hlavní výsledky šetření za jednotlivé součásti SU v roce 2009. Dále se zabývá porovnáním s analogickými výsledky z šetření NA6 v roce 2007.

ANALÝZA VÝSLEDKŮ

Co na svých součástech respondenti nejvíce oceňují, co jim naopak vadí, konkrétně jak hodnotí kvalitu výuky na fakultách, jaká je atmosféra na součástech, jak fungují služby studentům, co si studenti myslí o studentských organizacích a jaké mají finanční podmínky studia?

Jak již bylo zmíněno, je pro odpověď na všechny tyto otázky vypočítáno pět indexů, které charakterizují jednotlivé oblasti:

- a) **index 1:** Kvalita studia na vysoké škole (v dotazníku otázky 1 až 10),
- b) **index 2:** Poradenství a atmosféra na vysoké škole (v dotazníku otázky 11 až 15),
- c) **index 3:** Prostedí a služby na vysoké škole (v dotazníku otázky 17 až 25),
- d) **index 4:** Studentské organizace (v dotazníku otázky 16, 26a až 26b),
- e) **index 5:** Finanční podmínky studia na vysoké škole (v dotazníku otázky 27 až 29).

Indexy vypočítané jako aritmetické průměry hodnot jednotlivých otázek leží v rozmezí mezi 1 až 6 a platí pro ně, že čím vyšší je jejich hodnota, tím je daná oblast oceněna lépe.

Když srovnáváme jednotlivé indexy mezi sebou, můžeme říci, že pro celou populaci bakalářských studentů jsou nejlépe hodnoceny finanční podmínky studia (index 5 = 4,04), dále se umístila oblast hodnocení kvality studia (index 1 = 3,63) a poradenství a atmosféra na škole (index 2 = 3,59). Naopak nejhůře studenti hodnotí fungování studentských organizací (index 4 = 3,08). Přitom lze s jistotou mírou nepřesnosti říci, že do hodnoty indexu 3,5 jsou studenti nespokojeni, nad hodnotu 3,5 jsou spokojeni s danou oblastí.

Celkově respondenti SU **nejvíce souhlasí** s následujícími výroky (jsou seřazeny podle průměru všech respondentů ze SU, dále jsou uvedeny odpovídající hodnoty pro součásti - fakulty SU):

1. **Prospěchová stipendia jsou dobrým způsobem, jak odměňovat studenty** (průměr všech na SU = 4,79, FPF = 4,95, OPF = 4,51, FVP = 4,75, MÚ = 5,19).
2. **Škola nabízí dostatečné možnosti studia v zahraničí** (průměr všech = 4,04, FPF = 4,28, OPF = 4,38, FVP = 3,52, MÚ = 3,86).
3. **Při studiu si musím přivydělávat, abych pokryl/a náklady související se studiem.** (průměr všech = 4,04, FPF = 3,82, OPF = 4,13, FVP = 4,06, MÚ = 3,86).

4. *Existuje dostatek dostupných počítačových učeben, včetně přístupu na internet. (průměr všech = 4,00, FPF = 4,60, OPF = 5,01, FVP = 3,89, MÚ = 5,05).*

5. *Jsem rád(a), že studuji právě na této škole (průměr všech = 3,94, FPF = 4,21, OPF = 3,57, FVP = 3,87, MÚ = 4,90).*

Respondenti nejčastěji nesouhlasili s následujícími výroky (seřazeno podle průměru všech respondentů SU):

1. *Jsem spokojen(a) s výukou cizích jazyků (průměr všech = 2,76, FPF = 3,16, OPF = 2,69, FVP = 2,48, MÚ = 2,76).*

2. *Je běžné, že se studenti v případě problémů obrací na studentskou organizaci. (průměr všech = 2,81, FPF = 2,73, OPF = 2,76, FVP = 2,80, MÚ = 3,53).*

3. *Znám studenty, kteří mě zastupují ve fakultním akademickém senátu. (průměr všech = 2,85, FPF = 2,48, OPF = 2,87, FVP = 3,15, MÚ = 1,79).*

4. *Na škole existují vedle studijního oddělení další organizace, na které se mohou vždy s důvěrou obrátit (průměr všech = 2,99, FPF = 2,86, OPF = 3,05, FVP = 2,88, MÚ = 4,48).*

5. *Všechny materiály potřebné pro studium jsou dostupné (průměr všech = 3,07, FPF = 2,89, OPF = 3,20, FVP = 2,97, MÚ = 4,29).*

Průměrná spokojenost s kvalitou výuky vyjádřená indexem 1 je na celé SU 3,63. Nadprůměrně spokojeni jsou studenti MÚ (index 1 = 4,18), poté FPF (3,79), dále OPF (3,58), nejméně jsou spokojeni studenti FVP (3,45). Indexem 1 studenti fakult SU hodnotí průměrnou kvalitu výukového procesu měřenou jejich spokojeností s tím, jak studium rozvíjí jejich odborné znalosti a dovednosti, znalosti cizích jazyků, zda pedagogové oceňují jejich výkony u zkoušek spravedlivě, jaké jsou možnosti jejich zapojení do vědecké nebo umělecké činnosti fakulty a také možnosti studia v zahraničí.

S poradenstvím a atmosférou vyjádřenou indexem 2 je na SU průměrná spokojenost rovna 3,59. Nadprůměrně spokojeni jsou opět studenti MÚ (index 2 = 5,06), pak FVP (3,60), dále OPF (3,57), nejméně jsou spokojeni studenti FPF (3,36). Z takového hodnocení mimo jiné vyplývá, jak jsou

studenti fakult SU v průměru spokojeni s otevřeným a partnerským přístupem pedagogů, s prací studijního oddělení a studentských organizací.

Průměr spokojenosti s prostředím a službami na SU vyjádřený indexem 3 je 3,50. Nadprůměrně spokojeni jsou studenti MÚ (index 3 = 4,31), pak FVP (3,52), dále FPF (3,45), nejméně jsou spokojeni studenti OPF (3,36). Index 3 vyjadřuje, jak jsou studenti fakult SU v průměru spokojeni s kvalitou fakultami poskytovaných služeb (poskytované studijní materiály, informační systém, počítačové učebny, knihovny, cena a kvalita kolejí a menz, nabídka volnočasových aktivit).

Spokojenost se studentskými organizacemi na SU vyjádřena indexem 4 je v průměru 3,08. Nadprůměrně spokojeni jsou studenti FVP (index 4 = 3,21), pak OPF (3,09), dále MÚ (3,03), nejméně jsou spokojeni studenti FPF (2,86). Index 4 svědčí zřejmě o aktivitě studentských organizací působících na součástech.

Finanční podmínky studia na SU jsou vyjádřeny indexem 5 jako hodnota 4,04. Nadprůměrně spokojeni jsou opět studenti MÚ (index 5 = 4,43), pak FPF (4,10), dále OPF (4,00), nejméně jsou spokojeni studenti FVP (3,92). Index 5 agreguje názory na to, jak si studenti fakult SU přivydělávají při studiu, jak využívají prospěchová stipendia a jaké možnosti si při studiu přivydělat mají přímo na škole.

POROVNÁNÍ S NÁRODNÍM ŠETŘENÍM STUDENTŮ NA6

Nakonec uvedeme srovnání s hodnocením v roce 2007. V tu dobu ještě neexistovala FVP, která se až později vyčlenila z FPF. Také v tom roce nebylo provedeno hodnocení MÚ.

Průměrné hodnoty jsou uvedeny v následující tabulce. V posledních sloupcích jsou uvedeny minimální a maximální hodnoty dosažené v Národním šetření studentů NA6 v roce 2007. Komentujeme tedy změny situace na největších dvou fakultách – FPF a OPF mezi roky 2007 a 2009 (viz tabulka dole).

Jak je vidět z hodnot indexu 1, který vyjadřuje průměrnou spokojenost s kvalitou výuky, na FPF došlo ke zvýšení spo-

kojenosti z hodnoty 3,50 na 3,79 avšak na OPF, došlo k poklesu spokojenosti z hodnoty 3,90 na 3,58. Varující je fakt, že současné hodnoty fakult jsou nižší (s výjimkou MÚ), než je minimální hodnota dosažená na všech fakultách českých veřejných vysokých škol v roce 2007.

Priznivý vývoj růstu spokojenosti na FPF je též u indexu 2 (poradenství a atmosféra na fakultě) a indexu 3 (Prostředí a služby). U OPF je v těchto oblastech naopak negativní vývoj – pokles jak u indexu 2, tak u indexu 3. Opět však konstatujeme, že současné hodnoty fakult jsou u indexu 2 nižší (s výjimkou MÚ), než je minimální hodnota dosažená na všech fakultách českých veřejných vysokých škol v roce 2007. U indexu 3 se fakulty SU pohybují přibližně uprostřed českého spektra veřejných vysokých škol.

Index 4 vyjadřující spokojenost se studentskými organizacemi u obou hodnocených fakult mezi roky 2007 a 2009 poklesl, zatímco index 5 charakterizující spokojenost s finančními podmínkami studia v tomto období vzrostl. To je poněkud paradoxní v souvislosti s prohlubující se finanční krizí. Ve srovnání s celostátními hodnotami je spokojenost s činností studentských organizací nízká (index 4).

ZÁVĚRY

Jak je vidět z uvedených porovnání, nejsou získaná hodnocení fakult SU jejími studenty v roce 2009 pro tyto fakulty příliš lichotivá: ukazuje se totiž, že ve většině hodnocených oblastí jsou výsledná průměrná hodnocení pod úrovní celostátních průměrů. Stejně tomu bylo i v roce 2007 a od té doby nedošlo k výraznému zlepšení.

Vedení fakult i vedení univerzity by se proto mělo vážně zamyslet, jakými opatřeními zvýšit kvalitu jak pedagogického a vědecko-výzkumného procesu, tak služeb, které univerzita studentům poskytuje.

Je třeba cílevědomě řešit problémy, jak zlepšit komunikaci se studenty a celkové klima na univerzitě, jak podpořit studentské iniciativy a aktivity a celkovou finanční situaci pedagogů i studentů.

Jaroslav Ramík

Fakulty/ Indexy	FPF		OPF		FVP	MÚ	Celostátní hodnoty 2007	
	2009	2007	2009	2007	2009	2009	min	max
Index 1	3,79	3,50	3,58	3,90	3,45	4,18	3,79	4,24
Index 2	3,36	3,23	3,57	3,83	3,60	5,06	3,70	4,31
Index 3	3,45	3,36	3,36	3,66	3,52	4,31	3,03	3,82
Index 4	2,85	3,10	3,09	3,38	3,21	3,03	3,18	3,69
Index 5	4,10	3,81	4,00	3,95	3,92	4,43	3,72	4,23

Schváleny návrhy na jmenování profesorem

Obsáhlý program byl připraven pro zasedání Vědecké rady Slezské univerzity (SU) v Opavě, které se 21. dubna konalo v zasedací místnosti rektorátu. Zabývalo se návrhy na jmenování profesorem, návrhem na udělení čestné vědecké hodnosti doctor honoris causa SU, návrhem na udělení Zlaté medaile SU, návrhem na rozšíření akreditace navazujícího magisterského studijního programu Matematika a výročními dokumenty SU za rok 2008.

Před Vědeckou radou Filozoficko-přírodovědecké fakulty (FPF) SU proběhlo řízení ke jmenování doc. PhDr. Mečislava Boráka, CSc., vědecko-pedagogického pracovníka Ústavu veřejné správy a regionální politiky (ÚVSRP) Fakulty veřejných politik SU, profesorem v oboru Historie se zaměřením na české a československé dějiny 6. listopadu 2008. Jeho součástí byla přednáška doc. Boráka (narozen 1945) „Úskalí a smysl výzkumu obětí totalitních režimů“. Touto problematikou se jmenovaný zabývá dlouhodobě, a to jak na akademické půdě, tak jako vědecký pracovník Slezského zemského muzea v Opavě a Centra pro dokumentaci majetkových převodů kulturních statků obětí II. světové války při Ústavu pro soudobé dějiny Akademie věd ČR.

Členům Vědecké rady SU doc. Borák představil své monografie, další publikace, výzkum i výrazný podíl na popularizaci historie prostřednictvím tvorby dokumentárních filmů (např. snímek Zločin jménem Katyň získal četná prestižní ocenění v ČR i v zahraničí). Po reakci na vznešené dotazy a diskusi přikročila Vědecká rada k tajnému hlasování, v němž byl návrh na jmenování doc. Boráka profesorem schválen.

Rovněž návrh na jmenování doc. PhDr. Ivana Šedivého, CSc., ředitele Masarykova ústavu a archivu Akademie věd ČR, v.v.i. Praha, se nejprve zabývala Vědecká rada FPF. Na jejím zasedání 25. února 2009 přednesl doc. Šedivý (narozen 1959) přednášku „Osobnost T. G. Masaryka v meziválečném období: ke struktuře historického mýtu“. Před Vědeckou radou SU prezentoval své odborné zájmy

Dosavadní profesorská řízení realizovaná na Slezské univerzitě v Opavě

Doc. RNDr. Štefan Schwabik, DrSc.
návrh na jmenování profesorem schválen
Vědeckou radou Slezské univerzity 9. června 2000

Doc. RNDr. Miroslav Engliš, DrSc.
návrh na jmenování profesorem schválen
Vědeckou radou Slezské univerzity 27. září 2005

Doc. RNDr. Vladimír Müller, DrSc.
návrh na jmenování profesorem schválen
Vědeckou radou Slezské univerzity 27. září 2005

Doc. RNDr. Lubomír Snoha, DSc., Slovensko
návrh na jmenování profesorem schválen
Vědeckou radou Slezské univerzity 11. září 2007

Dr hab. Zygfryd Kominek, Polsko
návrh na jmenování profesorem schválen
Vědeckou radou Slezské univerzity 22. dubna 2008

Doc. RNDr. Miroslav Krbec, CSc., DSc.
návrh na jmenování profesorem schválen
Vědeckou radou Slezské univerzity 22. dubna 2008

Dosavadní nositelé čestné vědecké hodnosti doctor honoris causa Slezské univerzity v Opavě

Prof. RNDr. Jaroslav Kurzweil, DrSc., únor 2001
Prof. dr hab. Andrzej Mariusz Trautman, Polsko, únor 2001
Prof. dr hab. Wiesław Tomasz Lesiuk, Polsko, červen 2002
Prof. Dr. Dr. Gundolf Keil, Německo, duben 2003
Prof. PhDr. Milan Jelínek, CSc., říjen 2004
Prof. RNDr. Jiří Bičák, DrSc., listopad 2005
Prof. Ing. Jiří Niederle, DrSc., listopad 2005
Doc. JUDr. Petr Pithart, únor 2007
Prof. RNDr. Petr Hájek, DrSc., červen 2008
Akademik Dr. Gheorghe Păun, Rumunsko, červen 2008

Dosavadní nositelé Zlaté medaile Slezské univerzity v Opavě

Dr. Peter Niesner, říjen 1998
Prof. RNDr. Martin Černohorský, CSc., říjen 1998
Ing. Jiří Hanzelka, únor 1999
Ing. Miroslav Zikmund, únor 1999
Prof. Dr. Theodor Berchem, květen 1999
papež Jan Pavel II., červen 1999
Masarykova univerzita Brno, únor 2001
Prof. PhDr. Milan Jelínek, CSc., únor 2001
Prof. dr hab. Wiesław Tomasz Lesiuk, únor 2001
Prof. Arnošt Parsch, únor 2001
Prof. Ing. Rudolf Zahradník, DrSc., únor 2001
Akad. sochař Zdeněk Kolářský, říjen 2001
Prof. JUDr. František Vencovský, listopad 2001
Prof. dr hab. Stanisław Sławomir Nicieja, červen 2002
Prof. dr hab. Jan Wojtyła, červen 2002
Prof. RNDr. Jaroslav Koutecký, DrSc., duben 2003
Prof. RNDr. Jaroslav Smítal, DrSc., duben 2003
Prof. Ing. Vítězslav Balhar, CSc., listopad 2005
Prof. dr hab. Stanisław Senft, listopad 2005
JUDr. Ing. Josef Byrtus, dr.h.c., říjen 2006
Prof. dr hab. Janusz Janeczek, Polsko, říjen 2006
Prof. dr hab. Florian Kuźnik, Polsko, říjen 2006
Prof. PhDr. Zdeněk Jirásek, CSc., březen 2007

– české a středoevropské dějiny 19. století, dějiny vojenství a dějiny Československa meziválečného období. Ty uplatňuje i při přednáškách na Univerzitě Karlově a Univerzitě Pardubice. Návrh na jeho jmenování profesorem v oboru Historie se zaměřením na české a československé dějiny byl členy Vědecké rady SU schválen.

Vědecká rada SU projednala dále návrh na udělení čestné vědecké hodnosti doctor honoris causa prof. Dr. Dr.h.c. mult. Norbertu Richardu Wolfovi z Julius-Maximilians-Universität Würzburg, hostujícím od října 2006 na Ústavu cizích jazyků FPF. Jmenovaný (narozen 1943) se dlouhodobě zasazuje o partnerství obou univerzit, které bylo v květnu 1997 stvrzeno oficiální dohodou o spolupráci, a je předsedou oborové rady společného doktorského studia oboru Korpusová lingvistika SU a Julius-Maximilians-Universität Würzburg. Návrh 6. listopadu 2008 schválila Vědecká rada FPF. Vůči návrhu nebyly ani na zasedání Vědecké rady SU vzneseny žádné připomínky a byl v tajném hlasování schválen.

Stejně tak se členové Vědecké rady SU postavili k návrhu na udělení Zlaté medaile SU prof. dr hab. Michału Lisovi z Opolské univerzity, který je už od osmdesátých let (tehdy byl ještě jeho působištěm Państwowy Instytut Naukowy - Instytut Śląski w Opolu) propagátorem vědecké spolupráce Opolí a Opavy. Jmenovaný (narozen 1935) se specializuje na historické a politologické vědy a pravidelně se účastní česko-polských konferencí, jejichž garantem za SU je nyní ÚVSRP Fakulty veřejných politik. Návrh na ocenění prof. Lise podal 3. dubna 2009 rektoru SU doc. PhDr. Rudolfo Žáčkovi, Dr., děkan FPF prof. PhDr. Zdeněk Jirásek, CSc. Zlatá medaile SU bude prof. Lisovi udělena u příležitosti ukončení jeho působení na akademické půdě.

V závěru zasedání schválili členové Vědecké rady SU žádost o rozšíření akreditace navazujícího magisterského studijního programu Matematika o studijní obor Aplikovaná matematika a předložené výroční dokumenty za rok 2008. (ian)

Mladý informatik vítězem prestižní soutěže

Plný nových dojmů, ale zejména s vítězstvím v kapse se vrátil tehdy ještě posluchač závěrečného ročníku, nyní už absolvent navazujícího magisterského studia oboru Informatika a výpočetní technika na Ústavu informatiky Filozoficko-přírodovědecké fakulty Slezské univerzity v Opavě David Beneš z prestižní soutěže Studentské vědecké odborné činnosti (SVOČ), jejíž desátý ročník se konal 28. května v Košicích. V jedné z devíti kategorií (konkrétně v kategorii Aplikovaná informatika) v konkurenci zástupců Matematicko-fyzikální fakulty Univerzity Karlovy v Praze, Fakulty matematiky, fyziky a informatiky Univerzity Komenského v Bratislavě a Přírodovědecké fakulty Univerzity Pavla Jozefa Šafárika v Košicích uspěl s prací Párová kompatibilita pramerů pro genotypizaci.

Prakticky zaměřená práce spojuje hned dva obory najednou: informatiku a biologii. „Ve zkratce by se dalo říci, že výsledný program nalezne praktické uplatnění - měl by totiž urychlit proces identifikace lidí podle jejich DNA,“ řekl Beneš, který na práci, jež je zároveň magisterskou diplomovou prací, systematicky pracoval tři roky. „V současné době je již program využíván v Laboratoři experimentální

Nahore David Beneš při vítězné prezentaci na finále Studentské vědecké odborné činnosti, dole (uprostřed) při vyhlášení výsledků Foto archiv

medicíny Lékařské fakulty Univerzity Palackého a Fakultní nemocnice v Olomouci,“ dodal a potvrdil, že program by v budoucnosti mohl pomáhat

v práci například také kriminalistům.

Ne úplně běžné téma závěrečné magisterské práce autora zaujalo hned od začátku, byť,

jak přiznal, velkým úskalím bylo počáteční nastudování kvanta odborné literatury. „V oblasti informatiky jsem spolupracoval s doc. Ing. Petrem Sosikem, Dr., z Ústavu informatiky Filozoficko-přírodovědecké fakulty Slezské univerzity, který byl vedoucím práce, otázky z biologie jsem konzultoval pro změnu s doc. Mgr. Jiřím Drábkem, Ph.D., z Lékařské fakulty Univerzity Palackého v Olomouci,“ jmenoval vítěz SVOČ ty, kdo mu poskytli nezbytnou odbornou pomoc.

Po vítězství ve SVOČ a úspěšně červnové obhajobě magisterské práce chce Beneš zůstat i po prázdninách v Opavě. „Pocházím z Náchoda, na Slezskou univerzitu do Opavy jsem šel studovat nejen kvůli dobrým referencím na Ústav informatiky zdejší Filozoficko-přírodovědecké fakulty, ale také kvůli přátelům. V Opavě se mi líbí, proto nyní zvažuji pokračování v postgraduálním studiu,“ uzavřel nedlouho po návratu z Košic úspěšný absolvent.

Michal Novotný

Pozn. autora: V loňském roce se celostátní kola SVOČ zúčastnil a 3. místo v něm za práci Analýza genomů vinné révy získal posluchač a loňský absolvent studia na opavském Ústavu informatiky Daniel Beneš, Davidův bratr.

Správní radě opět předsedá opavský primátor

K letošnímu prvnímu zasedání se 4. května sešla Správní rada Slezské univerzity (SU) v Opavě. Za svého předsedu znovu zvolila primátora statutárního města Opavy Ing. Zbyňka Stanjuru, místopředsedy se stali Jiří Urbanec (IVAX – Pharmaceuticals, s.r.o., Opava-Komárov, a doc. Ing. Václav Vinš, CSc. (Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy ČR). Novou členkou je od 15. dubna letošního roku PhDr. Magda Habrmanová, CSc., ředitelka Krajské hospodářské komory Moravskoslezského kraje, a od 21. dubna 2009 Ing. Jaroslav Palas, hejtman Moravskoslezského kraje. Dalšími členy, jejichž šestiletý mandát začal už dříve, jsou Jaroslav Čánek z a.s. Lázně Darkov, Ing. Václav Klučka, poslanec Poslanecké sněmovny Parlamentu ČR, Mgr. Eva

Prošková z Ústavu teorie a praxe ošetřovatelství 1. lékařské fakulty Univerzity Karlovy, Ing. Miroslav Krajčůček, poslanec Poslanecké sněmovny Parlamentu ČR, Mgr. Jan Morávek, poradce předsedy zahraničního výboru Poslanecké sněmovny Parlamentu ČR, Ing. Bronislav Szabla z Komerční banky, a.s., Ing. Jiří Veverka, někdejší náměstek hejtmána Moravskoslezského kraje, nyní člen Rady města Krnova, Ing. Roman Jamnický z Model Obaly a.s. a Ing. Vladislav Uličný, INTEXT Krnov.

Správní rada vzala na vědomí výroční zprávy SU za rok 2008 a projednala rozpočet SU na rok 2009, který poté rovněž vzala na vědomí.

V majetkoprávních záležitostech se mimo jiné zabývala nabytím nemovitostí v katastrálním území Opava-Předměstí,

kteří sousedí se dvorem objektu na Haueřově 4 v Opavě. Nabytí tří pozemků – dva od vlastníka Statutárního města Opavy a jeden od opavské místní organizace Českého rybářského svazu – za cenu stanovenou znaleckými posudky schválila. SU tyto pozemky využije k rozvoji a dostavbě areálu na Hauerově ul., jejíž studie byla v letošním roce z prostředků rozvojového projektu zpracována.

Správní rada schválila též bezúplatný převod několika pozemků v areálu Na Vyhlídce v Karvině do vlastnictví Statutárního města Karviné, které na nich vybuduje atletický areál a hřiště pro míčové sporty včetně zázemí. Toto schválení bylo podmíněno tím, že Statutární město Karviná následně SU umožní využívání vybudovaného sportovního areálu. (ian)

Shromáždění česko-polské vědecké společnosti

Slezská univerzita v Opavě hostila 22. a 23. května účastníky výročního shromáždění polsko-české vědecké společnosti (Polsko-Czeskie Towarzystwo Naukowe), které se poprvé sešlo na území České republiky. Společnost byla založena v září 2006 a dnes má 227 členů, z toho 163 z Polska a 64 z ČR, kteří působí ve významných vědeckých centrech obou zemí. Jejimi členy jsou však rovněž zástupci samospráv, médií, studentů apod. Strukturu společnosti tvoří tři stálé komise, a to pro humanitní a sociální vědy, pro přírodní a exaktní vědy a konečně pro aplikované vědy.

Výboru Polsko-české vědecké společnosti předsedá prof. dr. hab. Jacek Baluch, vedoucí katedry Filologiei Czeskiej i Łużyckiej Ústavu slavistiky Jagellonské univerzity v Krakově a někdejší velvyslanec Polska v ČR, funkci místopředsedy zastává prof. PhDr. Zdeněk Jirásek, CSc., děkan Filozoficko-přírodovědecké fakulty (FPF) Slezské univerzity v Opavě. Ve výboru dále pracují vědečtí pracovníci z Wroclawské univerzity, Opolské univerzity, Univerzity Adama Mickiewicze v Poznani, Slezské univerzity v Katovicích, Univerzity Hradec Králové, Ústavu slavistiky Polské akademie věd a Akademie věd ČR. Naši univerzitu zastupuje ve Společnosti také doc. PhDr. Irena Korbelařová, Dr., proděkan FPF, která

Opavské výroční shromáždění Polsko-české vědecké společnosti zahájil předseda jejího výboru prof. dr. hab. Jacek Baluch

Foto ian

figuruje publikační činnost, a to včetně vydání periodika Kontakt s roční periodicitou, a uspořádání několika odborných konferencí. Předpokládá se též realizace záměru zpracovat bibliografii polských prací s českou tematikou.

(re)

byla zvolena místopředsedkyní její revizní komise.

První jednací den výročního shromáždění v Opavě patřil panelové diskusi na téma Místo Slezska ve střední Evropě. „Vystoupení v ní si připravili doc. Rudolf Žáček, rektor Slezské univerzity v Opavě, prof. Antoni Barciak ze Slezské univerzity v Katovicích, prof. Tadeusz Marczak z Wroclawské univerzity a prof. Zdeněk Jirásek ze Slezské univerzity v Opavě,“ potvrdil druhý místopředseda Výboru Polsko-české vědecké společnosti dr. Ryszard Gładkiewicz z Wroclawské univerzity. „Do zajímavé rozpravy ale přispělo mnoho dalších polských a českých znalců, kteří se nejen zamýšleli nad historickým a současným chápáním pojmu Slezsko nebo fenoménu slezského povědomí, ale diskutovali i o perspektivách rozvoje Slezska chápaného v podobě moderního středoevropského regionu,“ doplnil dr. Gładkiewicz.

Na programu druhého dne byly organizační záležitosti. Shromáždění ocenilo činnost Společnosti v roce 2008 a schválilo plán na nejbližší období. V něm na předním místě

Evropské peníze na projekt o daních a účetnictví

Na karvinské Obchodně podnikatelské fakultě (OPF) Slezské univerzity se rozbíhá další, nově schválený EU-projekt s názvem Implementace mezioborových vazeb účetních a daňových předmětů do bakalářského studijního programu Ekonomika a management a navazujícího magisterského programu Ekonomika a management. Projekt je spolufinancován Evropským sociálním fondem a státním rozpočtem České republiky.

Záměr byl předložen do 1. výzvy 2.2 operačního programu Vzdělávání pro konkurenceschopnost podporující zvýšení kvality a prohloubení diverzifikace vysokých škol s důrazem na požadavky znalostní ekonomiky.

Jak už samotný název projektu napovídá, cílem je zvýšení kvality, flexibility a atraktivnosti vzdělávání v souladu s prioritami vládních rozvojových kon-

cepí a měnicími se podmínkami na trhu práce prostřednictvím provedení inovace akreditovaného bakalářského studijního programu Ekonomika a management a navazujícího magisterského studijního programu Ekonomika a management.

Projekt je určen jak studentům Slezské univerzity v Opavě, tak zájemcům o studium, akademickým pracovníkům působícím v oblasti účetnictví a daňové problematiky i pedagogickým pracovníkům středních škol.

Projekt je tříletý a je realizován od března 2009 do února 2012 společně s Obchodní akademií a Vyšší odbornou školou sociální v Ostravě-Mariánských Horách. Hlavním řešitelem projektu je Ing. Jana Janoušková, Ph.D., vedoucí katedry účetnictví OPF, hlavním projektovým manažerem je Ing. David Hütter. Do realizace je kromě dalších pracovníků OPF zapojeno

také Centrum řízení projektů rektorátu Slezské univerzity, které koordinuje realizaci výběrových řízení, dohlíží na naplňování znaků povinné publicity a spolupracuje při pořádání mezinárodních konferencí.

V rámci realizace projektu se 19. června na katedře účetnictví OPF uskutečnil seminář týkající se tvorby studijních opor. Budoucí autoři byli seznámeni s vytvořenou šablonou pro psaní studijních opor a se způsobem jejího použití. Do konce roku 2009 a začátkem roku 2010 bude probíhat inovace obsahové náplně předmětů na základě provedených analýz. Projekt vyústí v rozšíření nabídky předmětů zaměřených na studium účetnictví a daní, která vznikne ve spolupráci se specialisty a odborníky z praxe věnujícími se této problematice.

Více informací lze získat na [www.adrese http://elearning.opf.slu.cz/course/view.php?id=833](http://elearning.opf.slu.cz/course/view.php?id=833). Jan Podmol

První promoce na Fakultě veřejných politik

Slavnostní nástup představitelů Slezské univerzity v Opavě k promoci - za pedely vpravo rektor doc. PhDr. Rudolf Žáček, Dr., vlevo děkan Fakulty veřejných politik doc. PhDr. Dušan Janák, Ph.D. Foto ian

V první řadě proděkanky Fakulty veřejných politik, zleva dr. M. Chmelařová, doc. A. Archalousová a doc. O. Březinová, vzadu zleva doc. K. Janiš, doc. A. Václavíková, doc. D. Mastiliaková a dr. J. Sedláček Foto ian

Fakulta veřejných politik (FVP) Slezské univerzity v Opavě dospěla v létě k dalšímu mezníku své dosavadní nedlouhé existence. Ve dnech 8. a 9. července se tu konaly první promoce, při nichž ve Sněmovním sále minoritského kláštera v Opavě převzalo diplom 233 bakalářů a 9 magistrů. Absolvovali v bakalářských oborech Veřejná správa regionální politika (VSRP), prezenční studium (49, z toho 2 s vyznamenáním), VSRP, kombinované studium (86, z toho 1 s vyznamenáním), Středoevropská studia, (3 absolventi prezenčního studia), Sociální patologie a prevence (SPP), prezenční studium (27, z toho 5 s vyznamenáním), SPP, kombinované studium (29, z toho 2 s vyznamenáním), Všeobecná sestra, prezenční studium (39, z toho 2 s vyznamenáním) a v navazujícím magisterském studiu oboru Veřejná správa a sociální politika, prezenční studium (9, z toho 1 s vyznamenáním).

Ústav veřejné správy a regionální politiky, počtem studentů i oborů největší pracoviště FVP, vyhlásil v rámci promoci oficiální výsledky soutěže o nejlepší diplomovou práci dotované finančními odměnami. V kategorii bakalářských studentů si prvenství odnesl Ivo Mludek z Opavy, druhé místo získal Zdeněk Ochonski z Ostravy a o třetí příčku se podělily Barbora Čechová

Nové žezlo děkana Fakulty veřejných politik bylo při skládání slibu v plné permanenci (nahore). Diplom čerstvým absolventům předávala a jako první k ukončení studia blahopřála proděkanka doc. Březinová Foto ian

z Ostravy a Šárka Zdichyncová z Opavy. Všichni jmenovaní byli posluchači kombinované formy studia. V kategorii pro posluchače navazujícího magisterského studia se nejvíce

líbila diplomová práce Romany Bělové z Trince (jmenované patří též červený diplom), za ní na druhém místě skončila práce Jiřího Vlčka z Vítkova a na děleném třetím místě práce

Romana Foltýna z Uherského Hradiště a Martiny Psíkové z Brna.

Těch primátů ale prvním promoci FVP patřilo více. „Prvními absolventy se po nich mohou vykázat bakalářské obory Všeobecná sestra, Sociální patologie a prevence v kombinované formě studia a Středoevropská studia a navazující magisterský obor Veřejná správa a sociální politika,“ uvedla pracovnice studijního oddělení FVP Zdenka Hajduková. Jak dále potvrdila vedoucí studijního oddělení FVP Klára Kostřibová, sama posluchačka druhého ročníku kombinovaného studia oboru SPP, premiéru si odbyly nové insignie FVP (mezi těmi, kdo na děkanské žezlo složili slib, byly také čerstvé bakalářky Eva Jakubcová, pracovnice oddělení vědy děkanátu Filozoficko-přírodovědecké fakulty, a Eva Sladká ze sekretariátu Ústavu pedagogických a psychologických věd FVP).

„K podzimním promociím by měly znovu přijít více než dvě stovky dalších absolventů fakulty, ale to bude až v říjnu. Už teď však můžeme ze studijní oblasti potvrdit vítanou novinku v podobě získaných akreditací pro kombinované studium oboru Všeobecná sestra a prezenční formu navazujícího magisterského studia oboru Středoevropská studia,“ uzavřela Hajduková. (re)

„Univerzitu chci vidět jako silného partnera,“ netají hlavní motiv k další práci pro ni kvestor Ing. Jaroslav Kania

Na to, jak dlouho svůj post vykonává, nepíše se o něm v univerzitních novinách příliš často. Pravda, přišel v době, kdy ještě ani neexistovaly; a myslí si, že problematika, již se především zabývá, není pro jejich čtenáře natolik atraktivní. O letošním létě však rozhovor neodmítl. Ing. Jaroslav Kania je kvestorem Slezské univerzity v Opavě od 1. června 1992, ale jako čerstvý padesátník samozřejmě nechce, aby byl pokládán za pamětníka. Přesto již dnes patří nejen k nemnoha stále aktivním očitým svědkům, ale též hlavním aktérům téměř celého příběhu o vysokém školství v Opavě a v Karvině.

Pane kvestore, z vrcholných představitelů Slezské univerzity jste na svém postu bezkonkurenčně nejdéle. Jak se za dobu, kdy tu působíte, Slezská univerzita změnila?

Úplná odpověď na takovou otázku by zabrala mnoho času a také místa. Vždyť se dá na dosažené proměny nahlížet z mnoha zorných úhlů. Omezím se proto pouze na ten nejhmotatelnější. Když jsem nastoupil, měla v Opavě univerzita jeden jediný objekt na Bezručově náměstí 13. Projděte se Opavou dnes a zastavte se na Masarykově, Na Rybníčku, na Hauerově, na Olbrichově, v areálu na Hradecké nebo u budovy na Bezručově náměstí 14. A bylo by samozřejmě velmi nespravedlivé připomínat jen Opavu. Prakticky přímo centrum Karvině spolutváří Univerzitní náměstí, postupně se rekonstruuje areál Na Vyhliďce, expanze Obchodně podnikatelské fakulty, na počet studentů nyní největší, přirozeně v tom v dobrém slova smyslu, pokračuje dál. Konečně je tu Krnov s areálem Za Drahou. Tímto letmým výčtem chci naznačit, že těch pozitivních změn je mnoho. Mluvíme-li o nich, nemyslíme ovšem ani zdaleka jen na statky hmotné. Po těch letech je nesrovnatelný počet studijních programů a oborů, studentů i zaměstnanců.

Jistě očekáváte, že se Vás hned teď zeptám též na proměnu ekonomických podmínek.

Ani se mi nechce věřit, že můj první rozpočet pro univerzitu byl sestavován pro rok 1993! Zásadní předěl i pro oblast ekonomiky vysokých škol ale znamenal nový vysokoškolský zákon č. 111/1998 Sb. Nebude tedy od věci porovnat univerzitní rozpočty z let 1999 a 2009. Před deseti lety byl totiž univerzitní rozpočet poprvé sestavován v duchu citovaného zákona. Pro ilustraci: v dotaci z Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy v něm na vzdělávací činnost figurovala částka 105 milionů korun, v rozpočtu na rok 2009

Kvestor Ing. Jaroslav Kania při jednom z četných veřejných vystoupení v aule budovy rektorátu a Matematického ústavu Slezské univerzity Na Rybníčku v Opavě Foto ian

stejná položka činí už celých 302 milionů korun.

Jaký je tedy v této souvislosti pohled Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy ČR na Slezskou univerzitu?

Jedinou větou se ještě vrátím k předchozímu – ekonomické podmínky vidím jako jiné v tom, že se mnohem přísnějšími stala kritéria pro přidělování finančních prostředků. Celostátně, a tedy též resortním ministerstvem, je deklarováno, že počet vysokoškolsky vzdělaných lidí je u nás už dostatečný. O to komplikovaněji se prostředky na rozvoj získávají a tím víc nás musí mrzet, že v minulosti byl ze strany fakult, které se staly základem nové Slezské univerzity, ke zpracovávání nosných rozvojových koncepcí laxní přístup. Mé apely na to, aby bylo předloženo mnohem více návrhů na rozvoj studijních programů a oborů zůstávaly až na výjimky nevyslyšeny. Nemohu zastírat názor, že univerzita zaspala dobu, kdy byl rozvoj ze strany státu více podporován. Doba hájení nových univerzit skončila, ministerstvo považuje oblast vysokého školství za stabilizovanou a finanční prostředky poskytuje na modernizaci, nikoliv na výstavbu nových výukových kapacit.

Do jisté míry se nelze tomuto pohledu divit – fakulty, o nichž byla řeč, tedy Filozoficko-přírodovědecká v Opavě a Obchodně podnikatelská v Karvině, a nedlouho poté celá univerzita vstoupí do období, kdy si připomenou 20 let od svého vzniku. Je známo, že jste byl vedením Slez-

ské univerzity pověřen koordinací příprav připomenutí těchto jubileí. Máte už o tom, jak by mělo proběhnout, konkrétnější představu?

Ano, ale rád bych hned konstatoval, že představa vedení není spojena se žádnými bombastickými oslavami, a tak bych opravdu zůstal u formulace připomenutí oněch výročí. Rádi bychom veškeré aktivity rozložili na období od 1. října 2010 do 1. října 2011, právě proto, aby byl demonstrován proces vzniku nového vysokého učení. Pokud jde o konkrétní události, jmenovat nebudu, ale v zásadě se nám jedná o to, aby byla ukázána kvalita, již jsme dosáhli. Lapidárně řečeno, očekáváme od každého pracoviště příspěvek v podobě setkání pedagogů se studenty a absolventy, odborného kolokvia či konference, pochoptitelně nevynecháme vystoupení komorního pěveckého sboru, uvažujeme o výstavách s akcentem na prezentaci práce studentů a pedagogů Institutu tvůrčí fotografie a o slavnostních zasedáních vědeckých rad, akademických senátů a Konference rektorů slezských univerzit. Rámec pro celý tento komplex aktivit by měly vytvořit Akademické dny Slezské univerzity v říjnu 2010 a o rok později.

Pane kvestore, k našemu rozhovoru dochází v období Vašeho životního jubilea. Co byste si k němu ve vztahu ke Slezské univerzitě přál? A co byste si přál v osobním životě?

Nečekejte nic velkého, i když... Mám přání, aby na Slezské univerzitě převládla

Ve své pracovně při analýze vývoje rozpočtu Slezské univerzity v Opavě v letech jeho působení na postu kvestora. Těch rozpočtů bylo za tu dobu už sedmnáct Foto ian

duch vzájemné spolupráce, abychom společně přistupovali k naplňování cílů, jež jsme přijali, abychom mnohem více než dosud mysleli na budoucnost a dopředu postupovali co možná nejrychleji. Rád bych, abychom byli pevně spjatým týmem, protože jedinec sám nezmůže skoro nic. Tak vidíte, není to málo. A v osobním životě? Aby se mi dařilo v práci, protože můj osobní život je s tím pracovním natolik spjat, že si vůbec neumím představit jejich oddělení. Začínám tu „kroutit“ osmnáctý rok a mám – možná řeknete konečně – pocit, že se mi podařilo pracovní i osobní život zharmonizovat a dosáhnout stavu, kdy všechno dělám s vědomím napomáhat zviditelnění univerzity.

K tomu se ještě dostaneme, ale teď dovolte trochu jinou otázku. V čem vidíte největší rezervy a naopak největší perspektivy Slezské univerzity?

Ty rezervy vnímám právě v prezentaci, myšleno v té nejširší rovině. Přemýšlím, jak najít vhodný model efektivní prezentace navenek, jak výrazněji ukázat, že univerzita je schopna být pro jiné subjekty silným partnerem, jak usiluje o vytvoření neoddelitelné vazby s okolím a má zájem, aby schopnosti jejích lidí byly maximálně využity ve prospěch měst a kraje, případně, chcete-li, regionu. Ale nezůstanu jen u toho. Velkých rezerv jsem si vědom i ve vztahu k dobudování organizačního schématu pracovišť zajišťujících provoz. Nevzdávám se stanoviska, že některé činnosti lze centralizovat a dosáhnout nižší ekonomické náročnosti a vyšší efektivnosti. Podívejte se na Centrum informačních technologií. Jednotné budování infrastruktury v oblasti informačních technologií přináší výsledky.

Podobně by se dalo postupovat též v jiných oblastech – v ekonomice, ve správě budov v dopravě atd.

Promiňte, že Vás přerušuji, ale co takovému procesu dosud brání?

Legislativa. Ta současná jistou decentralizaci umožňuje. Je tedy nutno velmi odpovědně hledat mezi centralizačními a decentralizačními tendencemi udržitelnou míru. A přestože se vedení univerzity snaží určitě, z našeho pohledu jednoznačně prospěšné, centralizační procesy prosadit nebo urychlit, definitivní rozhodnutí o nich je vždy záležitostí dohody se součástmi.

Prosím, vraťme se teď k perspektivám Slezské univerzity.

Tady se mi zdá reakce jednoznačná. Celoživotní vzdělávání, v němž jsou zatím také velké rezervy. Rozšíření jeho nabídky by mělo jak pozitivní finanční dopad, tak by z mého pohledu zásadně přispělo k dalšímu zviditelnění univerzity. Mám na mysli potřebu soustředit se na rozvoj takových vzdělávacích aktivit, které jsou žádané a dosud ne v tak velké míře, jak je tomu u klasických oborů, poskytované. Chcete jmenovat? Lázeňství, gastronomie, turismus, hotelnictví, ošetrovatelství, multimediální studia... Realizovat je znamená dosáhnout vyšší formy spolupráce s místními organizacemi a společnostmi, usilovat o vznik společných pracovišť a větší propojení s praxí. Úzkou součinnost se samosprávami měst a Moravskoslezským krajem pak považuji za zcela samozřejmou. Možná už mohu v této souvislosti upozornit na první vlaštovku – v pokročilém stadiu příprav je smlouva o spolupráci se Slezskou nemocnicí v Opavě. Zakotví partnerství obou institucí, z něhož jsou na první pohled

patrný hned tři přínosy – pomoc odborníků z praxe výuce, propojení nabídky celoživotního vzdělávání do sféry nelékařského personálu nemocnice a iniciace vzniku center klinické praxe.

Jste znám jako člověk, který podporuje a sám naplňuje mnohé další aktivity, jež s Vaším profesním zaměřením přímo nesouvisí. Co je Vám k tomu impulsem?

Jsem opět u toho již zmiňovaného zviditelnění univerzity. Naše instituce se podle mě musí v povědomí veřejnosti dostat do společnosti těch subjektů, které se aktivně podílejí na životě měst, a to nejen ve vzdělávací oblasti. Třeba Opava je dnes běžně dávána do spojitosti s rozvojem inline bruslení, ostatně Inline univerziáda, kterou jsme letos uspořádali, prokázala, že tu byly pro tento sport vytvořeny vynikající podmínky. Ale nejde jen o Univerzitní sportovní klub. Mohu-li, rád podpořím komorní pěvecký sbor, divadelní festival Na cestě, aktivity Asociace studentů a přátel Slezské univerzity. A dá se jít ještě dále – univerzitou organizovaná „celoplošná“ akce „Opavsko svým dětem“ dává dobrý příklad.

Pane kvestore, dovolte poslední otázku. Když jste v roce 1993 na Slezskou univerzitu přišel, očekával jste takovou současnost? Jinými slovy, do jaké míry se Vaše představy naplnily? A jste na Slezské univerzitě spokojen?

Kdo nemá představy větší, než jsou ty, jež už byly naplněny, tomu v mých očích chybí něco, pro co by pracoval a žil. Nechci to nazvat tvůrčími schopnostmi, aby vyznění nebylo takové, že se cítím být tvůrčím pracovníkem. Ostatně hodnocení mé práce je záležitostí jiných. Mnohem spokojenější bych ale byl, kdybych se s uplatňováním iniciativních, tedy i tvůrčích přístupů setkával na univerzitě všude tam, kam se rohlédnu. V tomto ohledu mohu dokonce říci, že jsem v některých případech s mírou loajality, hrdosti nad příslušností ke Slezské univerzitě a prezentací jejích pozitivních výsledků nespokojen. Zvláště to zaradím u těch, jimž univerzita poskytla možnosti vzdělanostního a profesního růstu. Naplňování dalších představ mi snad v budoucnu umožní změna legislativy, ale už teď je potřeba dodat, že má dnešní práce je úplně o něčem jiném, než tomu bylo v době, kdy jsem sem přišel. Počet kolegů, na jehož vyjádření tehdy stačily prsty jedné ruky, se několikanásobně zvýšil. A je naprosto pochopitelné, že rostou též požadavky. Žádá to jak společenský vývoj, tak potřeby univerzity. Kdybych ale nebyl spokojen vůbec, nemohl bych tu přece pracovat už tak dlouho. A svou spokojenost jsem si zvykl nacházet i v tom, mohu-li si, většinou jen tak sám pro sebe, říci, že jsem s tím nebo oním spokojen.

Za odpovědi poděkoval Ivan Augustin

Projekty z Fondu rozvoje vysokých škol

V elektronickém systému ISAARF bylo Slezskou univerzitou v Opavě na rok 2010 podáno celkem 41 projektů, které se ucházejí o prostředky z Fondu rozvoje vysokých škol. Z toho za Filozoficko-přírodovědeckou fakultu (FPF) osm, za Obchodně podnikatelskou fakultu (OPF) 25, za Fakultu veřejných politik (FVP) pět, za Matematický ústav (MÚ) jeden a za rektorát dva projekty s požadovanou částkou 22 866 tis. Kč. Srovnáme-li tyto údaje s rokem

předchozím, došlo k mírnému nárůstu počtu podaných projektů (na rok 2009 bylo podáno 38 projektů). Došlo rovněž k nárůstu požadované finanční částky na řešení projektů, a to o 3 225 tis. Kč (na rok 2009 požadovaná finanční částka činila 19 641 tis. Kč). Předpokládá se, že rozhodnutí o tom, které z projektů uspěly, bude oznámeno v lednu 2010. O schválených projektech přineseme samozřejmě samostatnou informaci. *Vladislava Schmidová*

Filozoficko-přírodovědecká fakulta v Opavě

Jméno řešitele	Název projektu
Ing. Jaroslav Zeman	Vytvoření nového studijního předmětu „Programování autonomních systémů“
Mgr. Libor Olajec	Tvorba nového výukového předmětu „Úvod do robotiky“
Ing. Eva Vavrečková, Ph.D.	Zřízení gastronomického pracoviště pro praktickou výuku studentů oboru Lázeňství a turismus
PhDr. Beáta Sedláčková, Ph.D.	Příprava nového předmětu Data-mining v knihovnicko-informační činnosti
RNDr. Hynek Sekanina, Ph.D.	Budování a rozvoj laboratoří Ústavu fyziky a Ústavu historických věd
RNDr. Stanislav Hledík, Ph.D.	Inovace a rozvoj počítačových učeben a laboratoří Ústavu fyziky a Ústavu informatiky
Doc. PhDr. Eva Höflerová, Ph.D.	Zřízení multimediálního pracoviště pro výuku studentů
MgA. MgA. Pavel Mára	Inovace výuky digitálního zpracování fotografického obrazu

Obchodně podnikatelská fakulta v Karviné

Jméno řešitele	Název projektu
PhDr. Hanne-Lore Bobáková, Ph.D.	Inovace předmětů Německý jazyk jako 1. jazyk v rámci tří semestrů studia
Ing. Zdeněk Bednarčík, MBA	Inovace výuky předmětu strategický marketing
PhDr. Krystyna Heinz	Rozvíjení interkulturního povědomí zahraničních studentů na OPF v Karviné založeného na porozumění specifika české kultury a směřující k optimalizaci interkulturní interakce a inovace stávajícího sylabu a učebního textu
Ing. Ingrid Majerová, Dr.	Inovace předmětů „Mezinárodní ekonomie“
Mgr. Klára Králová	Zřízení laboratoře pro kvalitu, výživu a hygienu v gastronomických provozech
Mgr. Jana Hejtmánková, Ph.D.	Czech for foreigners 3
Ing. Miroslava Kostková, Ph.D.	Inovace studijních předmětů „Kvalita a bezpečnost potravin, Hygiena a výživa a Management hotelového provozu oboru Hotelnictví“
Ing. Zuzana Gallová	Výpracování sbírky příkladů do předmětu „Peníze, banky a finanční trhy“
Doc. Ing. Václav Lednický, CSc.	Vytvoření nového studijního předmětu „Strategický management“
Mgr. Monika Chobotová, Ph.D.	Inovace výuky předmětu „Inovační podnikání“
Mgr. Petr Suchánek, Ph.D.	Inovace a rozvoj multimediálních přednáškových a seminárních místností a sálů na OPF v Karviné
Mgr. Emil Horký	Komplex učeben pro výuku předmětů v cizím jazyce
Ing. Dana Šrámková	Tvorba e-learningové opory pro výuku základního kurzu Makroekonomie
Ing. Iris Šimíková	Účetní a daňové praktikum
PhDr. Ljuba Mrovčecová, Ph.D.	Tvorba e-Learningovy opory „Obchodní korespondence v ruštině“ pro kombinovanou distanční formu studia
RNDr. Jindřich Vaněk, Ph.D.	Komplex učeben s řízenou výukou
Ing. Pavlína Haltořová, Ph.D.	Inovace předmětu „Finance neziskového sektoru“
Ing. Tomáš Verner	Inovace výuky předmětu „Ekonomika České republiky“
PhDr. Věra Lánská, Ph.D.	Obchodní korespondence ve francouzštině
Mgr. Stanislav Marinát	Inovace výuky předmětu „Regionální politika“
Dagmara Mielke-Jagucka	Inovace sylabu s názvem „Hospodářské reálie Španělska“ (vyučováno na OPF v Karviné)
Ing. Filip Ježek	Sbírka případových studií k Hospodářské politice A
Doc. Ing. Pavel Tuleja, Ph.D.	Multimediální podpora výuky předmětů „Makroekonomická analýza“, „Národní účetnictví“ a „Komparativní ekonomie“
Ing. Alena Valicová	Inovace studijního předmětu „Nákladové účetnictví“
Ing. Werner Bernatík	Inovace předmětu „Management změn a řízení projektů“

Fakulta veřejných politik v Opavě

Jméno řešitele	Název projektu
Ing. Magdalena Chmelařová, Ph.D.	Počítačová učebna v souladu s moderními trendy na FVP
PhDr. Renáta Zeleníková	Výchova ke zdraví
PhDr. Jana Haluzíková, Ph.D.	Inovace výuky předmětu „Edukační činnost sestry“
Mgr. Jiřina Hosáková	Inovace předmětu „Ošetrovatelská péče o duševně nemocné“
Doc. PhDr. Alexandra Archalousová, Ph.D., RN, RM	Rozvoj laboratoře pro nácvik praktických dovedností u studentů ošetrovatelství

Matematický ústav v Opavě; rektorát Slezské univerzity v Opavě

Jméno řešitele	Název projektu
Doc. RNDr. Tomáš Kopf, Ph.D.	Aplikovaná statistika v příkladech
Ing. Petr Korviny, Ph.D.	Zvýšení dostupnosti bezdrátové univerzitní počítačové sítě pro studenty a zaměstnance v prostorách budov SU v Opavě
Mgr. Jan Nosek	Rozvoj počítačové sítě SU v Opavě v oblasti segmentace její infrastruktury na páteřní a přístupovou/distribuční vrstvu, zvýšení konektivity vnitřní sítě rektorátu na 1 Gbps a zvýšení propustnosti a bezpečnosti síťové infrastruktury

Opavské pracovní patnáctiny Alice Kelemenové

Do Opavy přišla nedlouho poté, kdy bylo na Přírodovědecké fakultě Masarykovy univerzity v Brně zahájeno její habilitační řízení. Habilitační práci, kterou věnovala regeneraci, složitosti a struktuře Lindenmayerových systémů, obhájila v roce 1995. „*Příchod na Slezskou univerzitu nebyl nijak plánován, spolu s manželem jsme odsud dostali nabídku na budování informatického pracoviště od nulového stadia. Cítila jsem, že nadcházejí roky, kdy je člověk pro takový úkol nejlépe připraven, a tak jsme na oslovení zareagovali vstřícně,*“ ohlíží se doc. RNDr. Alice Kelemenová, CSc., vedoucí Ústavu informatiky Filozoficko-přírodovědecké fakulty (FPF), za obdobím, které o jejím působení na nově vzniklém vysokém učení rozhodlo. Začalo se psát datem 1. června 1994, a přestože jeho počítání na roky je stále jednoduché, zavdalo – kromě jubilea životního – k těmto řádkům právě letos v létě pádný důvod.

Za první mezník své práce na Slezské univerzitě považuje vznik samostatného Ústavu informatiky k 1. lednu 1998. Na cestě k němu je možno připomenout např. mezinárodní workshop věnovaný v prosinci 1997 teorii gramatických systémů, na jehož význam nahlížela nejen z pozice hlavního organizátora, ale též už z postu proděkanky FPF pro informace (později pro informace a rozvoj), jemuž se věnovala více než dvě volební období. „*Teorie gramatických systémů byla monograficky poprvé představena v roce 1994 (Grammar Systems, vydáno v Londýně nakladatelstvím Gordon & Breach) a workshop se nám podařilo uspořádat v čase jejího boomu. V jeho programu vystoupili tři ze čtyř autorů citované monografie – Erzsébet Csuhaj-Varjú z Maďarské akademie věd, Jozef Kelemen a Gheorghe Păun z Rumunské akademie věd, dnes už čestný doktor Slezské univerzity,*“ připomíná Kelemenová.

Gramatické systémy jsou

Doc. Alice Kelemenová ve své pracovně na Ústavu informatiky Filozoficko-přírodovědecké fakulty na Bezručově nám. 13 v Opavě Foto ian

vedle teorie formálních jazyků a Lindenmayerových systémů jejím hlavním vědeckým zájmem. Ten jí naposledy vloni jako zvanou přednášející přivedl na mezinárodní konferenci do Japonska, kde byla už potřetí. Letos v srpnu pak doc. Kelemenová absolvovala jubilejní 10. ročník workshopu o membránových výpočtech (WMC) v Curtea de Arges v Rumunsku, na němž došlo ke křtu encyklopedického díla Handbook of Membrane Computing vydaného nakladatelstvím Oxford University Press, pro něž zpracovala kapitolu o P-koloniích. „*Hlavním garantem workshopu je G. Păun, který membránové výpočty inicioval, a kromě něho se na dvouleté přípravě encyklopedie podíleli Grzegorz Rozenberg a Arto Salomaa. I oba posledně jmenovaní mezi dlouholeté spolupracovníky našeho ústavu, který je členem European Molecular Com-*

puting Consortium (EMCC), patří,“ potvrzuje Kelemenová.

Od prvního mezníku jejího opavského působení se postupně dostáváme k tomu druhému – k akreditaci doktorského oboru Autonomní systémy. První uchazeči o něj byli přijati v roce 2006. „*Získání doktorského studia završilo dlouholeté úsilí o dobudování kompletní nabídky studijních možností,*“ konstatuje Kelemenová. „*S ohledem na úroveň pracoviště zabezpečujícího oddělením teoretické informatiky a oddělením informačních a znalostních systémů výuku jakéhosi jádra disciplíny a prostřednictvím oddělení informační vědy, které na ústavu vzniklo v závěru roku 2003, též informačních a knihovnických studií, považuji tuto skutečnost za velmi podstatnou,*“ dodává a na adresu personálního obsazení říká, že jeho vybavení kvalifikovanými odborníky se daří neustále zlepšovat.

Gratulace od kolegyně prof. RNDr. Aleny Lukasové, CSc., z Ostravské univerzity při loňském výročí Ústavu informatiky Foto archiv

Péči o kvalifikační růst odborných pracovníků ústavu dává do úzké souvislosti s trvalou snahou o zviditelnování opavské informatiky ve všech směrech. „*Výčet výsledků by byl dlouhý, ale musím uvést alespoň jména prvních absolventek našeho rigorózního řízení a posléze doktorského studia, tedy RNDr. Lucii Cienicalovou, Ph.D., a RNDr. Šárku Vavrečkovou, Ph.D. A zapomenout bych neměla ani na svého prvního doktoranda Ludka Cienicalu, který doktorské studium absolvoval na Přírodovědecké fakultě Ostravské univerzity a rigorózní práci obhájil v Opavě. Vyjádřeno obecně, řídíme se zásadou, že každý na ústav nastupující pracovník okamžitě nastupuje do doktorského studia,*“ objasňuje Kelemenová, aby dala rovněž v tomto ohledu vyznít zásadní změně. „*Budování ústavu se samozřejmě neobešlo bez problémů, ale ty největší jsou za námi a myslím, že se podařilo dosáhnout kvality,*“ přemítá nahlas a svá slova ihned ilustruje na názorném příkladu jednoho z kolegů doc. Ing. Petra Sosíka, Dr., který toho služebně pamatuje na pracovišti přece jen ještě o něco víc než ona sama. „*Když jsem sem nastoupila, byl mladičkým inženýrem,*“ usmívá se.

Čeho by na vedoucím postu chtěla ještě dosáhnout? „*V průběhu akademického roku 2009-10 chci zorganizovat setkání absolventů, na němž se už v loňském jubilejním roce ústavu nedostávalo sil. Druhý cíl vidím v přípravě akreditace studia aplikované informatiky reagujícího na aktuální společenské potřeby ve směru k odborné připravenosti uživatelů výpočetní techniky v oblasti veřejné správy a sociálních služeb,*“ specifikuje. V neposlední řadě považuje za výzvu zapojení pracoviště do řešení projektů z evropských fondů. „*A potom bych už vedení pracoviště opravdu ráda předala někomu dalšímu. Vždyť mladých a schopných tu máme dost,*“ uzavírá Kelemenová. (ian)

Konference k ošetřovatelství počtvrté

Ve dnech 5. – 6. května se v minoritském klášteře v Opavě uskutečnila v pořadí již 4. slezská vědecká konference o ošetřovatelství s mezinárodní účastí, jejímž pořadatelem byl Ústav ošetřovatelství (ÚO) Fakulty veřejných politik (FVP) Slezské univerzity.

Měsíc květen má pro ošetřovatelství mimořádný význam. Každoročně totiž probíhají 12. května oslavy Mezinárodního dne ošetřovatelství. Je to den, kdy se v roce 1820 narodila zakladatelka novodobého ošetřovatelství, britská sestra Florence Nightingalová. Tato symbolická připomínka umocňuje pozitivní atmosféru pro jednání odborníků oddaných aktuální společenské potřebě v oblastech rozvoje vzdělávání všeobecných sester a porodních asistentek na terciární úrovni a implementace změn v ošetřovatelské praxi. Atmosféru jednání konference ovlivnilo i aktuální rozhodnutí Ministerstva zdravotnictví (MZ) ČR z konce dubna 2009, kdy byly zveřejněny dlouho očekávané razantní kroky v zájmu řešení kritického nedostatku sester na trhu práce. Předložené návrhy zpracované v komplexní podobě se zaměřují zejména na zlepšení pracovních a platových podmínek sester a měly by vést ke kýžené stabilizaci profese.

Konferenci zaštila Slezská univerzita (SU) v Opavě a odbor vědy a vzdělávání MZ ČR. Záštitu převzali doc. PhDr. Rudolf Žáček, Dr., rektor SU, doc. PhDr. Dušan Janák, Ph.D., děkan FVP, Mgr. Lenka Bohuslavová, ředitelka odboru vědy a vzdělávání MZ ČR, a Česká asociace sester.

Program zahrnoval celou šíři aktuální problematiky ošetřovatelství v mezinárodních souvislostech. Hlavními tematickými bloky byly „Vzdělávání v mezinárodních souvislostech“, „Nové přístupy ke vzdělávání a jejich efektivita“, „Potřeby ošetřovatelské praxe a jejich implementace do zdravotnického vzdělávání“, „Dopad vzdělávání na ošetřovatelskou praxi“, „Teorie a praxe klinického a komunitního ošetřovatelství“.

Pozvání na konferenci přijala řada významných osobností a akademických pracovníků. Mezi zahraničními hosty byli Doc. Dr. Maarten Kaajik z Hanze University v Groningenu, Dr. Schaffer Susanna Brigitte z Univerzity kliniky v Grazu, prof. PhDr. Anna Eliášová, Ph.D., děkanka Fakulty zdravotnictva Prešovské univerzity v Prešově, prof. Ing. Libuša Radková, Ph.D., prorektorka Vysoké školy zdravotnictva a sociální práce sv. Alžbety, n.o. v Bratislavě, a dále zástupci Slovenské zdravotnické univerzity v Bratislavě, Univerzity Konstantína Filozofa v Nitre a Trnavské univerzity v Trnavě. Z univerzit v ČR se konference zúčastnily např. prof. PhDr. Valérie Tóthová, Ph.D., proděkanka Zdravotně sociální fakulty Jihočeské univerzity v Českých Budějovicích, PaedDr. Ilona Mauritzová, Ph.D., děkanka Fakulty zdravotnických studií Západočeské univerzity v Plzni a Mgr. Lenka Špirudová, Ph.D., zástupkyně přednosty Ústavu ošetřovatelství Fakulty zdravotnických věd Univerzity Palackého v Olomouci.

Konference byla zahájena vystoupením studentů Církevní konzervatoře v Opavě a úvodním slovem děkana FVP doc. Janáka. Přítomné pozdravili zástupci jednotlivých univerzit a za pořadatele všechny uvítala vedoucí ÚO doc. PhDr. Dagmar Mastiliaková, Ph.D.

Odborný program zahájil doc. Kaajik z Hanze univerzity Groningen,

Odborný program konference zahájilo zásadní vystoupení doc. dr. Maartena Kaajika z Hanze University v nizozemském Groningenu Foto ian

který v příspěvku *Tuning Educational Structure in Europe, Report of the Results of the Subject Area Group Nursing* hovořil o výsledcích projektu týkajícího se implementace boloňského procesu v různých oborech terciárního vzdělávání. Konstatoval, že je nutné vytvořit společnou komunikační platformu, již by rozuměly všechny zainteresované strany (vysoké školy, zaměstnavatelé a profesní sdružení). Harmonizační proces zahrnuje metody návrhů restrukturalizace, rozvoje, implementace a zpětného hodnocení studijních programů v každé ze tří úrovní boloňských vzdělávacích cyklů (bakalářský, magisterský, doktorský). Ošetřovatelství se k harmonizaci připojilo v roce 2003 jako první regulovaná zdravotnická profese uplatňující uvedené postupy. Jedním z důležitých rysů harmonizace pro ošetřovatelství je rozvoj kompetencí všeobecných sester v rámci prvního (bakalářského) cyklu studia - viz dokumenty www.rug.nl/let/tuningeu.

Dr. Schaffer, ředitelka zdravotnické školy při Univerzitní klinice v rakouském Grazu, hovořila v příspěvku *Ausbildung in der gesundheits- und kranknpenpflege*

in Österreich mit fokus aus das bundesland Steiermark o současné situaci ve vzdělávání sester v Rakousku. Přestože Rakousko je signatářem boloňského procesu, nebyly tam dosud realizovány potřebné kroky. Oblast ošetřovatelství, podobně jako v jiných evropských zemích, byla i v Rakousku dlouho zanedbávána. Do implementace boloňského procesu jsou proto rakouskými sestrami vkládány velké naděje.

Prof. Radková v příspěvku *Spojenie teórie a praxe v zdravotnej a sociálnej starostlivosti na projekte Vysoké školy zdravotníctva a sociálnej práce sv. Alžbety, n.o. v Keni, Nairobi* uvedla, že škola přispívá personálně i finančně konkrétním lokalitám a projektům pomoci těm nejchudším v rozvojových zemích, a to nejen zdravotními a sociálními programy, ale i výchovou a vzděláváním. V současnosti realizuje pomoc ve 30 místech v Africe, dále v Kambodži, na Haiti, na Ukrajině a nejnoveji ve Vietnamu.

Zazněla také řada dalších hodnotných příspěvků. Všechny obsahuje již vydaný sborník Cesta k profesionálnímu ošetřovatelství IV. dostupný na <http://www.fvp.slu.cz/1/fvp/uo/konference-a-sympozia>.

Mezi účastníky konference byli i studenti oboru Všeobecná sestra. Měli jedinečnou příležitost vyslechnout mnoho zajímavých informací a mohli se zamyslet nad svou spoluodpovědností za profesionalizaci ošetřovatelství, zvyšování prestiže a postavení všeobecné sestry ve společnosti. Více než 250 účastníků vytvořilo příjemnou a tvůrčí atmosféru jednání s bohatou diskusí a konstruktivními návrhy, podle nichž byly opět formulovány závěry a doporučení z této konference. Za náročné organizační zabezpečení konference náleží upřímné poděkování všem pracovníkům ÚO. Sborník příspěvků vznikl díky finanční podpoře Krajského úřadu Moravskoslezského kraje v Ostravě a Magistrátu města Opavy.

Konferenci finančně podpořily Komerční banka, a.s. Opava, HELA-GO-CZ, s.r.o., Hradec Králové, Bochemie, a.s. Bohumín, Prowork spol. s r.o. Krnov, Česká lékárna a.s. Brno, Portál, s.r.o. Praha a Česká pojišťovna, agentura Opava.

Dagmar Mastiliaková

Pedagogové Institutu na výstavě české fotografie

Manželka německého prezidenta Eva Luise Köhlerová (vlevo) hovoří s kurátory výstavy Vladimírem Birgusem a Janem Mlčochem Foto archiv

Výrazně pozměněnou reprízu výstavy Česká fotografie 20. století, která byla premiérově uvedena v roce 2005 v Praze, hostila do 26. července Umělecká a výstavní hala (Kunst- und Ausstellungshalle) Spolkové republiky Německo v Bonnu (Friedrich-Ebert-Allee 4). Ve spolupráci se jmenovanou institucí ji připravilo Uměleckoprůmyslové muzeum (UPM) v Praze. Kurátoři Vladimír Birgus, vedoucí Institutu tvůrčí fotografie (ITF) Filozoficko-přírodovědecké fakulty Slezské univerzity v Opavě, a Jan Mlčoch, vedoucí fotografické sbírky UPM, neměli snadnou pozici, protože z původní kolekce, která zahrnovala na 1300 exponátů, museli vybrat 451 fotografií od 200 předních českých autorů (ovšem i tak jde o nejrozsáhlejší přehlídku české fotografické tvorby, jaká byla dosud v zahraničí uspořádána). Přísná selekce výstavě nesporně prospěla, neboť přehledněji akcentovala nejvýznamnější osobnosti, jejichž tvorba přerostla domácí kontext. Přípravu výstavy i katalogu podpořil projekt Grantové agentury ČR „Česká fotografie 20. století“, který v letech 2005-07 na Slezské univerzitě řešil prof. PhDr. V. Birgus.

Expozice byla členěna do 17 oddílů a představila tvůrčí trendy od piktorialismu z počátku 20. století přes nástup tzv. čistě, puristické fotografie dvacátých let, poetismus, sur-

realistické experimenty, mnohé málo publikované strhující dokumenty z období druhé světové války i stalinistickou ideologii až k humanistickým pohledům, které se rozvíjely se zpožděním za okolním světem po složitém období padesátých let. Výstava neopomenula ani projevy happeningu či body art, inscenovanou fotografii ani portrét nebo intermediální a neokonceptuální tvorbu konce druhé poloviny století. Autoři jako František Drtikol, Jaromír Funke, Jaroslav Rössler, Eugen Wiškovský, Josef Sudek, Jan Saudek, Josef Koudelka nebo Jindřich Štreit, jejichž díla tvořila páteř výstavy, už mají své místo i na mezinárodní scéně. Na druhé straně byla objeveně

Vyslanci opavského Institutu tvůrčí fotografie v prostředí výstavy - zleva Jindřich Štreit, Aleš Kuneš, Pavel Mára a Dita Pepe Foto archiv

představena i málo známá díla. Pro německé publikum byla mnohdy až překvapivá intenzita česko-německých vztahů, jimž výstava věnovala velkou pozornost (představila i práce německých a rakouských autorů, kteří ve sledovaném období působili v českých zemích).

Příznivou okolností se ukázala komunikativnost a zkušenost dvojice kurátorů, schopných spolupracovat v týmu. Birgusovi s Mlčochem se podařilo sestavit také 360stránkový katalog, který je dosud nejrozsáhlejší publikací o české fotografii 20. století. Kromě stovek kvalitních reprodukcí děl a textů o jednotlivých tvůrčích etapách zahrnuje i chronologii nejvýznamnějších událostí

českých dějin a české fotografie 20. století.

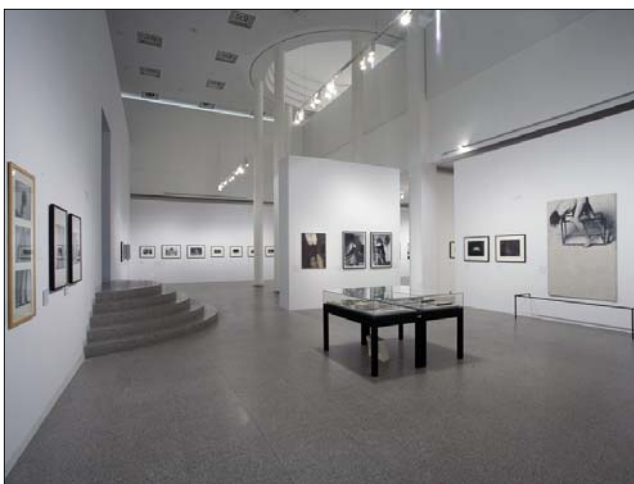
Výstava se dostala do sousedství dalších velkých projektů, které ve stejné instituci paralelně od poloviny dubna do konce srpna probíhaly. Byly jimi retrospektiva Amedeo Modiglianiho a přehlídka děl ze sbírek Muzea umění ve Winterthuru nazvaná Vrcholné setkání s modernou.

K doprovodným programům výstavy patřily přednášky, komentované prohlídky, ukázky českých avantgardních filmů a promítání půlhodinového dokumentárního filmu, nazvaného Od Sudka k Saudkovi, který představil čtyři současné autory (vedle Jana Saudka a Jiřího Davida pedagogy ITF Jindřicha Štreita a Ditu Pepe). Film byl určen pro projekci v německé, švýcarské a rakouské televizi a promítal se i přímo na výstavě.

Zahájení výstavy se 13. března z české strany zúčastnili ministr kultury Václav Jehlička, ředitelka UPM Helena Koenigsmarková a mnozí z vystavujících, mezi nimi pedagogové ITF Jindřich Štreit, Aleš Kuneš, Pavel Mára, Dita Pepe a Václav Podestát. Vedle jejich děl byly součástí expozice také práce dalších dvou pedagogů ITF Jana Pohribného a Tomáše Pospěcha a pětice absolventů ITF Jolany Havelkové, Michala Macků, Jana Glozara, Jiřího Křenka a Evžena Sobka.

Václav Podestát

**KUNST- UND AUSSTELLUNGSHALLE
DER BUNDESREPUBLIK DEUTSCHLAND**

Dosud nejrozsáhlejší přehlídka české fotografické tvorby v zahraničí hostily prostory Umělecké a výstavní haly SRN v Bonnu Foto archiv

Akademickou obec zajímal rozvoj knihovny

Zasedání akademické obce zahájil doc. Ing. Petr Čermák, Ph.D. Foto ian

V krytí rozpočtu z tzv. tvrdých vědeckých peněz mezi filozofickými fakultami v České republice stojí Filozoficko-přírodovědecká fakulta (FPF) Slezské univerzity v Opavě poměrně vysoko. I tato zpráva zazněla na zasedání akademické obce FPF, které se uskutečnilo v úterý 5. května a mj. zhodnotilo celkovou činnost této univerzitní součásti a jejího akademického senátu (AS) za uplynulých zhruba dvanáct měsíců.

„Loňské doplňující volby do AS byly u studentské komory poznamenány nízkou účastí,“ povzdechl si v úvodním referátu předseda AS doc. Ing. Petr Čermák, Ph.D., a nepřímě tak vyzval studenty k zapojení se do dění na fakultě. A že se toho neudálo málo, potvrdil ve stručném výčtu činnosti senátu za uplynulý rok, kde vedle voleb byly na pořadu dne např. změny ve studijních plánech, volby navržených kandidátů do Vědecké rady FPF nebo zvolení zástupce do Rady vysokých škol (červnové zasedání AS se pak zabývalo řadou významných otázek, např. schvalování rozpočtu nebo druhou částí studijních plánů).

Na jeho referát navázal zástupce studentské komory Jiří Boháč, student první ročníku učitelství v kombinaci čeština-dějepis. Činnost zástupců z řad studentů v uplynulém období potvrzuje nastartování akce třídění odpadu na fakultě nebo opětovné zahájení provozu kolejí Komárovská.

Dvě významné události, několik důležitých dílčích úspěchů, ale také celá řada nových výzev a úkolů. Tak by se ve stručnosti dala shrnout zpráva o činnosti fakulty, kterou přednesl její děkan prof. PhDr. Zdeněk Jirásek, CSc. „Prioritní událostí bylo bezesporu rozdělení fakulty, v neposlední řadě také vznik nového Ústavu archeologie,“ prozradil děkan, který dále zhodnotil všechny klíčové oblasti života fakulty, vyzdvihl stále trávající zájem

Ani tentokrát nebylo těch, kteří přišli, příliš mnoho

Foto ian

o studium na FPF, investice do rozvoje počítačového vybavení nebo takřka šestitisícový nárůst počtu svazků v knihovně.

Dobrou zprávou jsou výsledky vědecké činnosti. Rozpočet FPF byl v uplynulém období ze 17 procent kryt z tzv. tvrdých vědeckých peněz. „Je pravda, že pro nás platí potencionální zvýhodnění přívlastkem přírodovědecká, nicméně ve srovnání s fakultami filozofickými nám patří v této oblasti 4. místo v republice, když před námi s minimálním náskokem jsou fakulty Karlovy univerzity, Jihočeské univerzity a Masarykovy univerzity,“ řekl Jirásek. Za další úspěch děkan považuje rozvoj doktorského studia takřka na všech ústavech a započítí profesorských a habilitačních řízení. Prof. Jirásek neopomněl zmínit některá negativa, jejichž řešení je úkolem do budoucna. Jedná se mimo jiné o zlepšení výsledků v oblasti výjezdů studentů do zahraničí, řešení nevyváženého získávání vědeckých prostředků na jednotlivých ústavech. Otevřená je rovněž otázka strategie přijímání nových studentů v příštích letech.

Otázka činnosti a rozvoje knihovny a investice do budovy na Bezručově náměstí 13 byly dva základní náměty, na které vznesli dotaz přítomní členové akademické obce. Na oba dotazy odpovídal děkan prof. Jirásek. „Kapacita naší knihovny, tedy ústřední včetně německé a rakouské, je bohužel nedostačující. Výhledově je v plánu stěhování na Bezručovo náměstí 14, v té bližší budoucnosti se připravuje přebudování depozitáře pro umístění knih z nižší výpůjční frekvencí. Tento krok by měl ústřední knihovně alespoň částečně ulehčit,“ vysvětlil Jirásek. Řešení investic do budovy na Bezručově náměstí 13 je otázkou delšího časového horizontu a souvisí se získáním investičních prostředků v rámci evropských a dalších projektů. Mj. je v plánu zprovoznění kapacit podkrovní a přístavba k zadní části budovy.

Michal Novotný

Přednesené zprávy byly vyslechnuty s pozorností

Foto ian

Hlavní vystoupení patřilo prof. PhDr. Zdenku Jiráskovi, CSc.

Foto ian

Z akademické obce Fakulty veřejných politik

Akademické senáty fakult organizují shromáždění akademické obce obvykle jedenkrát v akademickém roce. Dubnové shromáždění akademické obce Fakulty veřejných politik (FVP) Slezské univerzity (SU) v Opavě bylo ovšem v tomto akademickém roce již druhým. Historicky první shromáždění proběhlo mimořádně v říjnu 2008 a bylo svoláno za účelem představení kandidáta na funkci děkana fakulty.

Poslední zasedání se konalo 22. dubna v posluchárně H3 v areálu na Hradecké ulici v Opavě. Za vedení SU se ho zúčastnil prorektor prof. RNDr. Zdeněk Stuchlík, CSc. Přítomno bylo celé vedení FVP v čele s děkanem doc. PhDr. Dušanem Janákem, Ph.D.

Shromáždění zahájil předseda Akademického senátu FVP PhDr. Jiří Sedláček. Představil studentům proděkanky FVP a členy fakultního akademického senátu. Poté přednesl zprávu o činnosti Akademického senátu FVP (podrobněji o ni viz níže).

Významnou částí programu

K akademické obci Fakulty veřejných politik hovoří její děkan doc. PhDr. Dušan Janák, Ph.D. Vlevo předseda senátu PhDr. Jiří Sedláček Foto ian

shromáždění akademické obce bylo vystoupení děkana FVP doc. PhDr. Dušana Janáka, Ph.D., který přednesl zprávu o stavu fakulty. Postavil ji na prezentaci plnění bodů svého programu předneseného na říjnovém předvolebním shromáždění. Hovořil o přípravě akreditace nových bakalářských a navazujících magisterských studijních oborů, o předpokladu akreditace doktorského studijního programu, o zvyšování podílu e-learningu

ve vybraných oborech kombinovaného studia a o kurzech celoživotního vzdělávání. Dále mluvil o rozvoji mezinárodní pedagogické spolupráce a v souvislosti s inovací výuky o projektech operačního programu Vzdělávání pro konkurenceschopnost. Poté přistoupil k objasnění způsobu motivování pracovníků FVP při získávání projektů Grantové agentury ČR, zmínil se o podílu na výzkumném záměru „Slezsko v dějinách českého

státu a střední Evropy“, dále hovořil o vytváření podmínek mezinárodní výměny studentů a pedagogů a také o podpoře mezinárodní vědecké spolupráce. Účastníci shromáždění se zájmem vyslechli rovněž tu část vystoupení, ve které mluvil o přípravě vytvoření Ústavu sociální politiky a sociální práce, Ústavu středoevropských studií i o vytvoření Centra sociálního podnikání. V závěru uvedl konkrétní údaje týkající se kvality systému řízení fakulty, personálního rozvoje a rovněž projektů rozvoje a obnovy materiálně technické základny FVP.

Shromáždění akademické obce pozdravil prorektor SU prof. Stuchlík, který ve svém vystoupení podtrhl význam vzniku FVP.

Kromě několika dotazů k děkanovi se v závěru diskuze nerozvinula, nicméně lze konstatovat, že smysl shromáždění akademické obce, tedy zprostředkovat studentům a pedagogům potřebné informace o činnosti fakulty včetně zhodnocení práce jejího senátu, byl naplněn. *Jiří Sedláček*

Akademický senát v prvním roce své činnosti

Akademický senát (AS) Fakulty veřejných politik (FVP) zahájil činnost na ustavujícím zasedání 15. října 2008 poté, kdy z říjnových voleb vzešlo v souladu s volebním a jednací řádem sedm členů komory akademických pracovníků a čtyři členové studentské komory.

Na ustavujícím zasedání byl zvolen předseda AS a předsedové komory akademických pracovníků a studentské komory, kteří se stali místopředsedy AS. Byly vypsané volby kandidáta na funkci děkana, schválen harmonogram těchto voleb a jmenována komise pro volby kandidáta na děkana. Dále bylo projednáno svolání veřejného shromáždění akademické obce FVP k představení kandidáta na děkana a jeho programu. To se uskutečnilo 29. října 2008. Tentýž den na mimořádném zasedání AS byl zvolen kandidát na funkci děkana doc. PhDr. Dušan Janák, Ph.D.

Na listopadovém zasedání schválil AS návrh statutu FVP s pozměňovacími a doplňovacími návrhy, návrh jednacího řádu Vědecké rady FVP s pozměňovacími a doplňovacími návrhy, návrh disciplinárního

řádu s doplňovacími návrhy, vyjádřil souhlas s dokumentem Zásady kariérního řádu s pozměňovacími a doplňovacími návrhy, vyjádřil souhlas s návrhem pravidel rozpočtu finančních prostředků, a to s uplatněním pozměňovacího návrhu, a dále schválil harmonogram akademického roku 2008/09. V neposlední řadě projednal návrh děkana na jmenování proděkanů.

V prosinci AS projednával návrh děkana na složení vědecké rady FVP a vyslovil s ním souhlas. Předmětem lednového a únorového zasedání byly zejména vnitřní

organizační záležitosti. Kromě toho AS schválil návrh změny ve statutu FVP a v harmonogramu akademického roku 2008/09.

V březnu AS vyjádřil souhlas s návrhem děkana na pověření doc. PhDr. Olgy Březinové, CSc., výkonem funkce proděkanky pro studijní a sociální záležitosti. Dále projednával návrh změny volebního a jednacího řádu AS. Dr. Čížková tlumočila stížnosti studentů na zařízení budovy na Bezručově nám. 14 a Ing. Harasimová informovala o podmínkách absolvování programu celoživotního vzdělávání Veřejná správa a regionální politika.

Náplní dubnového zasedání bylo projednání a schválení výroční zprávy o hospodaření fakulty za rok 2008 a projednání a schválení návrhu struktury rozpočtu FVP na rok 2009. Senát po obsáhlé diskusi schválil definitivní návrh změny svého volebního a jednacího řádu. Vyjádřil souhlas, aby děkan jmenoval od 1. května doc. Březinovou proděkankou a zároveň se kladně vyjádřil k jmenování doc. Březinové členkou Vědecké rady FVP. *(js)*

Z prvního zasedání Akademického senátu Fakulty veřejných politik v říjnu 2008 Foto archiv

O baltoslovanské akcentologii letos v Opavě

Prakticky co jméno, to ve světě jazykovědy opravdový pojem. Takové bylo obsazení v pořadí 5. mezinárodního workshopu o baltoslovanské akcentologii (IWoba), kterou od 7. do 10. července uspořádal Ústav bohemistiky a knihovnictví (ÚBK) Filozoficko-přírodovědecké fakulty Slezské univerzity. Do Opavy se sjelo 25 jazykovědců z ČR, Francie, Chorvatska, Kanady, Litvy, Nizozemska, Rakouska, Ruska, SRN, a USA, mezi nimiž byla téměř polovina profesorů z renomovaných univerzit. Odborné setkání přivedl na akademickou půdu Slezské univerzity Mgr. Ing. Roman Sukač, vedoucí oddělení lingvistiky ÚBK, s výjimkou prvního setkání (Zagreb, 2005) účastník všech následujících.

„Jsem rád, že po workshopu v Dánsku (Copenhagen, 2006), v Nizozemsku (Leiden, 2007) a v Rakousku (Scheibbs, 2008) přišla na řadu Česká republika a přímo Opava. Když jsem s tímto návrhem přišel, kolegové ho akceptovali s povděkem,“ prezentuje Sukač dosavadní vývoj spíše komorních, ale zato erudici nabitých jednání. Opavské z řady předchozích nevybočilo. „Vždyť byli přítomni všichni zakladatelé moderní akcentologie. Snad pro představu postačí jmenovat dvojnásobného profesora Frederika Kortlandta působícího na Leidenské univerzitě nebo profesora Vladimira A. Dybo z Moskevské univerzity,“ potvrzuje hlavní garant workshopu. Sám si ovšem cení také toho, že workshop přilákal i nové tváře. „Nové v tom smyslu, že přijely poprvé, v oboru však žádnými nováčky nejsou, právě naopak,“ konstatuje Sukač a jako příklad uvádí profesora Harvardské univerzity Jay Jasanoffa, jehož blíže představí samostatný příspěvek.

„Většinu účastníků jsem už měl možnost osobně poznat a oni zase dobře poznali mě,“ zdůvodňuje Sukač volbu Opavy za místo konání 5. workshopu. Od podzimu 2006, kdy se stal odborným asistentem na ÚBK, vystoupil na těchto jednáních nejprve v Kodani (Hirt's Law and Optimality Theory), poté v Leidenu (The Development of Proto-Slavic Quantity) a do třetice v Scheibbsu (Old Czech Rhythmic Law).

Pro letošní opavský workshop si připravil příspěvek s názvem Moravian Quantitative Paradigms, v němž vychází z Kortland-

Třetí jednací den zahájil referát prof. Frederika Kortlandta

Foto ian

Vlevo prof. Vladimír A. Dybo z Moskevské univerzity

Foto ian

Hovoří Mgr. Ing. Roman Sukač, hlavní garant workshopu

Foto ian

tovy teorie západoslovanského akcentování. S tou se blíže seznámil za svého studijního pobytu na katedře srovnávací lingvistiky Leidenské univerzity, který uskutečnil v rámci programu Erasmus v říjnu 2008 a umožnil mu přípravu k publikování studie o nizozemské akcentologické škole. „Nizozemská akcentologická škola patří spolu s moskevskou k těm, jejichž práce radikálně přehodnotily baltoslovanskou akcentologii poté, kdy v roce 1957 vyšlo stěžejní dílo Christiana Schweigaarda Stanga, profesora baltoslovanských jazyků na univerzitě v Oslo, *Slavonic Accentuation*,“ objasňuje Sukač.

Absolvent Vysoké školy báňské (1993) a Slezské univerzity (2003), obor čeština – angličtina) je před závěrem doktorského studia oboru Srovnávací indoevropská jazykověda na Filozofické fakultě Masarykovy univerzity, kde ho vede prof. RNDr. Václav Blažek, CSc., z Ústavu jazykovědy a balistiky. Ani on v Opavě nechyběl a početnou českou účast dále stvrdili prof. PhDr. Jiří Marvan, Ph.D., z Univerzity Jana Evangelisty Purkyně v Ústí nad Labem a PhDr. PaedDr. Zbyněk Holub, Ph.D., ze Západočeské univerzity v Plzni. „Pro úplnou přesnost, Čechem je rovněž prof. Dr. Peter Kosta, v současné době vědecky působící na katedře západoslovanské jazykovědy Filozofické fakulty Postupimské univerzity, který se ujme hlavní práce na vydání sborníku z workshopu,“ doplňuje Sukač.

Jako organizátor setkání vidí Sukač spolu s vedoucí ÚBK doc. PhDr. Evou Höflerovou, Ph.D., jeho odborný přínos také v tom, že jeden z dopoledních bloků byl cele věnován západoslovanským jazykům, tedy i češtině. „Chceme opavskou

lingvistiku posílit a každá taková akce je pro to dobrým argumentem,“ shodují se oba kolegové z ÚBK. Odborný garant workshopu ještě závěrem shrnuje nejčerstvější poznatky. „Přestože akcentologii považujeme povětšinou za jakýsi meziobor, pro rekonstrukci původní intonace a přízvuku příbuzných baltských a slovanských jazyků je, a to se tu ukázalo už popáté za sebou, velmi užitečná. Nedovedu si tedy představit, že bych šestý workshop v litevském Vilniusu za rok vynechal,“ usmívá se Sukač. (ian)

„Cesta do Opavy předčila mé očekávání,“ přiznává profesor Harvardské univerzity Jay Jasanoff

Na mezinárodním workshopu o baltoslovanské akcentologii (International Workshop on Balto-Slavic Accentology, IWoba) byl letos poprvé. I když ho jeho organizátoři pozvali už vloni do rakouského Scheibbsu, rozhodl se nejít. „Účast jsem zvažoval opravdu odpovědně, ale nakonec jsem usoudil, že by mé vystoupení ostatní účastníky dostatečně neobohatilo,“ nasazuje vysokou laťku pro všechny své další odpovědi Jay Jasanoff (Diebold Professor of Indo-European Linguistics and Philology, Harvard University). Po ukončení opavského workshopu 10. července rozhovor s ním pro Noviny Slezské univerzity zprostředkoval a poté také velmi pohotově překládal Mgr. Ing. Roman Sukač, vedoucí oddělení lingvistiky Ústavu bohemistiky a knihovnictví Filozoficko-přírodovědecké fakulty Slezské univerzity v Opavě, hlavní garant 5. ročníku IWoba.

„Vedle pozvání mě do Opavy přilákala skutečnost, že se v poslední době dost intenzivně zabývám problémy, které mají k baltoslovanské akcentologii blízko,“ říká Jasanoff a myslí tím zejména na tituly Hittite and Indo-European Verb (Chetitské a indoevropské sloveso, Oxford a New York, 2003) a Stative and Middle in Indo-European (Stativ a medium v indoevropštině, Innsbruck, 1978). „A samozřejmě jsem se tu chtěl setkat s odborníky, i když sám se za odborníka nepovažuji,“ pokračuje Jasanoff skromně.

Pro IWoba si připravil referát „Balto-Slavic mobility as an Indo-European problem“. „Přestože prof. Jasanoff není akcentologem, je to vědec par excellence a obhajováním svých teorií sklídl ze strany ostatních účastníků workshopu obdiv. Když jeho práce čtete, oceňujete jejich srozumitelnost, kterou násobí citlivá volba názorných příkladů,“ potvrzuje Sukač kvality kolegy, jehož se mu do Opavy podařilo přivést. „Zato píší pomalu,“ reaguje Jasanoff a na otázku, zda dříve, než přijel, o existenci Slezské univerzity věděl, odpovídá jednoslovným záporně. „A ani o Slezsku,“ dodává.

Přesto nebyl v naší zemi poprvé. „Prahu jsem navštívil v roce 1964 a podruhé v roce 1993, kdy mé kroky vedly i do Brna,“ vzpomíná Jasanoff a přidává zážitek z jiné evropské cesty. „V červnu 1968 jsem se oženil, a protože má manželka je Indka a připravovala se na roční pracovní stáž do Indie, řekli jsme si, že prázdninové měsíce strávíme v Evropě. Vaši metropoli jsem jí ovšem už ukázat nestačil. Let z Düsseldorfu do Prahy byl několik hodin po okupaci Československa 21. srpna zrušen,“ pamatuje si přesně. Časté návštěvy starého konti-

Prof. Jay Jasanoff, vzácný host z Harvardské univerzity

Foto ian

mentu považuje za takřka samozřejmé. „Dlouho jsem působil na Cornell University, která sídlí v nevelkém a mohasetkilometrovými vzdálenostmi izolovaném městě Ithaca ve státě New York. Proto jsme si s manželkou řekli, že budeme cestovat. Po celém světě, ale hlavně po Evropě,“ nechává Jasanoff nahlédnout do svého životního stylu, pro profesí lingvisty vlastně modelového.

„Chtěl bych ovšem uvést, že jsem nezačínal tak, jak to bývá obvyklé u většiny kolegů. Mé počátky jsou v šedesátých letech spojeny se zájmem o matematickou lingvistiku, tedy počítačové překlady jazyka. Teprve pak přišel přesun k historické a srovnávací jazykovědě, takže studovat latinu, řečtinu a sanskrit jsem začal později,“

připomíná Jasanoff, narozený, stejně jako už jeho otec, v Americe, ale s polskými a židovskými rodovými kořeny. „Předpokládám, že naše jméno je odvozeninou z místního názvu Jasionówka (město v okolí Białystoku). Mí prarodiče z otcovy strany odešli do USA kolem roku 1900. Matka ale pochází z německého prostředí, měla šest sourozenců a narodila se v Maďarsku. To místo se jmenovalo Máramarosziget, dnes je to Sighetul Marmației v Rumunsku. Právě po připojení k Rumunsku z něj v roce 1923 do USA odešla. Vzpomínám si, že mluvila o cestě přes Bratislavu a Karlovy Vary. Dvě její sestry, které v Evropě zůstaly, skončily v Osvětimi,“ přemítá Jasanoff. „Nemyslím, že by mě tyto osudy při volbě profese přímo ovlivnily, ačkoliv matčina znalost jidiš, maďarštiny a angličtiny můj zájem o jazyky mohla podnítit,“ připouští lingvista.

S jakými dojmy z Opavy odjížděl? „Účast na IWoba mé očekávání více než naplnila. Profesně i osobně jsem se tu cítil znamenitě a získal mnoho detailních poznatků z oboru. Oceňuji i dobrou úroveň odborné diskuse a celkovou kulturnost problematiky baltoslovanské akcentologie, kterou účastníci workshopu navodili,“ nešetří Jasanoff slovy uznání a přidává maličkost, která

Při diskuzi s kolegou Mgr. Ing. Romanem Sukačem

Foto ian

má pro nás nezanedbatelný význam. „Kromě osobního stanoviska k Bedřichu Hroznému (1879-1952, jazykovědec, který rozluštil chetitštinu, orientalista, profesor a později i rektor Univerzity Karlovy – pozn. autora), o němž mě někdo z České republiky žádal na jaře, je toto mé první – a pravděpodobně poslední – interview pro česká média,“ konstatuje Jasanoff. Protože však diskuse započaté na opavském workshopu budou pokračovat, myslí si Mgr. Ing. Sukač i autor těchto řádků, že se v tomto případě může prof. Jasanoff mýlit. (ian)

Hosté z Çanakkale pozvali studenty na majáles

Na základě oficiální dohody o spolupráci, kterou Slezská univerzita v Opavě uzavřela s Çanakkale Onsekiz Mart University 31. května 2000, byla v průběhu času uskutečněna – kromě bohaté výměny studentů – řada společných akcí. Nejednalo se jen o výukové pobyty našich a tureckých pedagogů, ale rovněž o pořádání společných mezinárodních konferencí, a to jak v Çanakkale, tak v Karvině.

Zajímavé a podnětné jsou také individuální návštěvy odborníků z Çanakkale, z nichž je nutno zmínit kurz moderní turečtiny, který proběhl na Obchodně podnikatelské fakultě (OPF) před šesti lety a jehož rozšíření či jen zopakování by mohlo obohatit vzdělávací nabídku fakulty.

V červnu přijeli zástupci jiných oborů: psychologie, kterou reprezentoval Sedar Topal, a sociální a kulturní práce, již zastupoval odborný pracovník Ahmet Becan. Záměrem psychologa bylo monitorování zdravotně psychologických služeb a získání informací o příslušném poradenském servisu. Na oplátku

Zleva psycholog Sedar Topal, Mgr. Marcela Neničková, PhDr. Oldřich Berka, Ph.D., a kulturolog Ahmet Becan
Foto archiv

nabízel kolegům na OPF své zkušenosti z Çanakkale. Ahmet Becan z oddělení sociální a kulturní práce si kladl za cíl získat poznatky o sociálních a kulturních aktivitách Slezské univerzity a projednat následnou kooperaci v této oblasti. Mimo jiné zve naše studenty k účasti na majálesu v Çanakkale.

Po dobu třídního pracovního pobytu v Karvině se naši kolegové seznamovali s oblastmi svého zájmu. Samozřejmě v souladu s reálnými možnostmi karvinské fakulty

a s tradiční organizací univerzitních služeb v České republice. Například psychologické poradenství není u nás součástí zdravotnických služeb, ale patří do sektoru práce (MPSV), případně do jiných poradenských systémů (vysokoškolské poradenství, Euroguidance).

Program byl organizačně zajišťován pracovníci oddělení zahraničních styků Alenou Rusinovou. Během prvního dne pobytu proběhlo setkání s vědeckým pracovníkem oddělení zahraničních styků PhDr. Ol-

dřichem Berkou, Ph.D., na téma „vysokoškolské poradenství“. Následně hosté v doprovodu Mgr. Marcely Neničkové z katedry cizích jazyků a komunikace vykonali malou exkurzi na Landek. Večer se sešli k diskuzi se zahraničními studenty na OPF. Druhého dne se uskutečnila schůzka s Mgr. Irenou Orszulik, Ph.D., proděkanou pro zahraniční styky, a s PhDr. Krystynou Heinz, zástupkyní vedoucí katedry cizích jazyků a komunikace. Na schůzce byla projednána další spolupráce a dohodnuta návštěva našich odborníků na univerzitě v Çanakkale. Na odpolední hodiny zajistil zástupce katedry společenských věd ThLic. Cesary Andrzej Mizia exkurzi ve Slezské diakonii, kde hosty zaujalo nízkoprahové středisko pro mládež. Diskuze s pracovníky střediska přinesla inspirativní výměnu zkušeností. Navečer se hosté podívali do okolí Karvině. Třetí den byl věnován prohlubování osobních kontaktů. Oba hosté se rovněž zúčastnili některých akcí právě probíhajících Dnů Karvině. *Oldřich Berka*

V Karvině v létě více než pět stovek absolventů

Slavnostní tečkou za studiem jsou pro všechny úspěšné vysokoškolské posluchače promoce, které ve velkém sále karvinské Obchodně podnikatelské fakulty (OPF) Slezské univerzity proběhly v sobotu 4. a v pátek 10. července. Oběma promočním dnům bezprostředně předcházely v restauraci U Einsteina v objektu Kosmos, který slouží také jako vysokoškolské koleje, absolventské večírky. K promócím tentokrát v Karvině přišlo 565 absolventů bakalářského, magisterského, navazujícího magisterského a doktorského studia, a to v prezenční i v kombinované formě. Před zraky svých rodinných příslušníků, přátel a spolužáků složili slavnostní slib a převzali diplom z rukou děkana OPF PhDr. Bohumila Fialy, Ph.D.

V sobotu 4. července byla načtyřikrát promována početná skupina 362 absolventů bakalářského studia. Všichni přítomní absolventi studijních programů Hospodářská politika a správa (102 posluchačů), Ekonomika a management (200 posluchačů), Systémové inženýrství a in-

formatika (7 posluchačů), Gastronomie, hotelnictví a turismus (53 posluchačů) složili státní závěrečnou zkoušku v jarním termínu a úspěšně obhájili bakalářskou práci.

Vysokoškolský diplom v ruce je jistě pro šťastný úsměv dobrým důvodem
Foto Lucie Bínová

V pátek 10. července pak byly na programu tři promoce skupiny 201 absolventů magisterského a navazujícího magisterského studia, kteří úspěšně složili státní magisterské zkoušky v jarním termínu, obhájili diplomovou práci a byl jim přiznán titul inženýr ve studijních programech Hospodářská politika a správa (76 posluchačů), Ekonomika a management (117 posluchačů) a Systémové inženýrství a informatika (8 posluchačů). Na tomto slavnostním aktu byli promováni i dva posluchači doktorského studia studijního programu Ekonomika a management.

Všichni úspěšní absolventi dostali u promoci jako vzpomínku na své spolužáky a studia na karvinské alma mater již tradiční Almanach absolventů OPF 2009, letos poprvé vytvořený formou prezentace na DVD.

Tím však slavnostní promoce na OPF v letošním roce ještě nekončí. Promoce posluchačů skládajících státní závěrečné zkoušky v podzimním termínu se uskuteční v říjnu. *Lucie Bínová*

Dostudovali bakaláři, magistři i doktoři

Je jich přesně 182. Ano, toto číslo udává počet posluchačů bakalářského, magisterského a navazujícího magisterského studia, kteří až dosud v tomto kalendářním roce na Filozoficko-přírodovědecké fakultě (FPF) Slezské univerzity úspěšně složili státní závěrečnou zkoušku, a proto mohli ve středu 15. července přijít do Sněmovního sálu minoritského kláštera v Opavě ke dvěma bakalářským a třem magisterským promócím. Nových bakalářů má PPF 81 (tj. 44,5 proc. z celkového počtu nových absolventů), magistrů je 76 (41,8 proc.) a absolventů navazujícího magisterského studia 25 (13,7 proc.).

V bakalářském studiu patří primát v počtu absolventů oboru Knihovnictví. V prezenčním i v kombinovaném vykonalo zdárně státní závěrečnou zkoušku 26 knihovníků. Počet úspěšných absolventů, kteří studovali na Ústavu bohemistiky a knihovnictví, doplňují dvě desítky studentů oboru Česká literatura. Celkem 15 absolventů bakalářského

Převzetí diplomu předcházelo i na červencových promócích Filozoficko-přírodovědecké fakulty vykonání slibu na děkanské žezlo Foto ian

studia má studijní program Historické vědy, deset studentů složilo úspěšně státnice v oboru Informatika a výpočetní technika, a to v prezenční i v kombinované formě. Historicky první dva absolventy hlásí obor Kulturní dramaturgie se zaměřením na divadlo. Své čerstvé absolventy mají také obory Astrofyzika, Počítačová technika a její aplikace a dvouoborové studium angličtina+němčina.

V magisterském studiu bylo nejvíce absolventů zana-

menáno ve studijním programu Filologie, celkem 38, přičemž shodně po 19 je nových anglistů a germanistů. Stejným počtem 19 absolventů se může pochlubit také obor Učitelství pro střední školy. Posluchači tohoto oboru ukončili k červencovým promócím studium v 11 dvouoborových kombinacích. Studijní program Historické vědy registruje 17 absolventů magisterského studia, z toho devět studovalo obor Historie a osm obor Historie-Muzeo-

logie), dva čerstvé magistry pak vykazuje obor Informatika výpočetní technika.

V navazujícím magisterském studiu získal nejvíce nových absolventů studijní obor Informační a knihovnícká studia, celkem 11, a to jak v prezenční, tak v kombinované formě. Sedm dalších posluchačů absolvovalo obor Informatika a výpočetní technika, pět jednooborové studium angličtiny, po jednom absolventovi si připsaly obory Teoretická fyzika a Tvůrčí fotografie.

Pro úplnost poskytnuté informace zbývá ještě dodat, že se v rámci jedné z magisterských promócí konala i promoce doktorská. Rigorózní zkoušku v oboru Teoretická fyzika totiž vykonala titul RNDr. získal Pavel Bakala, titul PhDr. pak v oboru Kulturní dějiny patří Ing. Jaromíru Olšovskému, Ph.D., a stejný titul si po promoci před jméno připsal rovněž Tomáš Benedikt Zbranek v oboru Učitelství dějepisu pro střední školy.

Michal Novotný

Báře a Stáně na jejich další životní cestu

Při promócích většinou absolventi děkují své vysoké škole, ale jsou případy, kdy si též univerzita intenzivně uvědomuje, že odchod některých posluchačů ji staví do nové situace. Na jedné straně může vykazovat další absolventy a očekávat, že si ji podle vykonaného slibu udrží v trvalé paměti, na straně druhé se cítí ochuzena o to, čím ji po dobu studia obohacovali. A pokud šlo o studenty, kteří svými aktivitami přispěli nejen k bohatství duchovního života akademické obce, ale mysleli též na širší veřejnost univerzitního města, mívá loučení s nimi zvlášť emotivní náboj.

Kulturní dramaturgie se zaměřením na divadlo – po známé a velmi úspěšné Tvůrčí fotografii v pořadí druhý umělecký obor vyučovaný na Slezské univerzitě – „přispěl“ červencovým promócím na Filozoficko-přírodovědecké fakultě (FPF) prvními dvěma absolventkami. Barbora Kroulíková z Jablonného nad Orlicí a Stani-slava Rožnovská z Opavy se staly bakalářkami umění. Jak na jiném místě tohoto vydání našich novin konstatuje Mgr. Pavla Bergmannová, vedoucí oddělení kulturní dramaturgie Ústavu bohemistiky a knihovnictví PPF, čeká tento obor ještě „běh na dlouhou trať“. S tím bez výhrad souhlasím, rád však dodávám, že využil příle-

žitost začít dobře. Příklad Bára a Stáni to podle mě potvrzuje.

Jistě není nutno připomínat, jak důležitá byla pro Opavu v minulosti a jak důležitá je pro její současnost existence Slezského divadla. Není potřebné tu vedle sebe stavět doklady

Absolventky BcA. Barbora Kroulíková (vlevo) a BcA. Stanislava Rožnovská Foto ian

o šíři opavských divadelních tradic. Mnohem zásadnějším se mi na tomto místě zdá využití ještě jiné příležitosti, totiž vyzvednutí těch, kdo se rozhojňování oněch tradic snaží napomáhat. Právě k těm se Bára a Stáni přiřadily. Myslím teď především na dva festivaly amatérských studentských divadel Na cestě a kromě Bára a Stáni myslím na Janu Vondálovou z Loutkového divadla a na Terezu Lexovou, další z posluchaček oboru, která sice z cesty vedoucí až k promócím sešla, ale stála u zrodu události, již bychom měli chovat v bavlnci. Všechny, kdo jejím prvním dvěma ročníkům pomohly, chci ujistit, že o nich víme, že si jejich práce vážíme a že bychom rádi, aby festival pokračoval. I bez Bára a Stáni, ale možná, že třeba dál též s nimi.

Dvěma v těchto řadách nejčastěji jmenovaným přeji spolu s řadou dalších – napadá mě příkladně velký příznivec Slezské univerzity prof. Miloš Horanský nebo Mgr. Emanuel Křenek či dr. Jiří Siostrzonek – vše dobré. Věřím, že na své další životní cestě budou patřit k těm, kdo si v duchu akademického slibu Slezskou univerzitu v trvalé paměti uchovají. A protože je jejich stopa natolik čitelná, bude tomu tak i v obráceném gardu – univerzita si uchová ve své paměti je. Ivan Augustin

Obhajoba dizertace v Karviné opět úspěšná

Úspěšnou dubnovou obhajobou dizertační práce završil své studium v Karviné Ing. Pavel Prošek, který se tak stal v pořadí třetím absolventem doktorského studia na Obchodně podnikatelské fakultě (OPF) Slezské univerzity v oboru Podniková ekonomika a management.

Pavel Prošek se narodil 16. prosince 1975 v Karviné. Po vystudování gymnázia a následně ročního pomaturitního studia angličtiny se přihlásil ke studiu na OPF, kde absolvoval jak bakalářské, tak i magisterské studium v oboru Marketing a management. Téma diplomové práce zaměřil na „Analýzu systému distribučních cest ve firmě JÄKL Karviná“. Později se stal externím posluchačem doktorského studia na téže fakultě. Státní doktorskou zkoušku vykonal úspěšně 26. května 2008. Po splnění všech povinností studenta doktorského studia (zkoušky, zahraniční studijní pobyt, účast na konferencích, výzkumná a publikační činnost) přistoupil 20. dubna 2009 k obhajobě dizertační práce s názvem „Konkurenční výhoda v důsledku odlišení“. Na základě úspěšné obhajoby mu byl přiznán akademický titul doktor (Ph.D.).

Volba tématu dizertační práce zaměřené na oblast strategického marketingu vychází z jeho působení v pracovních pozicích zabývajících se obchodem a marketingem. Nejprve působil krátce v několika společnostech na obchodních pozicích. Poté ve firmě Bonatrans, a.s. Bohumín jako vedoucí prodejního týmu pro jižní Evropu. Po těchto pracovních zkušenostech se rozhodl dát se na vlastní podnikatelskou činnost v oblasti obchodu a zprostředkování služeb, přesněji zprostředkování manažerského vzdělávání a poradenských služeb. Od roku 2002 až dosud tedy působí ve své vlastní firmě VERUSpharm – Ing. Pavel Prošek.

Co vás vedlo k tomu, že jste se vydal vlastní cestou a začal podnikat? Pomohly Vám při studiu zkušenosti z praxe?

Když člověk podniká, je odkázán jen na to, co umí, co sám udělá, co se mu podaří, ale i nepodaří. Nevýhodou je, že nemá fixní plat a tedy nemá jistotu, kolik příští měsíc vydělá. Výhodou je svoboda (alespoň tedy relativní svoboda, protože stejně zůstanete „podřízeným“ zákazníka, resp. konkurenčních sil). Čím je člověk úspěšnější, tím může být svobodnější. Mohu si rozhodnout co, kdy a jak budu dělat, částečně i pro koho nebo s kým budu spolupracovat. Znáám mnoho vrcholových manažerů, tzn. zaměstnanců, kteří mají krásná služební auta, slušný výdělek, „sociální status“ atd., ale přesto nejsou svobodní – musí dělat věci, které chtějí jiní lidé. Myslím si, že zaměstnanci jsou si často vědomi své omezené svobody, ale domnívají se, že je tato újma vyvážena jistotou. Ve skutečnosti vyměňují svobodu za jistotu, která je jen chimérou, o čemž nás přesvědčuje aktuální situace všeobecného ekonomického zpomalení, kdy si nikdo svou pozici nemůže být jistý. Mohu-li si zvolit mezi relativní svobodou a pocitem jistoty, volím svobodu.

Z obhajoby dizertační práce Ing. Pavla Proška

Foto Lucie Bínová

Co se týká užitečnosti zkušeností z praxe při studiu, myslím si, že zkušenosti z praxe jsou při studiu ku prospěchu. Podle mého názoru by i student bakalářského či magisterského stupně měl mít blízký kontakt s praxí. Může pak přinejmenším posoudit, co z toho, co se ve škole dozví, je užitečnější a co méně užitečné, ale především si může získané znalosti zařadit do kontextu reálného světa. Já osobně jsem velmi rád, že jsem doktorské studium začínal po pěti letech praxe. Také proto jsem si zvolil téma dizertační práce, které jsem považoval za smysluplné a potenciálně užitečné i pro praxi. Nepovažoval jsem svou práci jen za jednu z povinností doktoranda, ale bylo to něco, co mě opravdu zajímalo a vycházelo z mých praktických zkušeností a přesvědčení.

Podělil byste se o krátké hodnocení pětiletého doktorského studia?

Bylo to náročné období, kdy jsem musel stíhat práci, rodinu a k tomu ještě přípravu na zkoušky, přípravu příspěvků na konferenci, články, zahraniční studijní pobyt a především zpracování dizertační práce. Svě studium jsem ale nebral jen jako zátěž navíc k jiným povinnostem. Doktorské studium pro mě znamenalo celou řadu nových znalostí, zkušeností a zážitků, které bych jinak získat nemohl. Setkal jsem se s mnoha zajímavými lidmi (na straně vyučujících i kolegů doktorandů) a doufám, že s některými budu v kontaktu i nadále. Pro mě osobně bylo doktorské studium také naplněním citátu amerického filozofa Henry Davida Thoreaua „neznám žádnou povzbudivější skutečnost, než je nesporná schopnost člověka povýšit svůj život vědomým úsilím“. Opravdu si myslím, že je lepší vědomým úsilím rozvíjet schopnosti a dovednosti, které jsou člověku dány, tzn. povyšovat svůj život, než jen proplouvat pasívně životem a promarnit svůj „talent“.

Jak chcete akademického titulu v profesní kariéře využít?

Už jsem to vlastně naznačoval v odpovědi na první otázku. V tržním prostředí je důležité, co člověk opravdu umí a jakých dosáhne výsledků. Formální vzdělání je jen potenciální výhodou, kterou člověk může, ale nemusí „přetavit“ ve zmíněné výsledky. Doktorát pro člověka z praxe se může zdát zbytečným, ale myslím si, že v dnešním složitém světě se nelze spoléhat jen na intuici, zkušenost apod., ale je potřeba pro úspěch v sofistikovaném světě užívat sofistikované metody (během studia jsem se seznámil s matematicko-statistickými metodami, ekonomickými teoriemi a podle mě nejdůležitější oblastí – metodikou vědecké práce). Jde o systematický přístup k řešení problémů, schopnost poučit se z poznatků jiných lidí, kteří řešili podobný problém, umět pomoci analogie využívat metody osvědčené jinde, kriticky přistupovat k poznání nebo, jednoduše řečeno, pracovat systematicky. To vše mi určitě pomůže.

Za rozhovor děkuje Lucie Bínová

Ohlédnutí za studiem na karvinské fakultě

V letech 1995 – 2000 jsem absolvoval Obchodní akademii a hotelovou školu v Třinci. Třinecká obchodní akademie mne vybavila takovými vědomostmi a znalostmi, na kterých jsem mohl stavět v dalším studiu na vysoké škole.

Má volba padla na karvinskou Obchodně podnikatelskou fakultu (OPF) Slezské univerzity. Začal jsem studovat magisterský studijní program Ekonomika a management se zaměřením na marketing a management. Jelikož každý začátek bývá těžký, ani studium na OPF nebylo výjimkou. V prvním ročníku se člověk rozhlíží, mapuje nové prostředí. Zjišťuje, že některé předměty jsou tak zajímavé, že si je musí ještě jednou zopakovat. Od druhého ročníku se uklidní, už ví, kde jsou jednotlivé učebny, a začíná navštěvovat i přednášky. Studium utíká jako voda, a tak je tu zakrátko poslední pátý ročník. Rychle zvládnout všechny zkoušky, dopsat diplomovou práci, v mém případě na téma „Marketing města Třince – analýza vybraných prvků“, a pak se připravovat na státní závěrečné zkoušky.

Už během pátého ročníku jsem začal uvažovat o pokračování v doktorském studijním programu.

Zajímala mne oblast řízení lidských zdrojů, a proto jsem využil možnost přihlásit se do doktorského studia na OPF. Po úspěšném zvládnutí státních magisterských zkoušek jsem v září 2005 absolvoval přijímací řízení a mohl nastoupit do doktorského studijního programu Ekonomika a Management, studijního oboru Podniková ekonomika a Management. V doktor-

Z červnové obhajoby doktorské práce Patrika Kajzara na karvinské Obchodně podnikatelské fakultě Slezské univerzity Foto Lucie Bínová

ském studiu jsem se věnoval právě oblasti řízení lidských zdrojů, které tedy odpovídá také téma mé doktorské práce „Analýza a hodnocení metod a nástrojů motivace zaměstnanců ve společnosti ArcelorMittal Ostrava a.s.“ Doktorskou práci jsem obhájil v červnu 2009.

Co říci závěrem? Na studium a na svou alma mater nikdy nezapomenou, ať už budu působit v České republice, nebo v zahraničí, ať to bude v oblasti HRM (Human Resource Management), či v jiné oblasti. Na jedné straně bylo studium náročné, stálo hodně energie i psychických sil, ale na druhé straně mi zůstanou v paměti zážitky, přátelé a kontakty na pedagogy, kteří se mne snažili vybavit potřebnými znalostmi a dovednostmi pro další kariérní rozvoj. A studentům, kteří přemýšlejí o pokračování v doktorském studijním programu, lze jen vzkázat: Jděte do toho, nemáte co ztratit. I když se vám někdy bude zdát, že už jste na konci se silami, zatněte zuby a vytrvejte. Stojí to za tu námahu a na konci si můžete vychutnat sladké plody svého snažení.

Jako každý člověk, i já mám svůj sen, jehož bych chtěl dosáhnout. Týká se jak profesního, tak i soukromého života. Aby se jednou splnil, nebudu ho prozrazovat. Ale věřím, že pokud budu mít chuť a dostatek motivace na jeho dosažení pracovat, podaří se to. Ostatně svědčí o tom i inspirující myšlenka brazilského spisovatele Paulo Coelho (1947), který říká: „Když něco opravdu chceš, celý vesmír se spojí, abys to mohl uskutečnit.“

Patrik Kajzar

Nový doktor na Ústavu informatiky v Opavě

Pět let práce přineslo ovoce. Úspěšnou obhajobou disertační práce završil své úsilí Mgr. Marek Menšík z Ústavu informatiky Filozoficko-přírodovědecké fakulty Slezské univerzity v Opavě. Jeho práce na téma „Teorie pojmů a konceptuální modelování“ se věnuje dynamicky se rozvíjející oblasti multi-agentních systémů a autor ji úspěšně obhájil 6. května.

„Asi největším úskalím bylo nastudovat a pochopit teorii transparentní intensionální logiky (TIL), která je využita jakožto specifikací jazyk pro obsah zpráv v komunikaci agentů a dále je využita pro reprezentaci znalostí,“ vysvětlil Menšík, jehož školitelkou byla doc. RNDr. Marie Duží, CSc., z Vysoké školy báňské - Technické univerzity v Ostravě. Práce se následně zabývá aplikací teorie pojmů TIL a konceptuálního modelování v oblasti multi-agentních systémů, konkrétně popisem relací mezi intenzemi a popisem vztahů celek-část v dopravním systému.

Mgr. Marek Menšík, Ph.D., se chce vědecké práci v Opavě věnovat i nadále Foto archiv

Přínos práce je jednak v rovině teoretické, ale také na aplikační úrovni. „V rovině teorie se například jedná o využití tzv. formální konceptové analýzy pro řešení krizových situací v multi-agentních systémech, v aplikační oblasti pak o naprogramování rozhodování agentů při pohybu v rámci tzv. road-elementu (úseku cesty),“ řekl Menšík, který ani do budoucna odpočinek od vědecké činnosti neplánuje. Chce se totiž více věnovat tvorbě interferencečního stroje pro TIL a nadále též vývoji výukového softwaru pro logiku v rámci projektu Evropského sociálního fondu.

„V posledních měsících nebyl kvůli doktorátu na nic čas, a i když nepředpokládám, že se to moc změní, pokusím se teď najít si chvíli a vyrazit na vodu či hudební festival. Ale hlavně bych chtěl častěji s přáteli posedět u pívka. Takový relax někdy pomůže vyřešit problémy, nad kterými člověk předtím marně přemýšlel,“ uzavřel čerstvý doktor.

Michal Novotný

Vítězové soutěže si odnesli hodnotné ceny

Ceny nejúspěšnějším účastníkům soutěže předal vedoucí katedry financí karvinské fakulty doc. Ing. Daniel Stavárek, Ph.D. Foto Lucie Bínová

Jak jsme vás už informovali v minulém vydání, katedra financí karvinské Obchodně podnikatelské fakulty (OPF) Slezské univerzity vyhlásila první ročník soutěže pro středoškolské studenty. Hlavním cílem soutěže je propagovat mezi středoškolskými studenty nejen OPF, ale také celou Slezskou univerzitu a podpořit povědomí o možnosti studovat v Karvině mimo jiné i finančně zaměřené obory.

Úkolem účastníků soutěže bylo vypracovat esej na téma

„Jak budeme platit v roce 2050?“. Organizátoři obdrželi do stanoveného data uzávěrky celkem 25 prací, které splňovaly všechny podmínky. Soutěž vyvolala živý zájem studentů z celé republiky. Kromě mnoha měst z Moravskoslezského kraje zaslali své práce studenti z Prahy, Brna, Kroměříže, Valašského Meziříčí, Moravské Třebové nebo ze Zlína.

V prvním kole hodnocení bylo vybráno 10 nejlepších prací, které postoupily do druhého kola, kdy o konečném

Tečku za vydařenou soutěží pro středoškolské studenty udělal tento snímek. Za třetí Andreu Jarošovou bylo ocenění převzato v zastoupení Foto Lucie Bínová

pořadí rozhodovala čtyřčlenná porota složená z členů katedry financí. Každý porotce určil pořadí prací podle subjektivních kritérií a výsledné pořadí bylo stanoveno na základě průměru jednotlivých hodnocení.

Prvenství získal Petr Jirásek ze Střední odborné školy NetOffice v Orlové. Druhé místo obsadil Jan Hnízdl ze Smíchovské střední průmyslové školy v Praze. Na třetí příčku se hodnocením porotců dostala Andrea Jarošová z Gymnázia Matyáše Lercha v Brně.

Vyhlášení výsledků a předání diplomů a věcných cen proběhlo v Karvině v pondělí 11. května za účasti děkana OPF PhDr. Bohumila Fialy, Ph.D., vedoucího katedry financí OPF doc. Ing. Daniela Stavárky, Ph.D., a jeho zástupkyně Ing. Ireny Szarowské. První místo bylo oceněno přenosným počítačem, druhé mobilním telefonem a třetí digitálním fotoaparátem. Ceny věnovaly společnost Konica Minolta a Statutární město Karviná. Daniel Stavárek

Přednášel znalec automobilového průmyslu

V rámci učitelské mobility vzdělávacího programu Evropské unie Erasmus navštívil v dubnu karvinskou Obchodně podnikatelskou fakultu Slezské univerzity, jako již několikrát dříve, prof. Thomas Donnelly z Department of Business Studies Coventry University, UK. Prof. Donnelly je garantem doktorských programů na své univerzitě a dále se specializuje na udržitelnou regeneraci regionů díky ekonomicko-sociálnímu rozvoji.

Jeho zájem v oblasti strategického managementu ho vedl ke spolupráci s podniky v automobilovém průmyslu a v inovacích. Také aktivně spolupracuje v projektu technologických změn a inovací v regionu severního Finska. Jeho dovednosti využívají developéři z Ford Premier Automotive Group, spolupracuje s dalšími firmami, jako jsou Renault a Dacia.

V přednáškách na téma inovačního podnikání a strategického managementu předal své zkušenosti z automobilového průmyslu, inovací a strategického řízení podniku a propojil tak pohled na manage-

Prof. Thomas Donnelly

Foto Lucie Bínová

ment, který znají studenti z učebnic, s jeho praktickým využitím. Pro všechny zájemce, mimo řádnou výuku, přednesl přednášku na aktuální téma „Krise v automobilovém průmyslu“. Doufáme, že i příští rok obohatí výuku novými poznatky.

„Zájem o automobilový průmysl není náhodný. Coventry je totiž považováno za kolébku, a nyní potažmo relativní ‚hrob‘ britského automobilového průmyslu. Odtud totiž známe Rover či Jaguar,“ konstatoval přednášející, který tomuto tématu věnoval monografii „The Coventry Motor Industry“, vydanou v roce 2000 spolu s Davidem Thomsem, ve které analyzuje vztah mezi automobilovým průmyslem a lokálním socio-ekonomickým a politickým prostředím. V tématu pokračuje popisem vlivu průmyslu na trh práce, využívání místních zdrojů a vytváření kooperace v automobilovém průmyslu. Také vás může zaujmout poutavá historie značek Daimler, Jaguar, Alvis, Siddeley, Standard a Rover. Donnellyho monografie proto určitě stojí za přečtení. Jarmila Šebestová

Prezident Asociace hotelů a restaurací v Karviné

Studenti, vyučující i odborníci v oboru cestovní ruch měli 12. března v Karviné příležitost setkat se s odborníkem na slovo vzatým. Na pozvání katedry cestovního ruchu Obchodně podnikatelské fakulty (OPF) Slezské univerzity přijel mezi budoucí hoteliery generální ředitel společnosti OREA hotels a.s. a prezident Asociace hotelů a restaurací ČR Ing. Pavel Hlinka, který je též viceprezidentem Svazu obchodu a cestovního ruchu ČR a viceprezidentem Pražské asociace kongresové turistiky. Svým osobitým projevem podloženým zkušenostmi, příklady a odbornou erudiicí s nadhledem hovořil na téma Hotelový průmysl – současnost a budoucnost.

Otevřeně pojmenoval negativní projevy, které provázejí práci s lidmi, ale také objasnil řadu dopadů finanční krize do oboru cestovního ruchu. Zdůraznil, že práci v oboru cestovního ruchu je nutno chápat jako službu. „V dnešní komerční době se tento základní předpoklad vytrácí a bohužel ani školství dostatečně budoucí pracovníky v oboru hotelnictví nepřipravuje. Teoretické znalosti a mnohdy praktické dovednosti mladých lidí jsou kvalitní, ale psychická odolnost a připravenost vnímat hosta a jeho spokojenost jako základní faktor úspěchu představují kámen úrazu,“ řekl Ing. Hlinka a zdůraznil také potřebu profesionálních managementů hotelů.

Ve svém vystoupení se nemohl vyhnout

Ing. Pavel Hlinka

Foto archiv

ani ožehavému tématu světové finanční krize. Zajímavé byly informace o dopadech krize na hotelový průmysl zejména v Praze – snižování cen ubytování, záměrné snižování úrovně certifikace hotelů (tzv. ubírání hvězdiček), neobsazenost hotelů, rušení kongresových akcí. Naopak povzbudivá byla jeho vize mírného dopadu krize na mimopražské regiony a předpoklad nárůstu domácího cestovního ruchu. Konstatoval, že „výhodu mohou mít kraje, které byly vždy zvyklé si svého turistu pracně získat, což je případ také Moravskoslezského kraje“.

Analýza současné krizové situace by nebyla úplná, pokud by se nezmiňoval také o potřebě některých vládních zásahů do ekonomiky, např. prosazení snížených sazeb DPH pro služby restaurací v rámci všech členských zemí Evropské unie. Je to opatření, které nejen napomůže posílit ekonomiku členských států EU, ale také narovná jistou diskriminaci, kdy některé země tuto výjimku měly a jiné ne. V ČR by zavedení snížené sazby zároveň odstranilo další diskrepanci, kdy provozovatelé restaurací nakupují potraviny s 9% sazbou DPH a po jejich zpracování na výstupu prodávají se sazbou 19%. „Chápeme tento krok jako vstřícné rozhodnutí, které pomůže udržení životaschopnosti mnohých restaurací a zachování pracovních míst v sektoru cestovního ruchu v členských státech Evropské unie,“ uvedl Hlinka.

Studenti i pedagogové využili vzácnou možnost k diskusi, která se dotkla také problematiky vzdělávání v oboru cestovního ruchu, motivace absolventů i připravenosti praxe přijmout nové trendy.

Hostu za všechny přítomné posluchače poděkovala Ing. Miroslava Kostková, Ph.D., vedoucí katedry cestovního ruchu OPF, a předala mu upomínku v podobě knižní publikace. Spolupráce s praxí a odborné přednášky s předními představiteli oboru patří k prioritám katedry cestovního ruchu. Eva Torčíková

Opavský seminář s tematikou hotelnictví zaujal

Do Opavy se opět sjeli zástupci lázní, hotelů, informačních center a vyučující středních odborných, vyšších odborných a vysokých škol. Důvodem byl jejich zájem o interkulturní vztahy v hotelnictví a problematiku spokojenosti zahraniční klientely, tedy dvě základní témata semináře, který ve dnech 27. a 28. dubna proběhl na Ústavu lázeňství, gastronomie a turismu (ÚLGT) Filozoficko-přírodovědecké fakulty Slezské univerzity.

„Tak jako při nedávném semináři destinačního marketingu i tentokrát u nás vystoupili

přednášející z Manchester Metropolitan University. Seminář, který probíhal v anglickém jazyce, byl pro účastníky přínosem nejen po odborné stránce, ale i díky bezprostřednímu kontaktu s rodilými mluvčími. Kladem bylo také užití praktických příkladů a případových studií,“ řekla Ing. Eva Vavrečková, Ph.D., vedoucí ÚLGT.

Seminář vedli Elizabeth M. Ineson a Graham J. Stone, kteří společně realizovali přes devět desítek výzkumných projektů pro různé společnosti v USA, Velké Británii, a v dalších evropských zemích. Výsledky jejich výzkumu byly využity více než ve dvou

Graham J. Stone z Manchester Metropolitan University je spoluautorem řady publikací a učebnic v oboru turismu

Foto Eva Vavrečková

stovkách publikací a předneseny na několika konferencích. Elizabeth M. Ineson je členkou mnoha profesních sdružení (European Council on Hotel, Restaurant and Institutional Education - EuroCHRIE, Hotel and Catering International Management Association - HCIMA, American Hotel and Motel Association - AHMA), autorkou knihy Současné problémy v rozvoji mezinárodního turismu se zaměřením na problematiku střední a východní Evropy. Graham J. Stone se specializuje na přípravu nových oborů a je spoluautorem řady publikací a učebnic pro

obor turismu. Oba se podílejí na přípravě vzdělávání v oboru mezinárodního hotelového managementu ve Švýcarsku.

Míru spokojenosti hodnotili účastníci pomocí evaluačního dotazníku. „Potěšilo nás, že osmdesát procent vyjádřilo s akcí naprostou spokojenost,“ prozradila Vavrečková. Seminář se konal pod záštitou La Fondation Pour La Formation Hôtelière a Fondation Nestlé Pro-Gastronomia Switzerland, poděkování za překlad patří dr. Radmile Dluhošové a za kvalitní zajištění cateringu Bc. Alexandru Burdovi. Michal Novotný

Historikové se sešli k jednání o hejtmanské správě

Prof. PhDr. Lenka Bobková, CSc. Foto ian

Vedlejší země Koruny české tvořily po značnou část středověkého a raněnovověkého období integrální součást českého státu, v průběhu „českých dějin“ však bývaly jejich osudy dlouho opomíjeny a dílčí pozornosti ze strany domácí historické obce se dostávalo snad jen moravským dějinám. Toto konstatování však už dnes plně neplatí, neboť během posledních dvou desítek let si cestu k dějinám Slezska, Horní a Dolní Lužice (a tradičně i Moravy) našla řada badatelů a „vedlejší země“ se staly respektovaným předmětem bádání řady vědeckých center či námětem rozsáhlých reprezentativních výstav. Zohlednění odlišné vnitřní dynamiky jednotlivých korunních zemí možná poněkud znejistilo českou historiografii v jejich zažitých výkladech a pohledech. V řadě příkladů se ukázalo, že za stejnými pojmy či názvy institucí se často skrývala odlišná náplň fungování této instituce nebo přinejmenším posuny v chápání její činnosti u jednotlivých zemských obcí apod. Za takového stavu přirozeně vznikala řada pnutí a komunikačních neshod, které tvořily jeden ze stálých prvků vývoje českého státu staršího období a v současné době představují věčný námět setkání historiků i odborníků z příbuzných oborů. Jedno z takto vymezených kolokvií proběhlo 22. a 23. června na půdě Slezské univerzity (SU) a jeho námětem se stala „hejtmanská

správa“ v časovém období od vrcholného středověku až po nástup osvicenských správních reforem.

Na organizaci setkání se posílel Ústav historických věd Filozoficko-přírodovědecké fakulty (FPF) Slezské univerzity v Opavě, Ústav českých dějin Filozofické fakulty Univerzity Karlovy (UK) a vedle zástupců pořadatelských institucí zazněly referáty historiček a historiků z Univerzity Palackého (UP) v Olomouci, brněnské pobočky Akademie věd České republiky, Zemského archivu (ZA) v Opavě a Technické univerzity (TU) v Liberci.

Po úvodních slovech děkana FPF a zároveň vedoucího výzkumného záměru Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy „Slezsko v dějinách českého státu a střední Evropy“ prof. Zdeňka Jirásky se rozběhlo jednání úvodní sekce, v níž své příspěvky věnované obecným rysům vytváření hejtmanské správy ve vedlejších korunních zemích a uvedení hejtmanského úřadu do správních struktur středoevropských monarchií v druhé polovině 13.

Prof. PhDr. Zdeněk Jirásek, CSc. Foto ian

Doc. PhDr. Irena Korbelařová, Dr. Foto ian

století představili doc. Irena Korbelařová a dr. Robert Antonín z pořádajícího ústavu. Druhá sekce byla věnována středověkému Dolnímu Slezsku a postupně v ní vystoupili dr. Mlada Holá (UK), dr. Martin Čapský (SU) a Mgr. Jan Zelenka (TU v Liberci). Jejich referáty připomněli zformování vratislavské hejtmanské správy v éře prvních Lucemburků, její pozdně středověkou fázi a analogie z prostředí Svídnického a Javorského knížectví. Následující příspěvky prof. Lenky Bobkové (UK) a dr. Ludka Březiny (UK) mapovaly středověkou a raně novověkou etapu hejtmanské správy v Horní a Dolní Lužici. Sondu věnovanou genezi a proměnám Opavského zemského hejtmána představil dr. Petr Kozák (ZA v Opavě) a v chronologicky užším záběru aplikovaném na Lehnické knížectví Mgr. Jakub Mamula (SU). Zasvěcený pohled do moravských poměrů nabídl ve svém závěrečném vystoupení dr. Dalibor Janiš s dr. Janou Janišovou (AV ČR a UP).

Přednesené referáty přitom byly pouze jedním z verbálních výstupů pracovního setkání. Do živých diskusí se zapojovali i přítomní hosté a svoji důležitou roli sehráli i studenti Slezské univerzity, ať již při organizaci celého setkání či při vlastním jednání. Publikace shrnující výsledky kolokvia „Hejtmanská správa ve vedlejších zemích Koruny české“ by měla spatřit světlo světa do konce roku. *Martin Čapský*

Dvakrát z ediční činnosti Ústavu historických věd

Prvním titulem z produkce Ústavu historických věd (ÚHV) Filozoficko-přírodovědecké fakulty Slezské univerzity v Opavě, o němž se chceme zmínit, jsou Acta historica Universitatis Silesianae Opaviensis 2/2009. Jak ve sdělení vydavatele připomíná předseda redakční rady periodika doc. PhDr. Jiří Knapík, Ph.D., vedoucí ÚHV, vycházejí nedlouho po úvodním svazku, který byl představen v listopadu 2008. „Předkládáme v nich 11 původních studií, na něž navazují dvě edice dokumentů a dosud nepublikovaná vzpomínka básníka a novináře Jana Sterna, věnovaná osobnosti Františka Halase. Závěr čísla je věnován recenzím a anotacím nejnovější odborné literatury, zprávám o činnosti ÚHV v roce 2008, konferencím, vědeckým akcím apod.“,“ prezentuje předseda redakční rady obsah svazku nazvaného „Ideje, iluze a realita v dějinách“.

Druhá připomínka patří vlastně také Actům, tentokrát jejich

řadě Supplementa, v níž jde o třetí svazek. Zabývá se tematikou evropské dimenze slezských dějin. Na jeho stránkách se k ní vyjádřilo 12 autorů, z nichž převážnou většinu tvoří odborní pracovníci ÚHV. Také tento monografický sborník vznikl v rámci plnění výzkumného záměru Slezsko v dějinách českého státu a střední Evropy. „Řešitelský tým v této knize předkládá pohled na široké časové i tematické souvislosti slezské problematiky, přičemž vychází nejen z dosud zveřejněných studií a monografií, ale opírá se i o „vlastní“ výzkum historických pramenů. Za důležité přitom považujeme, že téma je uchopeno nejen ze zorného úhlu „české kotliny“, ale jsou reflektovány i pohledy polských a německých badatelů. I v této rovině je tedy naplňována ona známá skutečnost, že teritorium Slezska představuje region vlastní kulturním projevům tří národů,“ konstatuje v úvodu řešitel výzkumného záměru prof. Zdeněk Jirásek. *(re)*

Opavská epizoda evropských církevních dějin

Účastníci konference pozdravil rektor doc. Rudolf Žáček, zleva biskup Mons. František V. Lobkowicz a biskup prof. Jan M. Kopiec Foto ian

Přednáší prof. František X. Halas (vpravo), naslouchají generální konzul Jerzy A. Kronhold (vlevo) a Mgr. Mieczysław Augustynowicz Foto ian

V rámci řešení výzkumného záměru Slezsko v dějinách českého státu a střední Evropy uspořádal Ústav historických věd (ÚHV) Filozoficko-přírodovědecké fakulty Slezské univerzity ve středu 20. května mezinárodní vědeckou konferenci „Polská papežská nunciatura v Opavě“. Komorního jednání se kromě přednášejících zúčastnili generální konzul Polské republiky v Ostravě Jeho Excelence Jerzy Antoni Kronhold, sídelní biskup ostravsko-opavské diecéze Mons. František Václav Lobkowicz, rektor Slezské univerzity v Opavě doc. PhDr. Rudolf Žáček, Dr., děkan Filozoficko-přírodovědecké fakulty prof. PhDr. Zdeněk Jirásek, CSc., který také celý průběh jednání moderoval, a Mgr. Mieczysław Augustynowicz, duchovní působící na farnosti v Opavě-Jaktaři a angažující se ve prospěch Centra pro pastorační vysokoškolské mládeže. To bylo také vedle Generálního konzulátu Polské republiky v Ostravě spoluorganizátorem konference.

V jejím průběhu odezněly čtyři referáty. Ten úvodní přednesl biskup opolské diecéze a profesor církevních dějin na Teologické fakultě Opolské univerzity Jan M. Kopiec. V širších souvislostech analyzoval složitou politickou situaci na evropském kontinentu na konci 17. a na počátku 18. století, která papežského nuncia pro Polsko vedla k přesunutí sídla za hranice polského království. Tak se po odchodu z Varšavy a krátkém pobytu v několika místech (naposledy v Pszcyně a v Ratiboři) nakonec jeho sídlem stala na období let 1705-09 Opava. „Za tu dobu se v Opavě vystřídali tři nunciové a našli tu vhodné prostředí pro četná diplomatická jednání, otevřenost své rezidence, chod její kanceláře i soudní stolice,“

Papežští nunciové pro Polsko sídlící v Opavě:

Horatius Philippus Spada (1659 – 1724)
papežským nunciem pro Polsko v letech 1704-06,
jmenován před 6. říjnem 1703,
v Opavě pobýval od 17. srpna 1705 do 1. listopadu 1706

Iulius Piazza (1663 – 1726)
papežským nunciem pro Polsko v letech 1706-07,
jmenován 5. června 1706,
v Opavě pobýval od 13. listopadu 1706 do 6. února 1708

Nicolaus Spinola (1659 – 1735)
papežským nunciem pro Polsko v letech 1707-12,
jmenován 20. srpna 1707,
v Opavě pobýval od 14. února 1708 do 2. října 1709

Lit.: WOJTYSKA, H. D. *Acta Nuntiaturae Poloniae*, Tomus I.
Řím: Institutum Historicum Polonicum Romae, 1990,
s. 290-295.

upozornil prof. dr. hab. Kopiec a akcentoval prestiž Opavy, k jejímuž zvýšení přijetím úřadu nunciatury nepochybně došlo.

Počátkům novodobé papežské diplomacie se poté věnoval prof. PhDr. František X. Halas, CSc., z katedry církevních dějin a křesťanského umění Cyrilometodějské teologické fakulty Univerzity Palackého v Olomouci. Připomněl tři základní úkoly nunciů – bránit katolickou víru proti protestantismu, udržovat či obnovovat mír mezi katolickými státy a sjednocovat je do boje proti Turkům – a upozornil na trvale nadstandardní informovanost nunciů o dění na celém kontinentě.

Opavu v době polské papežské nunciatury představila doc. PhDr. Irena Korbelářová, Dr., z ÚHV. Připomněla postavení skladbou jeho obyvatel mnohonárodnostního města, jedné z 16 metropolí slezských knížectví, a jeho ekonomické a společenské zázemí. Opavu té doby charakterizovala jako město, které „sice ještě oběma nohama stálo ve středověku, ale mělo již nakročeno do raného novověku“.

Kontroverzní osobnost v pořadí 42. vatislavského biskupa Filipa Gotharda Schaffgotsche (1716-1795) a jeho působení na

Při příchodu k jednání - vpravo hlavní hostitel prof. Zdeněk Jirásek, děkan Filozoficko-přírodovědecké fakulty Slezské univerzity Foto ian

zámku Jánský vrch v Javorníku ve Slezsku se staly tématem závěrečného vystoupení prof. PhDr. Dušana Uhlíře, CSc., z ÚHV. Referující kromě osvětlení Schaffgotschových postojů k Prusku a k Rakousku podtrhl mimořádnost přínosu z pohledu katolické církve „nehodného“ a na vysoké noze žijícího biskupa rozvoji hudební kultury ve Slezsku, manifestovaný především tím, že biskup k sobě do Javorníku v roce 1769 povolal významného skladatele, houslistu a dirigenta Karla Dittersse z Dittersdorfu. (ian)

Papežští nunciové pro Polsko sídlili v Opavě

Právě dvě desetiletí, od své první studijní cesty do Říma, se Jan Marian Kopiec (1947), dnes biskup Opolské diecéze a profesor teologických věd pro obor církevní dějiny na Teologické fakultě Opolské univerzity, intenzivně věnuje vybraným papežským nunciům pro Polsko. K této problematice ho přivedl v březnu letošního roku zesnulý historik, teolog a kněz Henryk Damian Wojtyśka, který od roku 1969 vědecky a pedagogicky působil na Katolické univerzitě v Lublinu a je mimo jiné autorem deseti titulů z jeho podnětu vzniklé edice *Acta Nuntiaturae Polonae* vydaných v letech 1990-94 (Institutum Historicum Polonicum Romae, Fundatio Lanckoroński). „Když jsem o jeho práci projevil zájem, došlo k diskusi, v níž mě prof. Wojtyśka upozornil na potřebu výzkumu působení papežských nunciů pro Polsko na počátku 18. století,“ potvrzuje biskup prof. dr. hab. Kopiec. „A protože tato problematika spadá do okruhu mých profesních zájmů, jimiž jsou církevní dějiny Slezska po Tridentském koncilu, rozhodl jsem se ji podrobně věnovat. Snažím se tak činit dodnes, i když povinností stále přibývá,“ dodává.

V současné době biskup prof. Kopiec pracuje na závěrečných úpravách rukopisu, jehož protagonistou je Benedictus Odescalchi-Erba, papežský nuncius pro Polsko v letech 1712-13. „Bude to v pořadí už můj šestý příspěvek Wojtyśkově edici, když ty předcházející jsem věnoval těm nunciům, kteří sídlili v Opavě, a jejich rodům,“ specifikuje Kopiec. Tyto práce vyšly v letech 1991, 1997, 1998, 2002 a 2007. Poslední z nich vydala Polská akademie věd (PAN) v Krakově, která po smrti fundátorky hraběnky Karoliny Lanckorońské (1898-2002) převzala odpovědnost za pokračování edice.

Ale věnujme se už plně tomu, co bylo v souvislosti s konferencí „Polská papežská nunciatura v Opavě“, o níž

Jan Kopiec ve svém opolském domově listuje jednotlivými tituly edice *Acta Nuntiaturae Polonae*, o jejíž rozšíření se autorsky už od počátku devadesátých let minulého století významně zasazuje

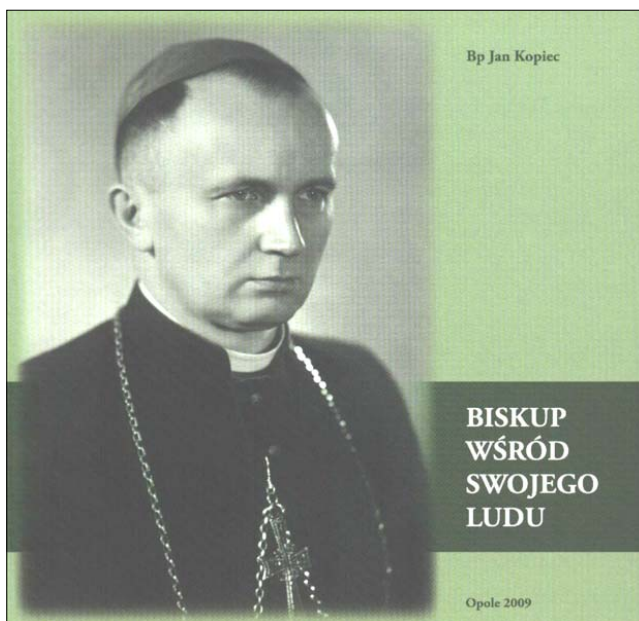
Foto ian

píšeme samostatně, hlavním předmětem setkání s biskupem prof. Kopiecem. Vždyť situace, k níž došlo v období od 17. srpna 1705 do 2. října 1709, tedy v době, kdy papežští nunciové pro Polsko oficiálně sídlili v jiné zemi, se v historii už nikdy neopakovala. „K osobní internaci krakovského biskupa Karla Skórkowského v Opavě (od 9. července 1835 do 25. ledna 1851 - pozn. autora)

ji nelze přirovnat, protože v případě tří nunciů, jimiž byli postupně Horatius Philippus Spada, Iulius Piazza a Nicolaus Spinola, šlo o přenesení celého jejich úřadu za hranice. Tím úřadem je myšlena rezidence nunciů ve svém komplexu, tedy též soudní tribunál jako tehdejší soud třetí instance,“ objasňuje Kopiec a podtrhuje povýšení důležitosti nového sídelního města papežských nunciů.

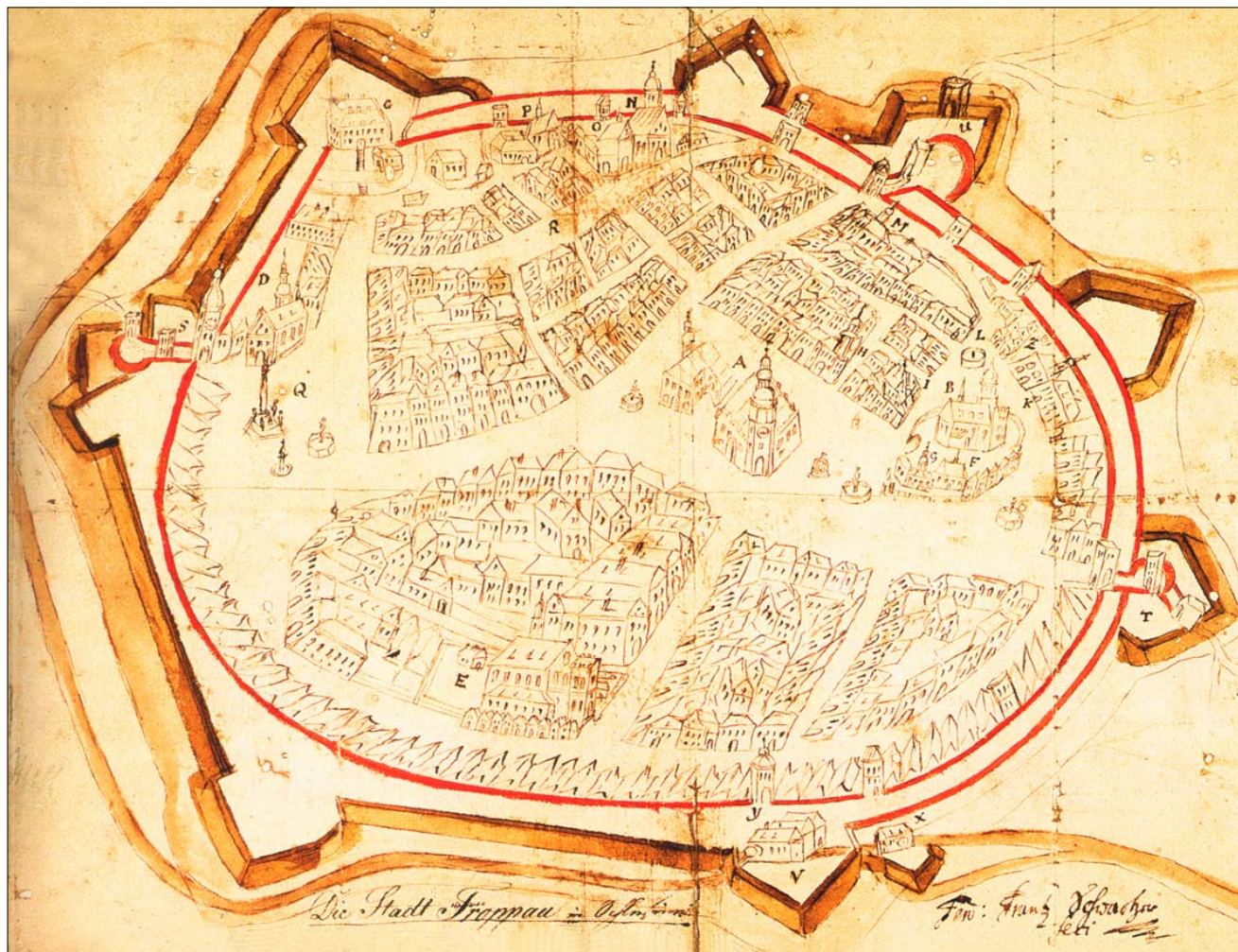
„Z polského pohledu mohu bez nadsázky konstatovat, že se Opava pro tuto skutečnost stala jedním z nejvýznamnějších měst střední Evropy. Její pozici bych přirovnal k důležitosti saských Drážďan, kde za časů nuncia pro Polsko Spinoly působil nuncius extraordinarius kardinál Hannibal Albani. Vždyť si jen představte, že nunciové vedli v zájmu své trvale nadstandardní informovanosti takřka nepřetržitou korespondenci a četná diplomatická jednání s mnoha předními osobnostmi, které za nimi do Opavy přijížděly,“ argumentuje Kopiec.

Co více o třech „opavských“ nunciích víme? První z nich - Horatius Philippus Spada - se stal za úřadování v Opavě kardinálem. Kardinálský klobouk mu udělil papež Klement XI. v květnu 1706. „Do Opavy mu ho přijel předat opat Rasponi, který celou slavnost konanou 26. července 1706 také popsal,“ odkazuje Kopiec na vatikánský archiv (AV, Archivum Secretum Vaticanum). Iulius Piazza prožil v Opavě celou dobu, po níž svůj úřad papežského nuncia pro Polsko vykonával. Přišel sem jako velmi zkušený diplomat. Už od roku 1698 působil jako apoštolský nuncius ve Švýcarsku, od roku 1702 v Německu a později, od roku 1709, přesídlil do Vídně. „Z jeho korespondence s biskupem Agostino Steffannim se dozvídáme, že se při příjezdu 13. listopadu 1706 ubytoval v zájezdním hostinci nebo hotelu, ale vědomě nechtěl uvést jeho název. Steffannimu se také s poukazem na politickou situaci v Polsku svěřil, že musí zachovávat absolutní trpělivost. Konečně úsměvně působí jeho postesk v dopise z 25. února 1707 nad blížícím se koncem masopustu, který on ovšem v Opavě trávil v nečinnosti,“ ilustruje Kopiec Piazzovy dojmy. „Pokud jde o jeho nástupce Nicolaue Spinolu, nejsou zatím s jedinou výjimkou nunciovy osobní účasti na papežem Klementem XI. vyhlášené slavnosti dne modliteb a požehnání muče-

Obálka jedné z nejnovějších prací publikačně činnorodého biskupa prof. dr. hab. Jana Kopce, kterou nyní široké čtenářské veřejnosti nabízí Vydavatelství sv. Kříže působící pod hlavičkou Opolské diecéze

Repro archiv

Celkový pohled na Opavu od severozápadu; kolorovaná perokresba městského radního Ferdinanda Schwartzera z doby kolem roku 1700. Ze sbírek Slezského zemského muzea v Opavě, foto Jan Bil. A - Horní náměstí, Hlávka a bohaté krámy, B - farní kostel, C - knížecí hrad, D - jezuitská kolej, E - domovníci, F - kostel sv. Michala, G - městská strážnice, H - radnice, I - nový dětský špitál, K - komenda Řádu německých rytířů, L - Rybí trh, M - kostel sv. Barbory s františkánským klášterem, N - minoritský klášter s kostelem, O - klarisky, P - komenda Řádu maltézských rytířů, Q - Dolní náměstí, R - Dobytčí trh, S - Ratibořská brána, T - Jakařská brána, U - Hradecká brána, V - Fortenský mlýn, X - nová vodárna, Y - Mlýnská fortina, Z - kostel sv. Alžběty

nému Polsku žádné bližší okolnosti jeho působení v Opavě známy," uzavírá Kopiec tuto kapitulu.

Z badatelského hlediska se Kopiec domnívá, že informace o působení papežských nunciů pro Polsko v Opavě jsou srovnatelné s tím, co víme o jiných nunciích té doby. „Známe třeba jejich nejbližší spolupracovníky, tedy auditory, kancléře a sekretáře. Mezery vidím v našich znalostech způsobu života nunciů v Opavě, ale to je jistě podnět pro české kolegy. Bylo by určitě zajímavé např. zjištění, kde přesně nunciové svou rezidenci měli," uvažuje Kopiec nahlas. „To však na hodnotě již citované konference uspořádané Ústavem historických věd Filozoficko-přírodovědecké fakulty Slezské univerzity v roce 300. jubilea

V souvislosti s nástinem náboženských poměrů v Opavě není bez zajímavosti, že zde sídlil v letech 1705-1709 papežský nuncius. Po vítězství švédského krále Karla XII., okupaci takřka celého území Polska a volbě Stanislava Leszczyńskiego králem pod švédským protektorem, která vyvolala odpor polského kléru, odešel nuncius Horác Filip Spada v září 1704 z Varšavy. Po pětiměsíční zastávce v Ratiboři se 17. srpna 1705 usídlil v Opavě, která se tak stala až do porážky Karla XII. u Poltavy na podzim 1709 sídlem papežské nunciatury pro Polsko. V květnu 1706 byl Spada jmenován kardinálem a při této příležitosti se v opavském farním kostele konal velkolepý obřad udělení kardinálského klobouku. Na jeho místo nastoupil dosavadní nuncius v Kolíně Giulio Piazza, kterého v roce 1708 nahradil Mikuláš Spinola. Teprve ten opustil 2. října 1709 Opavu a přesunul sídlo nunciatury zpět do Varšavy. V Opavě tak bylo po celou tu dobu v činnosti plnohodnotné diplomatické zastoupení, byla vedena obsáhlá korespondence s polskými politiky i církevními představiteli i s Vatikánem. Opava se stala také centrem závažných diplomatických jednání. Navštěvoval ji od roku 1707 polský primas S. Szembek, arcibiskup hnězdenský, jeho bratr vicekancléř a biskup kujavský Szaniawski, Sasové hrabě Lagnasco, baron Schenck a jiní.

KORBELÁŘOVÁ, I. *Opava za třicetileté války a v pobělohorském období*. In *Opava - historie, kultura, lidé*. Praha: Lidové noviny, 2006, s. 205.

odchodu papežského nuncia pro Polsko z Opavy neubírá. Naopak její komorní duch vedl k tomu, že se jí zúčastnili jen ti opravdoví zájemci o nastolenou problematiku," připomíná a věří, že květnové odborné setkání s českými historiky na téma, jemuž se sám dlouhodobě věnuje, nebylo posledním. „Vždyť diskuse o něm nás může ještě v mnohém obohatit. Jako doklad toho poslouží skutečnost, že jednu z prvních takových jsem už na přelomu osmdesátých a devadesátých let minulého století vedl se zasvěceným znalcem především moravských církevních dějin PhDr. Rudolfem Zuberem (1912-1995) z Jeseníku, který se pak o ní v roce 1990 stručně zmínil v *Časopise Slezského muzea*," loučí se biskup prof. Kopiec. Ivan Augustin

Katedra marketingu využívá odborníky z praxe

Výuka odtržená od praxe nebo příliš orientovaná jen na teoretické znalosti je výukou, která by se neměla vyskytovat na vysoké škole, jež si je vědoma svého poslání a chce posluchače připravit co nejlépe. Obchodně podnikatelská fakulta (OPF) Slezské univerzity má mezi absolventy velmi úspěšné manažery, ředitele významných podniků a jiné pracovníky, kteří byli pro profesní život dobře vybaveni osobními vlastnostmi, ale i znalostmi a dovednostmi. Ale skutečně úspěšný je pouze ten, kdo se podílí na procesu trvalého zlepšování. Proto katedra marketingu OPF využívá své kontakty s různými podniky i významnými odborníky.

Prvního dubnového dne uspořádala přednášku Ing. Jakuba Weimanna, obchodního ředitele Bonatrans Group a.s. Přednáška „Strategie obchodní politiky firmy na zahraničních trzích“ byla určena posluchačům prezenčního studia kurzu Mezinárodní marketing. Seznámila je se společností Bonatrans Group, s jeho výrobními a obchodními aktivitami.

Reč byla i o strategickém využití možností, které současný světový trh železniční dopravy nabízí. Jádrem výkladu se stalo názorné objasnění vazby obchodní politiky firmy na základní marketingové strategie. V tomto případě se jedná o využití dvou strategických přístupů pro zvyšování tržního podílu na disponibilním trhu: strategie nízkých nákladů pro trh střední Evropy a strategie diferenciací pro trhy osobní dopravy v Asii a v Americe. Studentům byl názorně vysvětlen postup při hledání nejvhodnějšího

Doc. Ing. Helenu Čiernou, Ph.D., (vpravo) z katedry ekonomiky a managementu Ekonomické fakulty Univerzity Mateja Bela v Banské Bystrici představila v předmětu Řízení jakosti posluchačům karvinské Obchodně podnikatelské fakulty Dr. Ing. Marie Gabryšová Foto Lucie Bínová

business modelu v praxi. Na závěr Ing. Weimann shrnul hlavní zásady tvorby obchodní politiky v mezinárodním prostředí.

Ve dnech 21. - 23. dubna pak na katedře marketingu OPF hostovala doc. Ing. Helena Čierna, Ph.D., z katedry ekonomiky a managementu Ekonomické fakulty Univerzity Mateja Bela (UMB) v Banské Bystrici. Do Karviné přijela na pozvání Dr. Ing. Marie Gabryšové, s níž spolupracuje už od roku 1998. Doc. Čierna je představitelkou managementu kvality na Ekonomické fakultě UMB a zároveň jako evropský auditor provádí auditu pro certifikaci dle mezinárodních norem ISO 9001:2000, ISO 14001:1996 a ISO19011:2002.

V rámci pobytu na OPF přednesla pro studenty nově zavedeného předmětu Řízení jakosti A přednášku na téma „Podstata a význam auditů - zkušenosti z praxe“, již se zúčastnily více než dvě stovky posluchačů. Přednášející se seznámila s cíli a jednotlivými druhy auditů, s přípravou auditu, jeho průběhem, přezkoumáním, se souvisejícími nápravnými a preventivními činnostmi i s vyhodnocením auditu. Prezentované poznatky byly doplňovány četnými zkušenostmi z konkrétních auditů.

Doc. Čiernou přijala rovněž prodávající OPF pro studijní a sociální záležitosti JUDr. Marie Sciskalová, Ph.D. Předmětem jejich jednání byly možnosti rozšíření spolupráce obou fakult. Během svého pobytu na OPF se doc. Čierna sešla také s vedoucí katedry marketingu Ing. Halinou Starzycznou Ph.D.

Marie Gabryšová, Miroslava Vašítková

Členství v České akademické federaci identit

Jedním z výsledků mnoha aktivit v oblasti informačních technologií (IT) je za poslední dobu přidružení Slezské univerzity (SU) v Opavě k České akademické federaci identit eduID.cz. Cílem federace je poskytnout jejím členům rámec pro vzájemné využívání identit uživatelů při řízení přístupu k síťovým službám při respektování ochrany osobních údajů. V případě federace je základním principem jednoznačné prokázání identity, tedy příslušnosti ke „své“ univerzitě, a to pouze na základě osobních přihlašovacích údajů do univerzitní počítačové sítě (uživatelské jméno a heslo). Operátorem federace je CESNET (zájmové sdružení právnických osob založené vysokými školami a Akademii věd ČR v roce 1996 s cílem provozovat a rozvíjet páteří akademickou počítačovou síť ČR – viz www.cesnet.cz). Více o projektu eduID.cz na www.eduID.cz.

Tímto užitečným počinem se SU stala v pořadí teprve osmou veřejnou vysokou školou, která realizovala veškeré technické a administrativní podmínky pro vstup do federativního společenství. Od června je plnohodnotným poskytovatelem identit zaměstnanců a studentů SU pro potřeby federace eduID.cz a zařadila se tak po bok velkých českých a moravských univerzit a např. před Vysokou školou báňskou

– Technickou univerzitou Ostrava (VŠB-TUO), jež se v současné době nachází teprve ve fázi příprav k připojení. Uživatelům naší univerzitní počítačové sítě tím lze zprostředkovat všechny výhody členství SU v eduID.cz, tedy využívání on-line služeb a zdrojů poskytovatelů služeb, kteří jsou do eduID.cz také zapojeni. Mezi jiným se jedná o poskytovatele (knihovnických) elektronických informačních zdrojů typu EBSCO, JSTOR, Elsevier (Science Direct a Scopus), Springer, Thomson Reuters apod.

Úsilí naplnit záměr připojení SU k federaci eduID.cz vrcholilo 24. června, kdy proběhl jeden z workshopů v rámci specializovaného semináře správců IT – dvou z Centra informačních technologií SU a dvou z Ústavu informačních technologií Obchodně podnikatelské fakulty. Byli mu přítomni i dva kolegové z VŠB-TUO, kteří přišli nasát atmosféru a především know-how, a jeden z Ostravské univerzity, jenž s díky zastal roli odborného konzultanta předávajícího nejlepší zkušenosti z vlastní mnohaměsíční implementace všech nástrojů potřebných pro správné fungování celého systému federace na straně školy. Toto pracovní setkání bylo další z řady úspěšných společných akcí, postavených na osobní spolupráci zaměstnanců IT těchto univerzit. I když samotná technologie je

velice složitá, cíl byl a je jednoduchý – umožnit oprávněným uživatelům SU přístup k definovaným prostředkům a službám ostatních členů federace eduID.cz a naopak.

Nejvíce si zprovoznění federace přály univerzitní knihovny. Původní systém ověřování uživatelů do knihovnických systémů pomocí jejich IP (Internet Protocol) adres (adres jednotlivých počítačů) je již dnes totiž neudržetelný. Zjednodušeně řečeno, poskytovatel jakéhokoli nepřetržitě dostupné služby (z knihovnických služeb se může jednat např. o zpřístupnění publikací, citačních indexů apod.) nemusí řešit složité technické detaily s každou univerzitou zvlášť, ale použije systém federace eduID.cz a určí, která univerzita, případně kteří uživatelé danou službu mohou provozovat a používat. Stejně tak se otevírají možnosti meziuniverzitních komunikačních portálů (např. pro společné výzkumné záměry, rozvojové projekty, studijní pobyty atd.), kde bude velmi jednoduché určit uživatele, kteří mohou do projektu vstoupit, přičemž se budou ověřovat identitou přidělenou jejich organizací. V neposlední řadě byla získána autorizace pro generování osobních certifikátů (elektronických podpisů) zaměstnancům a studentům SU pro podpisy a šifrování emailů a dokumentů.

Jan Nosek

Projekt sociálního podnikání odstartoval

Z úvodního setkání k projektu - zleva rektor doc. Jünger a prorektor dr. Krajčík z Vysoké školy podnikání, vpravo doc. Březinová Foto ian

Problematika sociálního podnikání jako způsobu myšlení a tvořivosti je obsahem projektu Evropského sociálního fondu (operační program Vzdělávání pro konkurenceschopnost), jehož řešení bylo zahájeno ve čtvrtek 25. června setkáními na Fakultě veřejných politik (FVP) Slezské univerzity v Opavě a na Vysoké škole podnikání (VŠP), a.s., v Ostravě. Úvodní prezentaci projektu byli přítomni rektori doc. PhDr. Rudolf Žáček, Dr., a doc. PhDr. Josef Jünger, CSc., děkan FVP doc. PhDr. Dušan Janák, Ph.D., a další osobnosti obou partnerů. Podle vyjádření přítomného PhDr. Jiřího Mezulánika, CSc., z VŠP, který v minulosti působil na karvinské Obchodně podnikatelské fakultě Slezské univerzity, se jedná v pořadí už o třetí projekt, na němž obě školy participují.

Projekt představil jeho hlavní manažer RNDr. Vladimír Krajčík, Ph.D., prorektor pro řízení výzkumu a rozvoje VŠP. Omluvil neúčast zástupců třetího partnera – Svazu českých a moravských výrobních družstev – a přiblížil cíle projektu, jimiž jsou tvorba a inovace studijních programů v oblasti sociálního podnikání s akcentem na modulaci výuky, vznik dvou center sociálního podnikání (v Opavě na Ústavu veřejné správy a regi-

Mnoho zdaru zahájené spolupráci při řešení projektu popřáli i rektor doc. Žáček (vpravo) a děkan Fakulty veřejných politik doc. Janák Foto ian

onální politiky FVP a v Ostravě v sídle VŠP) a příprava podmínek pro možnou budoucí akreditaci společného studijního programu. „Deklarovat, že se nám za dva roky řešení projektu podaří takový společný program akreditovat, by však bylo příliš troufalé,“ uvedl Krajčík. Mezi šesti vzdělávacími moduly, které budou převedeny do elektronické podoby, figurují např. Historie sociální politiky a sociálního podnikání, Sociální podnikání a životní prostředí nebo Kreativita pro sociální podnikání, mezi výstupy pak nově vzniklé vzdělávací produkty a webový portál.

„Chceme se přirozeně zaměřit zvláště na osoby, které jsou na trhu práce znevýhodněné. Ale nejen na ty. Budou nás zajímat např. také děti a mládež, a to v širších souvislostech prevence protisociálních jevů,“ konstatovala zástupkyně hlavního manažera projektu doc. PhDr. Olga Březinová, CSc., proděkan pro studijní a sociální záležitosti FVP.

Rektori obou škol se shodli, že jde o projekt zasluhující si pozornost. „Jeho řešitelé bych přirovnal ke světloňošům. A neméně oceňuji komplexitami vztah Vysoké školy podnikání a Slezské univerzity v Opavě, který projekt opět do jara 2011 navodí,“ řekl doc. Jünger. (ian)

Pro studenty Sociální patologie a prevence

Od května je na Ústavu pedagogických a psychologických věd (ÚPPV) Fakulty veřejných politik Slezské univerzity v Opavě řešen tříletý projekt Evropského sociálního fondu (operační program Vzdělávání pro konkurenceschopnost) „Sociálně-patologické jevy v pregraduálním vzdělávání“. Jeho manažerky Mgr. Marta Kolaříková a PhDr. Edita Ondřejová, Ph.D., jím chtějí přispět k nové kvalitě bakalářského studijního oboru Sociální patologie a prevence (studijní program Specializace v pedagogice), který ÚPPV garantuje a v létě už potřeby poskytl praxi čerstvé absolventy.

„Projekt umožní vznik nových odborných předmětů akreditovaných odborem CERA (Czech Education and Research Agency) Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy (MŠMT) ČR, jež by měly rozšířit uplatnění těch, kdo jejich studium absolvují,“ objasňují obě manažerky. Půjde o předměty Telefonická krizová intervence, Internetové poradenství, Žážitková pedagogika, Dobrovolnictví, Dobrovolnická praxe a konečně Preventivní programy, jejichž výuku vedle jmenovaných zajistí další pedago-

gové ÚPPV a externí pedagogové s certifikací MŠMT nebo Ministerstva práce a sociálních věcí ČR. „Řešení projektu počítá s navázáním úzké spolupráce se školami a mimoškolními pracovišti, kde budou studenti vykonávat dobrovolnickou praxi,“ prezentují Kolaříková s Ondřejovou. Za třetí zásadní přínos považují zvýšení kvality výuky odborných předmětů oboru, jehož chtějí dosáhnout prostřednictvím zvyšování kvalifikace pedagogů ÚPPV. „Rádi bychom, aby podle svého profesního zájmu absolvovali různé formy výcviku, vzdělávací kurzy apod.,“ konstatují manažerky.

Co projekt přinese posluchačům oboru? „Konkrétně třeba získání certifikátu pro obsluhu Linky důvěry, obecně potom prohloubení předpokladů pro výkon povolání v oboru. A ze strany potenciálních zaměstnavatelů zvýšení potřebnosti zaměstnávat pro jejich odbornost právě je,“ potvrzují manažerky s tím, že od zimního semestru akademického roku 2009-10 pobeží výuka předmětu Dobrovolnictví pro posluchače oboru bez ohledu na to, ve kterém jsou ročníku, a od letního semestru začne výuka

předmětů Telefonická krizová intervence a Dobrovolnická praxe.

V nových odborných předmětech by se studenti měli mimo jiné naučit vytvořit preventivní program a poté ho uplatnit v praxi - ve školských zařízeních nebo v neziskovém sektoru. „Ve školách budou jejich výstupy natáčeny a vznikne tak výukové DVD pro předmět Preventivní programy. Stejně tak se předpokládá uspořádání studentské konference, na níž by byly preventivní programy např. na téma multikulturní výchovy, postojů společnosti ke zdravotně postiženým nebo zdravého životního stylu veřejně prezentovány,“ dodávají manažerky.

Za prakticky „samozřejmé“ pokládají vydání metodických příruček a učebních textů a vznik samostatné www stránky. „Do projektu se zapojí nejméně 195 studentů. Očekáváme, že jejich aktivní účast v něm jim pomůže při volbě cílové skupiny, s níž by v budoucnosti chtěli trvale pracovat. Na druhé straně sledujeme také výraznější prezentaci oboru Sociální patologie a prevence ve sféře školských organizací a v organizacích neziskového sektoru,“ uzavírají. (ian)

z univerzitního dění... z univerzitního dění...

■ **Čínská lektorka** Fang Fang Du (viz foto nahoře) přednášela 28. dubna v aule karvinské Obchodně podnikatelské fakulty (OPF) Slezské univerzity v rámci výuky předmětu Právní poradenství. Maggie, jak si nechává neasijsky říkat, působí na katedře ekonomie OPF od října 2008 a vyučuje především předměty určené zahraničním studentům. Její vystoupení s názvem „Doing Business in New China“ bylo širším pohledem na čínskou kulturu a pravidla podnikání pro všechny přítomné studenty zajímavým zpestřením výuky. (lb)

■ **Novým řádným členem** Učené společnosti ČR byl na jejím zasedání 19. května zvolen prof. RNDr. Miroslav Engliš, DrSc., zástupce ředitele Matematického ústavu Slezské univerzity (SU) v Opavě. Po prof. RNDr. Jaroslavu Smítalovi, DrSc., je tak druhým reprezentantem SU v této komunitě současných předních vědeckých osobností naší země. (jj)

■ **Habilitační přednášku** „Historické souvislosti transformace spotřebitelského trhu v České republice po roce 1993 a soudobých trendů v ČR“ přednesla 20. května před Vědeckou radou Ekonomické fakulty Vysoké školy báňské – Technické univerzity Ostrava vedoucí katedry marketingu Obchodně podnikatelské fakulty v Karvině Ing. Halina Starzychná, Ph.D. Výklad se zabýval příčinami podstatných znaků současného spotřebitelského trhu z hlediska internacionalizace, tržní dominance a koncentrace, sílící konkurence a diverzifikace a životních cyklů nových druhů maloobchodu na základě historických souvislostí. Jmenovaná obhájila habilitační práci „Transformace a strukturální změny spotřebitelského trhu v ČR a SR v letech 1993-2003 v jeho historických souvislostech“ a od 1. července je docentkou. (lb)

■ **Přednáška a diskuze** na téma Evropská unie: současnost a budoucnost proběhla ve velkém sále Obchodně podnikatelské fakulty v Karvině 30. dubna. Nejprve se ujala slova Eva Palatová, poradkyně zahraničního výboru Evropského parlamentu a první ředitelka samostatného oddělení Senátu Parlamentu ČR pro evropské záležitosti. Poté před studenty předstoupil Václav Lebeda, programový ředitel asociace Evropské hodnoty o.s. a asistent europoslance Josefa Zeleniece. Více než hodinové vystoupení vyslechli studenti v rámci výuky předmětu Makroekonomie a v rámci diskuze se do setkání s oběma hosty neváhali aktivně zapojit. (lb)

■ **Ústav ošetřovatelství (ÚO)** Fakulty veřejných politik uspořádal stejně jako vloni Den prevence pro opavskou veřejnost. Uskutečnil se 5. května v odborných učebnách ÚO na Bezručově náměstí 14. Studenti prvního ročníku oboru Všeobecná sestra nabízeli v simulačním centru zajímavý program. V nabídce byly přednášky na téma prevence rakoviny kůže, rakoviny prsu, hypertenze, problematika obezity aj. a dále instruktážní filmy se zdravotnickou tematikou. Zájemci měli možnost vyzkoušet si techniky první pomoci na simulačních modelech, ale také nechat si změřit krevní tlak nebo vypočítat BMI (body mass index). Každý návštěvník si mohl odnést propagační materiály věnované Všeobecnou zdravotní pojišťovnou a Státním zdravotním ústavem. (RZ, ZŘ, JH)

■ **Vybrané kapitoly** – to je část názvu dvou nově vydaných titulů odborných pracovníků Ústavu pedagogických a psychologických věd (ÚPPV) Fakulty veřejných politik Slezské univerzity v Opavě. V případě skript Mgr. Kamila Janíše se jedná o Vybrané kapitoly z dějin výchovy, v případě skript PhDr. Šárky Čížkové o Vybrané kapitoly z funkční anatomie I. Do třetice ÚPPV vydal studijní text doc. PhDr. Zdeňky Kalnické, CSc., Úvod do Gender Studies s podtitulem Otázky rodové identity. Tisk všech tří prací zajistilo ediční středisko Filozoficko-přírodovědecké fakulty. (re)

■ **Ke dvěma zasedáním** na polském území se v posledních měsících sešla Konference rektorů slezských univerzit (KRSU). Nejprve ve dnech 23 - 25. dubna v Trzebiezowicích v Kladsku získali účastníci jednání mimo jiné aktuální informace o euroregionální polsko-české spolupráci na příkladu činnosti Euroregionu Glacensis, v termínu 19. a 20. června v Kamieniu Śląskim nedaleko Opolí pak byli seznámeni s programy teritoriální a mezinárodní spolupráce Dolno-slezského vojvodství na léta 2007-13. Na obou zasedáních se zabývali také vlastní agendou KRSU, především statutem Mezinárodního centra slezských studií (MCSS), přípravou společných projektů, které mají být realizovány pod jeho hlavičkou, a záležitostmi vědecko-programového výboru MCSS. (ian)

■ **Přednášky** polských referujících připravil pro své studenty v závěru letního semestru Ústav bohemistiky a knihovnictví Filozoficko-přírodovědecké fakulty Slezské univerzity. Nejprve se 20. dubna setkali s doc. Joannou Czaplińskou z katedry slavistiky Opolské univerzity a vyslechli její výklad „Román cesty – svérázný žánr exilové literatury“. O den později si pro ně opolská slavistka připravila přednášku „Antitopické vize světa v české literatuře osmdesátých let 20. století“. Polskou literaturu pro děti a mládež pak 13. května ve dvou přednáškových blocích představila dr. Katarzyna Tałuc ze Slezské univerzity v Katovicích. Obě přednášky přijely do Opavy v rámci učitelské mobility vzdělávacího programu Evropské unie Erasmus. (ian)

■ **Multidisciplinární konferenci** z problematiky rodiny uspořádá ve středu 21. října od 9.30 hodin v aule Na Rybníčku v Opavě Ústav pedagogických a psychologických věd Fakulty veřejných politik Slezské univerzity. Jeho partnerem je i letos Dětské centrum Čtyřlístek v Opavě. Jde v pořadí již o čtvrté odborné setkání tohoto druhu, pro něž bylo tentokrát organizátory zvoleno téma „Hledám svou cestu aneb když rodina selhává“. Účast na jednání je pro zájemce od konferenčního poplatku osvobozena. (re)

■ **eMonument**, druhý ročník mezinárodního workshopu studentů, pedagogů i odborníků z praxe zaměřeného na stavební výměru a 3D vizualizaci v oblasti památkové péče, se na Slezské univerzitě (SU) pod záštitou jejího rektora doc. PhDr. Rudolfa Žáčka, Dr., konal ve dnech od 20. do 30. července. Vedle SU se na jeho realizaci v rámci programu Evropské unie Erasmus podílely vysoké školy ze Slovenska, Polska, Německa a Rakouska a mezi dalšími partnery figurovaly také Bavorský úřad památkové péče a inženýrská kancelář Christofori & Partner. (re)

■ **Posluchačům** bakalářského studijního oboru Česká literatura jsou určena nová skripta odborného asistenta Ústavu bohemistiky a knihovnictví Filozoficko-přírodovědecké fakulty Slezské univerzity v Opavě PhDr. Libora Martinka, Ph.D., s názvem Literatura a hudba I/1, 2. Pro potřeby stejnojmenného předmětu osvětluje vztah literatury a hudby resp. jazyka a hudby, přináší přehled povinné a doporučené literatury a odkazují též na hudební ukázky v podobě komplety tří CD obsahujícího příklady od antiky až po současné hudební směry. (ian)

■ **Tradiční absolventský večírek** se letos v Karvině představil ve zbrusu novém kabátě a přestěhoval se z prostor fakulty na Univerzitním náměstí do nové studentské restaurace „U Einsteina“ v areálu kolejí Kosmos. Absolventi se tu potkali hned dvakrát - bakaláři 3. července a inženýři 9. července. Večírek slavnostním připitkem zahájili děkan Obchodně podnikatelské fakulty PhDr. Bohumil Fiala, Ph.D. (viz foto dole), a prodávka JUDr. Marie Sciskalová, Ph.D. Poté už následovaly bujaré oslavy. Čerství absolventi se nenechali zahanbit a ukázali svůj hudební talent při Karaoke. Ani gurmánský zážitek nechyběl. Bylo přichystáno speciální absolventské menu, např. inženýrský steak nebo bakalářské překvapení. (RC)

Než dnešní Matematický ústav vznikl

Matematika patřila na Slezské univerzitě v Opavě k prvním oborům. V publikaci „5 let Slezské univerzity 1991-1996“ je Filozoficko-přírodovědecká fakulta členěna na sedm pracovišť, mezi něž patřil Ústav matematiky a informatiky s poznámkou o výzkumném charakteru jeho oddělení globální analýzy. Ústav vedl prof. RNDr. Jaroslav Smítal, DrSc. (vedle toho od 1. dubna 1995 vykonával funkci prorektora pro vědu, výzkum a zahraniční styky a byl statutárním zástupcem rektora), v řadách jeho pedagogických pracovníků působili ještě další dva profesori – prof. RNDr. Demeter Krupka, DrSc., a hostující profesor Vladimír Averbuch, DrSc. Citovaná publikace však vyšla až v době, kdy univerzita překonala základní dětské nemoci. Co bylo dříve?

„Poprvé jsem se o nové Slezské univerzitě dověděl v květnu 1992 a krátce nato přišlo pozvání k návštěvě Opavy. V té době jsem byl už pevně rozhodnut opustit Univerzitu Komenského v Bratislavě a váhal jsem mezi nabídkou Univerzity Karlovy a University of Massachusetts. Protože jsem rektora prof. Martina Černohorského osobně neznal, nemohl jsem ani tušit, jak zásadní význam bude pro mě červnová návštěva Opavy mít. Prakticky z jednoho dne na druhý mi tu byl k mému údivu nabídnut byt, a když jsem si též po konzultacích s významnými osobnostmi, třeba s prof. Rudolfem Zahradníkem z Akademie věd, ověřil, že Slezská univerzita přivítá a umožní budování nového a skutečně kvalitního matematického pracoviště, padla má volba nakonec na Opavu,“ vzpomíná prof. Smítal na přijetí v rodicím se akademickém prostředí. „Když jsem sem na podzim 1992 nastoupil na částečný úvazek, byl mezi matematiky jediným profesorem Demeter Krupka. Před koncem roku 1992 si z dnešních kolegů pamatuji ještě na Vladimíra Averbucha, Michala Marvana, Vladimíra Sedláře a Jaromíra

Z vystoupení prof. Jaroslava Smítala na Akademickém dni Slezské univerzity 2. května 1995

Prof. RNDr. Jaroslav Smítal, DrSc., (vlevo) přijímá na akademickém dni Slezské univerzity 2. května 1995 gratulaci rektora prof. RNDr. Martina Černohorského, CSc., ke jmenování prorektorem Foto archiv

Vysoce si vážím pocty, které se mi dostalo jmenováním do funkce statutárního zástupce rektora Slezské univerzity a prorektora Slezské univerzity pro vědu, výzkum a zahraniční styky. Stejně jako moji kolegové (prof. Ing. Vítězslav Balhar, CSc., prorektor pro pedagogickou práci, sociální záležitosti a legislativu, a doc. PhDr. Jiří Urbanec, CSc., prorektor pro rozvoj a výstavbu – pozn. autora) si uvědomuji velkou zodpovědnost a náročnost úkolů, které před námi stojí.

Slezská univerzita je mladá, vznikla před necelými čtyřmi lety a jako jediná z univerzit založených v ČR po roce 1989 nemá za sebou tradice jiné vysokoškolské instituce; vznikla tak fíkáje na zelené louce. Přináší to mnohé nevýhody, ale i výhody. Jednou z nevýhod je to, že univerzita ještě nemá své insignie, kromě žezla a řetězu rektora. Ale i tento problém bude brzy vyřešen.

Insignie jsou jedním, nikoliv nejdůležitějším z atributů univerzity. Mnohem důležitější je úroveň vědních oborů, pěstovaných na univerzitě, a její mezinárodní reputace. Jsem rád, že vedení univerzity právě tomu přikládá zásadní význam. Svědčí o tom několik vědních oborů pěstovaných na Slezské univerzitě na velmi dobré úrovni, a to na obou fakultách, Filozoficko-přírodovědecké v Opavě i Obchodně podnikatelské v Karvině, svědčí o tom rozrůstající se vědecká spolupráce s jinými institucemi doma i v zahraničí. Jedno z jejích pracovišť – Ústav matematiky – má již nyní mezinárodní úroveň a je samozřejmě, že je respektováno i v České republice. Není náhodou, že toto pracoviště má jako jediné na Slezské univerzitě akreditaci i na doktorandské studium.

Jedno pracoviště je ale málo. Cílem musí být kvalitní univerzita, a to v relativně krátkém čase. Že je to možné, o tom svědčí mnohé příklady nově založených univerzit v západní Evropě stejně jako v Americe. Podle kritérií UNESCO i OECD instituce, která chce nést název univerzita, musí být pochopitelně univerzální vzdělávací institucí poskytující magisterské vzdělání na vysoké úrovni. Univerzita ale musí být i vrcholným, mezinárodně uznávaným vědeckým pracovištěm alespoň v několika vybraných oborech a musí být schopna samoreprodukce, což zahrnuje výchovu nových vědeckých pracovníků (doktorandů), habilitace docentů a jmenování profesorů, zase alespoň v několika vědních oborech.

Sýkoru,“ dodává Smítal, jehož částečný pracovní úvazek se po splnění povinností v zahraničí 31. prosince 1992 změnil na plný.

Netrvalo příliš dlouho a prof. Smítal se stal po prof. Krupkovi vedoucím ústavu a v roce 1995 byl v historicky prvních volbách zvolen do Učené společnosti

ČR, jejímiž členy byli dosud z matematiků pouze dva zakládající členové – prof. Kurzweil a prof. Ženišek.

Bylo již konstatováno, že v téže době zastával prof. Smítal také prorektorskou funkci. Prorektorský slib složil na Akademickém dni Slezské univerzity 2. května 1995 v přítomnosti rektorů Uni-

verzity Palackého, Vysoké školy báňské – Technické univerzity v Ostravě a Ostravské univerzity prof. Josefa Jařaba, prof. Tomáše Čermáka a prof. Jiřího Močkoře.

Ústav matematiky a informatiky Filozoficko-přírodovědecké fakulty věnoval pod Smítalovým vedením velkou péči hodnostnímu růstu odborných pracovníků. Už v roce 1994 získal na Univerzitě Komenského v Bratislavě titul DrSc. Vladimír Iosifovič Averbuch. K 1. listopadu 1996 byla jmenována docentkou RNDr. Olga Krupková, CSc. (habilitace na Přírodovědecké fakultě Masarykovy univerzity), v červenci 1997 byl jmenován profesorem doc. RNDr. Jozef Kelemen, CSc. (jmenovací řízení proběhlo na Ekonomické univerzitě v Bratislavě), v září 1997 obhájil na Matematicko-fyzikální fakultě Univerzity Karlovy disertační práci Ing. Petr Sosík. I tato skutečnost mimo jiné umožnila, že k 1. lednu 1998 došlo k rozdělení stávajícího pracoviště na dvě – Ústav matematiky a nově vzniklý Ústav informatiky.

V říjnu 1997 zveřejněná kandidátka na funkci rektora prozrazuje, že volební komise přijala návrhy na šest kandidátů, mezi nimiž figurovali také prof. Krupka a prof. Smítal. Do třetího kola voleb postoupil spolu s prof. Balharem prof. Krupka, který byl 18. listopadu 1997 zvolen kandidátem na rektora. Rektorské funkce se ujal po jmenování prezidentem republiky od 1. března 1998.

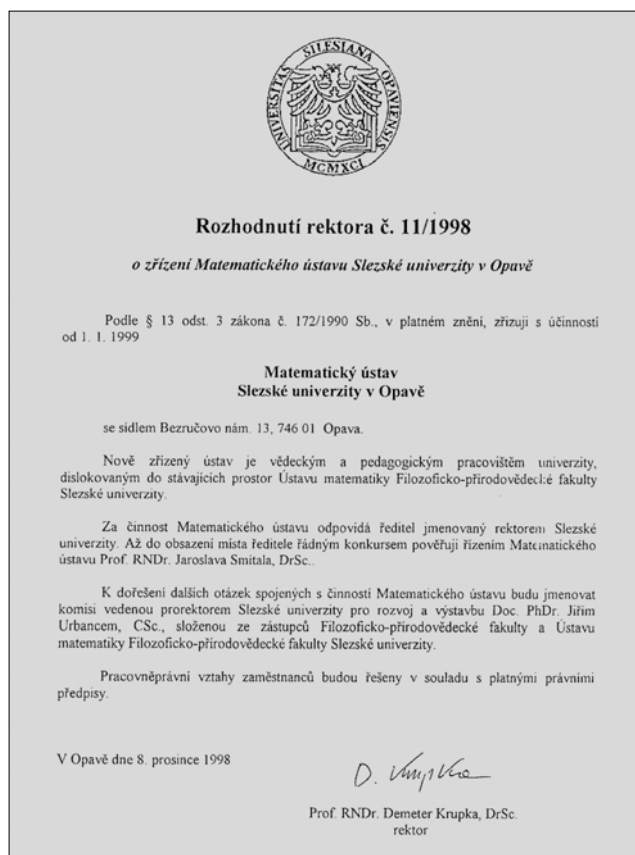
„Prof. Krupkovi jsem vděčný, že přes silnou opozici prosadil zřízení Matematického ústavu jako samostatné univerzitní součásti. Z argumentů pro bych s odstupem let jmenoval dva základní – vysoké procento finančních prostředků na vědu, které naše pracoviště Slezské univerzitě přináší, a skutečnost, že se při uvažované kategorizaci univerzit může vykázat pracovištěm, které do nejvyšší kategorie patří,“ uzavírá jeho ředitel prof. Smítal. (ian)

Matematický ústav existuje deset let

Když rektor Slezské univerzity v Opavě prof. RNDr. Demeter Krupka, DrSc., zřídil svým rozhodnutím č. 11/1998 z 8. prosince 1998 k 1. lednu 1999 Matematický ústav (MÚ) jako v pořadí 3. univerzitní součást (viz reprodukce), čekal nové pracoviště vedle zajištění běžného chodu též zásadní úkol v podobě rychlého vybudování potřebného zázemí. Do té doby totiž Ústav matematiky přirozeně využíval servis poskytovaný všem jejím pracovištím Filozoficko-přírodovědeckou fakultou (FPF). „Od počátku jsme se rozhodli postupovat maximálně efektivně a této zásady jsme se držet nikdy nepřestali,“ ohlíží se prof. RNDr. Jaroslav Smítal, DrSc., v prvních měsících roku 1998 vedením ústavu pověřený, protože k výběrovému řízení na funkci ředitele došlo se značným prodloužením až na podzim. „Bylo nezbytné převzít celou studijní agendu, zprovoznit referát vědy, zahraničních styků a v neposlední řadě si poradit s ekonomickými a finančními záležitostmi,“ specifikuje Smítal šíři povinností, s nimiž se nová součást musela vyrovnat.

Protože rozhodnutí o vzniku MÚ nebylo akademickou obcí ani zdaleka přijímáno jednomyslně, chtěla se nová součást pokud možno co nejdříve prezentovat v rámci univerzity, ale i navenek především kvalitními výsledky studentů i vědecko-pedagogických pracovníků. „Naši posluchači se okamžitě zapojili do obnovené soutěže ve studijní skvělé vědecké odborné činnosti a v silné konkurenci renomovaných fakult našich předních univerzit si vedli opravdu zdatně. Jejich zásluhou a samozřejmě díky těm, kdo je vedli a připravovali, se o Matematickém ústavu začalo v odborných kruzích mluvit,“ potvrzuje Smítal kvalitu práce se studenty.

K utváření dobrého jména mladému Matematickému ústavu pomohlo i už dříve získané oprávnění k habilitačnímu a jmenovacímu řízení. V oboru Matematika – Matematická analýza bylo uděleno v roce 1995 a několikrát prodlouženo (nyní platí až do 20. října 2015), v oboru Geometrie a globální analýza ho MÚ obdržel v roce svého vzniku (nyní pro habilitační řízení platí do 20. října 2011, pro profesorská řízení platilo do 22. října 2007). Po prvních habilitacích (RNDr. Alexandr Vondra, CSc., z Vysokého učení technického v Brně a RNDr. Jozef Bobok, CSc., z Českého vysokého učení technického v Praze) realizovaných ještě v době, kdy

Rektor prof. RNDr. Demeter Krupka, DrSc., blahopřeje při promoci konané 8. července 1999 v budově na Bezručově nám. 13 v Opavě historicky prvním absolventům rigorózní zkoušky na Slezské univerzitě – zleva RNDr. Jana Šeděnková (obor Geometrie a globální analýza), RNDr. Michal Málek a RNDr. Marta Babilonová (oba obor Matematická analýza) Foto archiv

aktuálně odebíráme či výměnami získáváme pět desítek, a trvale bezchybně fungující a kolegy ze zahraničí už nejednou obdivované služby,“ říká ředitel MÚ.

A co soudí o budoucnosti pracoviště? „Kdybych si myslel, že už jsme na vrcholu, nemělo by smysl pokračovat. Pravda je ale jiná. Nedávno Akreditační komise Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy ČR schválila naši žádost o rozšíření akreditace navazujícího magisterského studijního programu Matematika o nový studijní obor Aplikovaná matematika. Právě oddělení aplikované matematiky je ze stávajících čtyř oddělení tím, které chceme nejvýrazněji posílit, a to cestou výchovy svých odborníků, a aplikované matematice se napříště více věnovat,“ loučí se Smítal. (ian)

bylo matematické pracoviště součástí FPF, se MÚ soustředilo na urychlení kvalifikačního postupu vlastních pracovníků. Habilitačním řízením k dnešku úspěšně prošlo šest matematiků. Ti s výjimkou jediného, který již odešel do důchodu, dosud na MÚ působí. Profesorské řízení pak absolvoval doc. RNDr. Miroslav Engliš, DrSc., v současné době zástupce ředitele pro vědu a zahraniční styky a statutární zástupce ředitele. Jeho příchod na MÚ v roce 2004 řadí také prof. Smítal mezi největší úspěchy, jichž bylo dosaženo.

Mezi další nepochybně patří, že po celou dobu jeho existence jsou na MÚ řešeny výzkumné záměry. Nejprve to byl v letech 1999-2004 výzkumný záměr Globální analýza (do začátku března 2002 byl jeho hlavním řešitelem prof. RNDr. Demeter Krupka, DrSc., po jeho odchodu ze Slezské univerzity se stal hlavním řešitelem prof. Smítal), od roku 2005 jde o sedmiletý výzkumný záměr Topologické a analytické metody v teorii dynamických systémů a matematické fyzice (hlavní řešitel prof. Smítal). Řešení výzkumných záměrů není jen vizitkou vysoké kvality vědecké práce na MÚ, ale má z hlediska fungování pracoviště ještě jednu podstatnou dimenzi. „Lze konstatovat, že v průběhu celých deseti let představují finanční prostředky získané z výzkumných záměrů zhruba polovinu celého našeho rozpočtu. Kromě jiného umožňují např. soustavné doplňování fondů knihovny, která má průměrně více než tři stovky uživatelů a k 30. červnu letošního roku přesně 8 808 knih. Její velkou chloubou jsou ovšem také odborné časopisy, jichž

„Matematický ústav je do jisté míry unikátní,“ soudí o svém pracovišti doc. RNDr. Artur Sergyeyev, Ph.D.

Ukrajinská metropole Kyjev, odkud pochází, má téměř tři miliony obyvatel, a přesto se s ní Artur Sergyeyev před devíti lety dokázal rozloučit a přišel budovat svou další vědeckou i pedagogickou kariéru do nesrovnatelně menší Opavy. S kolegou Michalem Marvanem se poznal ještě dříve, než Matematický ústav (MÚ) Slezské univerzity vznikl, ale výběrové řízení už s úspěchem absolvoval na jeho půdě.

„Po obhajobě (doktorát získal v roce 2000 na Matematickém ústavu Akademie věd Ukrajiny – pozn. autora) jsem chtěl zkusit něco jiného a má očekávání a původní ambice v tom, že se tu dá věnovat převážně výzkumu, i když jde o pracoviště vysokoškolské, se z větší části naplnila. V tom je zdejší ústav do jisté míry unikátní,“ vysvětluje své rozhodnutí a potvrzuje správnost tehdejší volby. „Malá univerzita má určitě své výhody, je tu méně byrokracie,“ dodává a pochvaluje si příznivé podmínky, které mu umožňují v jeho vědecké dráze podle vlastních představ pokračovat.

Artur Sergyeyev dokázal tyto podmínky vždy maximálně využívat a dával o sobě znát už od prvních týdnů prožitých na MÚ. V roce 2001 zvládl rigorózní řízení a získal titul RNDr. a ještě stihl osm měsíců téhož roku strávit na Humboldtově univerzitě v Berlíně. O rok později obdržel za dosažené badatelské výsledky Cenu rektora Slezské univerzity udělovanou mladým vědeckým pracovníkům a v období od dubna 2003 do května 2004 absolvoval další z prestižních postdoktorských stipendií, tentokrát v Blausteinově ústavu pro výzkum pouště na Ben-Gurion University of the Negev v Izraeli.

Habilitační práci věnoval tématu Symetrie, operátory rekurze a Hamiltonovy struktury integrabilních systémů a její oponenti, prof. Ladislav Hlavatý z Českého vysokého učení technického v Praze, prof. Ivan Kolář z Přírodovědecké fakulty Masarykovy univerzity v Brně a prof. I. S. Krasilščik z Moscow Independent University, se shodli na tom, že se ho „zmocnil“ jako „vyhraněná mezinárodně uznávaná osobnost“. Nic tedy nestálo v cestě, aby rektor Slezské univerzity v Opavě Sergyeyeva na jaře 2005 jmenoval docentem pro obor Geometrie a globální analýza.

„Integrabilita mě oslovila prostřednictvím článků a publikací, s nimiž jsem měl možnost se postupně seznámit. Je to pojem nesmírně obsáhlý, a když jsem později svůj počáteční zájem o některé problémy z této oblasti ještě rozšířil, mohu konstatovat, že zůstává mým hlavním tématem,“ reaguje Sergyeyev na očekávaný dotaz. „Nemá ale cenu klást otázku, zda tím hlavním zájmem

Doc. RNDr. Artur Sergyeyev, Ph.D., na začátku srpna 2009 po účasti na mezinárodním kongresu matematických fyziků v Praze (nahore) a v dubnu 2005, kdy mu rektor Slezské univerzity v Opavě prof. Zdeněk Jirásek předal jmenovací docentský dekret (dole)
Foto Tomáš Kramný a archiv

zůstane. Vždyť ve vědeckém životě platí, že nikdy předem nevíte, na co můžete narazit a jak se pak bude vaše vědecká dráha dál vyvíjet,“ říká mladý matematik, který si od počátku zvykl klást vysoké nároky především na sebe. „Vždy existuje prostor ke zlepšení,“ komentuje skromně své nepopíratelné úspěchy. „Bude trvat ještě několik let, než se k tomu dopracuji, ale neskrývám, že být profesorem bych chtěl,“ nechává nahlédnout do svých plánů.

Že kolegů, kteří by se zabývali něčím alespoň vzdáleně podobným, ve svém okolí moc nemá, mu nijak nevadí. „V Opavě k nim patří doc. Marvan, v ČR prof. Hlavatý, ve světě se poměrně úzká špička soustřeďuje převážně na amerických a britských univerzitách,“ vypočítává Sergyeyev a záměr, že byl vybrán pro stránky k jubileu MÚ přijímá se značnými rozpaky. „Je zde přece tolik jiných osobností, třeba profesoři Smítal a Engliš nebo doc. Štefánková,“ tvrdí a argument, že o nich se píše mnohem častěji, odbývá. „Však si to nepochybně zaslouží,“ odpovídá s vytříbeným smyslem pro kolegiálnost.

Blízkost či vzdálenost na kilometry nepočítá. „Je potřeba dobře vážit, kam se rozjet. Proto mé osobní cesty většinou pove-

dou za rodiči do Kyjeva. Ty pracovní, ať už vedou kterýmkoliv směrem, pak vlastně ani nijak zvlášť nerozlišuji,“ prozrazuje Sergyeyev. Na konferencích byl už třeba ve Francii, v Itálii, v Polsku, samozřejmě doma na Ukrajině nebo na Kypru. „Ale tím rozhodně nemá být naznačováno, že Česká republika stejně rozhodně odborná setkání nepořádá, ba právě naopak. Zrovna nedávno, v prvních srpnových dnech, jsem se zúčastnil mezinárodního kongresu z matematické fyziky, který proběhl v Praze,“ konstatuje na adresu svých výjezdů mimo Opavu. (Jednalo se o XVIth International Congress on Mathematical Physics, v jehož průběhu doc. Sergyeyev vystoupil v tematické sekci věnované mechanickým a dynamickým systémům včetně integrabilních systémů a hamiltonovské stability – pozn. autora.)

Co by MÚ k letošnímu výročí přál? „To je celkem jednoduché, protože přání se v tomto případě dá spojit s osobní vírou. Tak tedy věřím, že má ještě ta nejlepší léta před sebou,“ loučí se Sergyeyev odpovědí, která by se dala bez velké nadsázky ohodnotit jako „s vyznamenáním“. Ostatně stejně takovou „známku“ dostal také při absolutoriu Fyzikální fakulty Kyjevské univerzity Tarase Ševčenka v roce 1996, odkud se po příchodu do Opavy odrazil k už téměř devět let trvajícímu působení na pracovišti, které s ním i do budoucna napevno počítá. (ian)

Vyústění prvního profesorského řízení - Štefan Schwabik (vpravo) přebírá jmenovací dekret a od 1. listopadu 2000 je profesorem Foto archiv

Prof. Jaroslav Smítal těsně před převzetím Zlaté medaile Slezské univerzity 16. dubna 2003 v minoritském klášteře v Opavě Foto archiv

Rektor Slezské univerzity prof. Zdeněk Jirásek předává 12. prosince 2003 jmenovací dekret nové docentce Martě Štefánkové Foto archiv

MATEMATICKÝ ÚSTAV V OPAVĚ

V čele stál do 31. 10. 2005 prof. RNDr. Jaroslav Smítal, DrSc.,
od 1. 11. 2005 do 31. 10. 2008 prof. RNDr. Miroslav Engliš, DrSc.

SOUČASNÉ VEDENÍ

Prof. RNDr. Jaroslav Smítal, DrSc.,
ředitel

Prof. RNDr. Miroslav Engliš, DrSc.,
zástupce ředitele pro vědu a zahraniční styky,
statutární zástupce ředitele

Doc. RNDr. Kristína Smítalová, CSc.,
zástupkyně ředitele pro studijní záležitosti

Doc. RNDr. Michal Marvan, CSc.,
zástupce ředitele pro výpočetní techniku

Prof. Vladimír Iosifovič Averbuch, DrSc.,
vedoucí oddělení funkcionální analýzy a diferenciálních rovnic

Doc. RNDr. Tomáš Kopř, Ph.D.,
vedoucí oddělení geometrie a matematické fyziky

Doc. RNDr. Marta Štefánková, Ph.D.,
vedoucí oddělení reálné analýzy a dynamických systémů

Ing. Bc. Jan Melecký, Ph.D.,
vedoucí oddělení aplikované matematiky

VĚDECKO-PEDAGOGIČTÍ PRACOVNÍCI

Profesoři a docenti od 1. 1. 1999

Prof. Vladimír Iosifovič Averbuch, DrSc.
Prof. RNDr. Miroslav Engliš, DrSc. (od 2004; prof. od 2006)
Prof. RNDr. Demeter Krupka, DrSc. (do 2002)
Prof. RNDr. Jaroslav Smítal, DrSc.
Doc. RNDr. Lubomír Klapka, CSc. (do 2008; doc. od 2001)
Doc. RNDr. Tomáš Kopř, Ph.D. (doc. od 2002)
Doc. RNDr. Olga Krupková, DrSc. (do 2003)
Doc. RNDr. Michal Marvan, CSc. (doc. od 2000)
Doc. RNDr. Jana Musilová, CSc. (do 2003)
Doc. RNDr. Artur Sergeyev, Ph.D. (od 2000; doc. od 2005)
Doc. RNDr. Kristína Smítalová, CSc.
Doc. RNDr. Marta Štefánková, Ph.D. (od 2000; doc. od 2003)
Doc. RNDr. Alexandr Vondra, CSc. (do 2003)

Odborní asistenti ústavu k 31. 12. 2008

RNDr. Hynek Baran, Ph.D. (od 2006)
RNDr. Karel Hasík, Ph.D.
RNDr. Zdeněk Kočan, Ph.D. (od 2001)
RNDr. Jana Kopřová, Ph.D.
RNDr. Petra Kordulová, Ph.D. (od 2007)
RNDr. Michal Málek, Ph.D. (od 2004)
Ing. Jan Melecký, Ph.D. (od 2003)
RNDr. Michaela Mlíchová, Ph.D. (od 2008)
RNDr. Vladimír Sedlář, CSc.
RNDr. Oldřich Stolín, Ph.D.
Ing. Jaromír Sýkora, CSc.
RNDr. Marek Lampart, Ph.D. (od 2005)
PaedDr. Libuše Hozová

Odborní asistenti, kteří již na ústavu nepůsobí

Mgr. Jana Kašparová, Ph.D. (do 2000)
RNDr. Lenka Kozáková, Ph.D. (2004 - 2005)
RNDr. Michal Krupka, Ph.D. (do 2000)
RNDr. Jiří Kupka, Ph.D. (2005 - 2006)
Mgr. Martin Snethlage, Ph.D. (2000 - 2002)
RNDr. Václav Studený, Ph.D. (do 2000)
Vladimír Yamaguzhin, CSc. (2004 - 2005)

VĚDECKÁ RADA MATEMATICKÉHO ÚSTAVU

Členové vědecké rady po celou dobu existence ústavu

Prof. RNDr. Miroslav Bartušek, DrSc. (MU Brno)
 Prof. Dr. hab. Roman Ger (Uniwersytet Śląski w Katowicach)
 Prof. RNDr. Josef Mikeš, DrSc. (UP Olomouc)
 Prof. RNDr. Jaroslav Smítal, DrSc.

Ostatní členové

Prof. Vladimir Iosifovič Averbuch, DrSc. (do 2005)
 Prof. RNDr. Martin Černohorský, CSc. (MU Brno, od 2008)
 Prof. RNDr. Miroslav Engliš, DrSc. (od 2005)
 Prof. RNDr. Oldřich Kowalski, DrSc. (UK Praha, do 2005)
 Prof. RNDr. Demeter Krupka, DrSc. (do 2001)
 Prof. RNDr. Michal Lenc, Ph.D. (MU Brno, 2001 - 2008)
 Prof. RNDr. Vladimír Müller, DrSc. (MÚ AV ČR Praha, od 2005)
 Prof. RNDr. Štefan Schwabik, DrSc. (MÚ AV ČR Praha, do 2008)
 Prof. RNDr. Lubomír Snoha, DrSc. (UMB Banská Bystrica, od 2008)
 Prof. Ing. Jiří Tolar, DrSc. (ČVUT Praha, 2002 - 2008)
 Doc. RNDr. Lubomír Klapka, CSc. (2002 - 2004)
 Doc. RNDr. Tomáš Kopf, Ph.D. (2004 - 2005)
 Doc. RNDr. Olga Krupková, DrSc. (do 2002)
 Doc. RNDr. Michal Marvan, CSc. (od 2002)
 Doc. RNDr. Artur Sergyeyev, Ph.D. (od 2005)
 Doc. RNDr. Kristína Smítalová, CSc. (do 2005)
 Doc. RNDr. Marta Štefánková, Ph.D. (od 2005)

PROFESURY A HABILITACE

Profesury

Doc. RNDr. Štefan Schwabik, DrSc. (AV ČR Praha)
 Matematická analýza, 2000
Doc. RNDr. Miroslav Engliš, DrSc.
 Matematická analýza, 2006
Doc. RNDr. Vladimír Müller, DrSc. (AV ČR Praha)
 Matematická analýza, 2006
Doc. RNDr. Lubomír Snoha, DrSc. (UMB Banská Bystrica)
 Matematická analýza, 2008
Doc. RNDr. Miroslav Krbec, DrSc. (AV ČR Praha)
 Matematická analýza, 2008
Doc. Dr. hab. Zygfryd Kominek (Uniwersytet Śląski w Katowicach)
 Matematická analýza, 2008

Habilitace

RNDr. Michal Marvan, CSc. Geometrie a globální analýza, 2000
RNDr. Lubomír Klapka, CSc. Geometrie a globální analýza, 2001
RNDr. Tomáš Kopf, Ph.D. Matematická fyzika, 2002
RNDr. Marta Štefánková, Ph.D. Matematická analýza, 2003
RNDr. Miroslav Engliš, DrSc. Matematická analýza, 2004
RNDr. Vladimír Müller, DrSc. (AV ČR Praha) Matematická analýza, 2004
RNDr. Artur Sergyeyev, Ph.D. Geometrie a globální analýza, 2005
RNDr. Roman Hric, Ph.D. (UMB Banská Bystrica) Matematická analýza, 2005
RNDr. Lubomír Snoha, DrSc. (UMB Banská Bystrica) Matematická analýza, 2006

Doktoři honoris causa z matematických věd

Prof. RNDr. Jaroslav Kurzweil, DrSc. (MÚ AV ČR Praha), 2001
Prof. Dr. hab. Andrzej Trautman (Uniwersytet Warszawski), 2001
Prof. RNDr. Petr Hájek, DrSc. (Ústav informatiky AV ČR Praha), 2008

Laureátem Ceny rektora Slezské univerzity v Opavě se 16. prosince 2003 stal doc. RNDr. Tomáš Kopf, Ph.D. (vlevo) Foto archiv

Po převzetí ceny Vědecký pracovník roku promluvil před Učenou společností ČR 14. května 2007 v Karolinu prof. Miroslav Engliš Foto archiv

Ocenění Učené společnosti ČR Mladý vědecký pracovník roku si 19. května 2008 z Velké auly Karolina přivezla doc. Marta Štefánková Foto archiv

„Studium mi dalo analytické myšlení,” potvrzuje absolvent Matematického ústavu RNDr. David Pokluda, Ph.D.

Mezi absolventy Matematického ústavu Slezské univerzity v Opavě má RNDr. David Pokluda, Ph.D., zvláštní postavení. Nepramení pouze z toho, že se po absoltoriu ve světě výrazně uplatnil co do vzdálenosti určité nejdál; opravňuje ho k němu i trvalá vazba, kterou si k univerzitnímu pracovišti dodnes uchoval. Lépe než další neuměle formulovaná slova vás o tom přesvědčí jeho odpovědi na otázky, jež jsme mu „přes oceán“ položili.

Co Vás vedlo k rozhodnutí vybrat si pro vysokoškolské studium Slezskou univerzitu, konkrétně její Matematický ústav?

Po střední škole jsem chtěl jít studovat informatiku na Masarykovu univerzitu, ale nedostal jsem se tam. Nastoupil jsem tedy na obor „Mikroelektronika“ na Vysoké škole báňské. Po první přednášce matematiky, kdy jsme v jedné hodině probrali základy matematické analýzy, jsem se rozhodl, že bych rád studoval školu, kde bychom se matematice věnovali trochu podrobněji. V novinách v té době vyšel inzerát, že se v Opavě vypisují dodatečné přijímací zkoušky na obor učitelství matematiky a fyziky. Na nich jsem se setkal se všemi, kteří nakonec studovali odbornou matematiku. Nezapomenu na chvíli, kdy se nás v průběhu písemky snažili odreagovat tím, že se zeptali, kdo přijel z největší dálky. Většina lidí byla z měst jako Olomouc, Brno apod. Jen jeden kluk byl až od Karlových Varů. To mě celkem překvapilo a musel jsem se podívat, o koho se jedná. Jmenoval se Zdeněk Kočan.

Jak na léta prožitá v Opavě vzpomínáte? Kdy Vám bylo nejhůř?

V roce 1991 jsem začal se studiem matematiky a fyziky. Už první cvičení z Matematické analýzy mě utvrdilo, že to je přesně to, co jsem chtěl. Dr. Jaroslav Štefánek začal s definicí přirozených čísel a postupně jsme začali budovat celý matematický aparát. Dr. Štefánek byl znám i tím, že jeho konzultace byly velmi obtížné. Mně se ale jeho hodiny líbily natolik, že jsem k němu na konzultace chodil i přesto, že jsem oficiálně do jeho skupiny vůbec nepatřil.

Ukončil jsem dva roky na oboru učitelství a po souborných zkouškách jsem měl možnost pokračovat v učitelství matematiky a fyziky, přejít na studium odborné fyziky, nebo studovat pouze odbornou matematiku. Jelikož jsem věděl, že učitelem matematiky a fyziky na střední škole pravděpodobně nebudu, rozhodl jsem se přejít na odborné studium. Vybral jsem si matematiku a z ní matematickou analýzu. Měl jsem pouze dva spolužáky - Zdeňka Kočana a Hynka Radila. Díky tomu byly mnohdy naše přednášky a cvičení v pracovnách učitelů. Celé studium bylo extrémně individuální. Pokud člověk chtěl, mohl se toho naučit opravdu hodně.

Po pátém ročníku byly dvě možnosti: buď jít do komerční sféry a věnovat se programování, nebo dále pokračovat ve studiu Matematické analýzy jako doktorand. Vybral jsem si doktorské studium. Konečně mi po pěti letech začaly věci do sebe zapadat a já chtěl v tom světě ještě nějaký čas zůstat. Navíc má diplomová práce (konstrukce univerzální „chaotické“ funkce) nebyla zcela hotová a chyběl pouze krůček k tomu ji dokončit. V roce 1996 jsme tedy začali doktorské studium ve stejném složení, jako jsme dokončili to magisterské: Zdeněk, Hynek a já. Bylo to podobné jako studovat magisterské studium (v posledních letech magisterského studia jsme už dělali pouze čistou odbornou matematiku), ale navíc jsme měli možnost učit ve cvičeních a pracovat se studenty. Vedení seminářů a kontakt se studenty (konzultace) mě vždy moc bavil. Toto bylo jedno z nejlepších období ve škole.

Další zajímavostí doktorského studia byly účasti na konferencích

Absolvent Matematického ústavu David Pokluda

Foto archiv

a publikační činnost. To bylo nejdůležitější pro moji další kariéru. Naučíte se mluvit před publikem v angličtině, formulovat myšlenky tak, aby byly srozumitelné pro ostatní jak ústně, tak písemně. Dodnes vzpomínám na rady profesora Smitala ohledně rozvržení textu na tabuli nebo na přípravu přednášky formou „mluvení do vln“ (několikrát si odvyprávět přednášku bez publika, tzv. do mořských vln, aby se dalo doopravít tempo apod.). V souvislosti s konferencemi a semináři nemůžu nevzpomenout dalšího pedagoga, dr. Michala Krupku. Jednou jsem si mu postěžoval na to,

že na některých konferencích věcem úplně nerozumím, ale reagoval tak, že to je normální, a vysvětlil mi, že na konferenci se jezdí nasávat atmosféra a diskutovat o těch problémech, které člověk nemůže vyřešit sám.

Nejhůř mi bylo na konci studia. Poslední rok jsem už dělal externě, protože jsem musel nastoupit náhradní vojenskou službu (po promoci jsem vojnu nechtěl ztrácet čas). I díky tomu se mé doktorské studium protáhlo na pět let. Poslední dva roky, kdy jsem dokončoval zbylé články a čekal na připomínky oponentů pro otištění článků v některém z časopisů, se táhly a měl jsem chuť všeho nechat. Snažil jsem se tuto dobu využít tím, že jsem udělal několik certifikací na programovací technologie firmy Microsoft. Studium jsem ukončil v roce 2001.

Jak začala Vaše praxe a jak jste se dostal na současný post?

Už během doktorského studia jsem se připravoval na to, že se budu věnovat programování. Vybral jsem si pražskou pobočku německé firmy IXOS. Po roce a půl firmu IXOS koupila firma OpenText, a proto jsem přešel do firmy Eurotel Praha na pozici senior IT konzultant pro NET technologie. Tam jsem pracoval jako technický oponent na projektu vývoje CRM systému, který byl outsourcován firmám Accenture a Microsoft.

Jak to bývá, ve chvíli, kdy máte dobrou práci, dostanete nabídku, kterou nelze odmítnout. V roce 2004 jsem dostal e-mail z firmy Microsoft, zda bych byl ochoten si telefonicky pohovořit ohledně možného zaměstnání. Odepsal jsem, že ano, a další den mě kontaktoval člověk z osobního oddělení americké centrály. Bavili jsme se o tom, co dělám. Na závěr telefonátu mi oznámil, že by byli rádi, kdybych si promluvil přímo s některým z manažerů ve vývoji. Souhlasil jsem a zhruba po dvou dnech jsem hovořil o programování a technologiích s jedním z nich. Už další den mi napsali, že do týdne můžu čekat letenky a detaily k cestě do Dánska, kde bych měl absolvovat pohovor. Zhruba do dvou týdnů jsem tedy letěl do města Vaerlose u Kodaně, kde měl Microsoft v té době největší vývojářské centrum mimo USA. Pohovor začal v osm ráno snídaní a po představení firmy jsme měli tři hodiny interview se třemi lidmi, z nichž se každý zaměřil na něco jiného – algoritmy, programovací jazyk C++, komunikace a týmová práce. Při obědě došlo k prvnímu hodnocení a většina kandidátů byla poslána do hotelu, protože sítem neprošla. Zůstali jsme jen dva. Absolvovali jsme další tři hodiny pohovorů (byly to více diskuze na téma architektura a abstraktní algoritmy). Na závěr řekli, že nám přejí šťastnou cestu domů. Ozvali se zhruba po dvou týdnech s nabídkou práce. Jelikož v té době bylo třeba mít k práci v Dánsku pracovní povolení a protože v Česku bylo nutno dát dvouměsíční výpověď (jinde jsem se setkal jen s dvoutýdenní výpovědní lhůtou), stěhování do Dánska trvalo asi tři měsíce. Zajímavostí bylo, že firmu Microsoft nezajímalo, kdo má jaké zkušenosti. Všichni jsme začali na postu junior software design engineer.

Dánsko byla nádherná zkušenost. Pracoval jsem na produktu Axapta (dnes Microsoft Dynamics AX). Bylo potřeba vytvořit infrastrukturu k tomu,

aby aplikace mohla být testována. S týmem spolupracovníků jsme vytvořili knihovnu funkcí a komponent, která byla posléze používána interními testery, ale i externími testery v Číně k automatizaci testovacích scénářů. Jelikož tato práce byla ve svém oboru nová, přihlásili jsme ji do patentového řízení v USA.

V té době jsem se zajímal o nové metodologie v programování. Zvláště mě zajímalo tzv. test driven development. K praktikování této metodologie je zapotřebí mít odpovídající knihovnu pro psaní tzv. vývojářských testů (unit testy). Jelikož žádná taková knihovna v Axaptě

Student Pokluda (vpravo) s prof. Smítalem a svými spolužáky Foto archiv

nebyla, napsal jsem ji a předložil managementu. Líbila se a stala se součástí příští verze Axapty. Navíc o ni měli zájem v centrále firmy Microsoft, kde byl tehdy hlavní vývoj platformy, kterou Axapta používala. Proto mi nabídli, abych se přestěhoval přímo do Redmondu v USA a pokračoval na jejich integračních knihovnách pro Axaptu. Zde jsme knihovnu pro psaní vývojářských testů ještě rozšířili a opět jsme ji odeslali k patentování.

Po roce a půl odešel kolega z týmu Axapty do organizace Office Server, kde začal pracovat na novém produktu, který měl umožnit integraci podnikových systémů (SAP, Siebel apod.) do kancelářského balíku Microsoft Office (Outlook, SharePoint apod.). Když mi nabídli práci na tomto produktu, dlouho jsem se nerozmýšlel. Vidina možnosti pracovat na něčem novém, kde lze podobu nové aplikace ovlivnit, byla natolik zajímavá, že jsem nabídku ihned přijal.

Letos se firma rozhodla optimalizovat produktovou řadu a náš projekt na integraci podnikových aplikací byl výrazně okleštěn a sloučen s týmem SharePointu. Většina lidí dostala možnost věnovat se právě SharePointu, neboť tady chtěla firma investovat více. Jelikož SharePoint je nesmírně úspěšný produkt a jelikož v současné ekonomické situaci je lepší pracovat na něčem stabilním a úspěšném, přešel jsem do tzv. SharePoint core týmu, kde nyní pracuji na různých komponentách serverového úložiště.

V čem spočívá těžiště Vaší profese? Stačily k uplatnění v ní poznatky získané studiem?

Nejdůležitější je schopnost analyzovat problém do menších uchopitelnějších problémů, přesně určit jejich závislosti a vztahy a být schopen tyto komponenty implementovat a poté integrovat do konečného řešení.

pomohla konzultantská zkušenost a hlavně období, kdy jsem učil na univerzitě a na střední škole.

Nakonec jsou to samozřejmě ty IT technologie. Člověk by o nich měl mít přehled a alespoň dvě pořádně ovládat, aby mohl být expertem v týmu na nějakou oblast.

Jaké máte vedle matematiky záliby?

Matematice se už moc nevěnuji. Snažím se učit nové IT technologie a postupy. Kromě toho se věnuji digitální fotografii a částečně i sportu. Oblast, kde bydlím, severozápad USA, má překrásnou přírodu. Na každou světovou stranu od Seattlu jsou hory. Veškerý volný čas se tak snažím trávit s rodinou v přírodě. V létě se věnujeme turistice a v zimě lyžování.

Máte nějaký kontakt se spolužáky? A pokud ano, scházíte se?

Jsem v kontaktu hlavně přes Internet. A vždy v létě, když se z USA vracím do Čech, zastavím se i v Opavě. Jelikož na studium a učení moc rád vzpomínám, zastavím se také ve škole, abych se sešel s Jiřinou Böhmovou, prof. Smítalem a dalšími pedagogy a spolužáky (dnes pedagogy). Je zajímavé procházet po chodbách a číst jmenovky na dveřích - mí bývalí studenti jsou už odbornými asistenty nebo doktorandy. Poté se vždy sejdeme někde na pivo.

Na závěr snad něco o Vašich plánech...

Abych se přiznal, žádné velké kariérní plány nemám. Rád bych pokračoval v práci, kterou dělám, ať už v Americe, nebo tady v Čechách, kam bychom se rádi jednou vrátili. Máme dvě děti, a tak mou hlavní prioritou je starat se o to, aby z nich vyrostli zdraví, poctiví a dobří lidé. Všechno ostatní je, jak říkají Američané, „bonus“. (Odpovědi redakčně krátil ian)

Aby si v krizových situacích uměli dobře poradit

Ve studijní nabídce Matematického ústavu (MÚ) Slezské univerzity v Opavě figuruje od akademického roku 2001-02 bakalářský obor Aplikovaná matematika pro řešení krizových situací. Jeho akreditaci, k níž došlo v říjnu 2000, garantoval za MÚ Ing. Jaromír Sýkora, CSc., který před příchodem na Slezskou univerzitu pracoval v Centru medicíny katastrof, zařízení Ministerstva zdravotnictví. Oblast krizového řízení měl tedy zmapovanou, a proto věděl, že v našem vysokém školství není obor zabývající se koordinací postupu a opatření v případě krizové situace. Po konzultaci s vedením MÚ se rozhodl pro přípravu oboru, jenž by krizové řízení kombinoval právě s matematikou. V době, kdy univerzita jeho akreditaci získala, byla vedle Vysoké školy ekonomické (VŠE) v Praze jedinou, která se mohla podobným studiem vykazat.

„Důležité je uvést, že rozvoji oboru

významně pomohla úzká spolupráce s Armádou ČR, Hasičským záchranným sborem Ministerstva vnitra, Ministerstvem zdravotnictví a VŠE,“ ohlíží se Sýkora na počátky a ty, s nimiž všechno potřebné konzultoval, může jmenovat. „Byl to tehdejší rektor Vysoké vojenské školy pozemního vojska ve Vyškově plk. prof. Ing. Ignác Hoza, CSc., dnes rektor Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně, generál prof. Ing. Rudolf Urban, CSc., současný rektor Univerzity obrany, Petr Linhart, CSc., tehdejší ředitel Institutu ochrany obyvatelstva v Lázních Bohdaneč, MUDr. Josef Štorek, Ph.D., tehdy na Ministerstvu zdravotnictví, a Ing. Ladislav Kopecký a Ing. Emil Antušák, Ph.D., z VŠE,“ vypočítává Sýkora. Starost o obor už předal svému nástupci ve funkci vedoucího oddělení aplikované matematiky MÚ Ing. Janu Meleckému, Ph.D., ale z úspěchů posluchačů se těší jako dříve. „Tak letošní čerství absolventi Bc. Lenka Siváková z Liptov-

ského Mikuláše a Bc. Michal Richter z Vítkova se s ohlasem uplatnili už v rámci praxe, kterou vykonávali ve společnosti Model Obaly, a.s. v Opavě, když byli za aplikaci nových metod krizového řízení dokonce finančně odměněni,“ neskrývá své uspokojení. Není divu, vždyť pokud mu to zdraví dovolilo, absolvoval se studenty také podstatnou část jejich praktické výuky, třeba kurzy přežití.

„O ambicích MÚ ve vědě se vědělo od jeho počátků. Pro mě však bylo stejně důležité demonstrovat myšlenku sepětí teorie s praxí. Když se dívám zpět, mohu snad konstatovat, že se to, ne bez problémů, dařilo. Ale hodnocení nechám těm mladším, ať už kolegům, kteří zajišťují další rozvoj oboru, nebo těm, kdo se pro jeho studium rozhodnou v budoucnu. Myslím, že o jeho potřebnosti není nutno, např. též v kontextu stále výraznějších klimatických změn, dlouze diskutovat,“ uzavírá Sýkora. (ian)

Doktorské studium Lenku Obadalovou baví

Dvě přednášky na prestižních konferencích v USA – loni v Chicagu a letos na South Eastern Oklahoma State University, Durant, Oklahoma – spoluutvářejí vizitku mladičké Lenky Obadalové z Vítkova, posluchačky 1. ročníku doktorského studia Matematické analýzy na Matematickém ústavu (MÚ) Slezské univerzity v Opavě. I kdyby na ní už nic jiného nebylo, nemusela by se za to stydět.

„K rozhodnutí vybrat si ke studiu Slezskou univerzitu mě lákaly kurzy, které nabízel obor Aplikovaná matematika pro řešení krizových situací,“ přiznává Lenka, účastnice jednoho z každoročně pořádaných dnů otevřených dveří. Přesto záhy přešla na obor Aplikovaná matematika a v magisterském studiu se už věnovala Matematické analýze. Její diplomovou práci vedl hostující profesor na MÚ Vladimír I. Averbuch, rigorózní prof. RNDr. Jaroslav Smítal, DrSc., jenž svou posluchačku na obě uvedené konference přivedl.

Možná za odměnu, Lenka vloni stihla ukončit magisterské studium a složit rigorózní zkoušku, ale určitě z přesvědčení, že bude MÚ na tak významném odborném fóru dobře reprezentovat.

„Gymnázium ve Vítkově mě vysílalo na olympiády, matematiku mám asi tak trochu v krvi, vždyť maminka ji učí na základní škole v Budišově nad Budišovkou,“ usmívá se Lenka a netají, že i otec k ní má jako technik sklony. „Abyste poznal celou rodinu, mladší sestra Štěpánka je ve čtvrtém ročníku studia informatiky. Samozřejmě též na Slezské,“ dodává RNDr. Obadalová.

Má ráda přírodu a zvířata, ale dominantní zálibu našla v dok-

RNDr. Lenka Obadalová, doktorandka Matematického ústavu Foto archiv

uplně přesně rozuměla. „To byste po mě chtěli opravdu trochu moc,“ konstatuje na adresu některých vystoupení. Zahanbit jinými se však rozhodně nenechala. „Loni jsem na sympoziu prezentovala referát Spojitá zobrazení intervalu a čtverce vyvracející hypotézy o Hausdorffově dimenzi a invariantních měřcích, letos jsem se věnovala tématu Distribuční chaos a iregulární rekurence,“ říká v pohodě, z níž ji nevyvedl ani můj souboj se správným zápisem názvů obou vystoupení. „Snad budete souhlasit, že si jejich srozumitelnější přetlumočení pro méně znalé necháme na příští setkání,“ loučí se mladá matematika. (ian)

torském studiu. „Baví mě to,“ potvrzuje současně s tím, že na letošním 33. letním sympoziu o reálné analýze nebyla za mořem nejmladší. Ale partu s těmi nejpozději narozenými, doktorandem z Matematicko-fyzikální fakulty Univerzity Karlovy a dalším z Ruska, jemuž onen primát nejmladšího účastníka připadl, samozřejmě držela. „Hostitelé se opět chovali velmi přátelsky a vstřícně a o vřelé přijetí se postaralo též velké horko,“ líčí Lenka dojmy ze sympozia, známého i udělováním výjimečné ceny „Andy's Big Onion“, tedy velké cibule pojmenované po duchovním otci akce Andrew Brucknerovi z University of California, Santa Barbara. „Vloni ji získal prof. Smítal, letos doc. Zindulka z Českého vysokého učení technického v Praze. Co do počtu jejich nositelů jsou už Češi hned za Američany,“ dokumentuje vysokou úroveň oboru v našem prostředí.

Je jasné, že ne všemu, co bylo v Durantu přednášeno,

Informací o Matematickém ústavu máme dost

Když jsem se dozvěděl, že připomenutí prvního kulatého jubilea směřuje Matematický ústav (MÚ) Slezské univerzity v Opavě ke konferenci o dynamických systémech (Kouty nad Desnou, Jeseníky, 7. - 12. září), dal jsem si tu práci a vyhledal, jak se aktivity MÚ projevovaly na stránkách Novin Slezské univerzity (NSU). Že bude co hledat, jsem předpokládal, ale očekávání bylo překonáno. Budu přesný – od vydání 4/3 z února 1999 po vydání 14/1 z listopadu 2008 bylo v NSU z prostředí MÚ zveřejněno 214 příspěvků! Na to, jak obtížné bývá o matematice psát, jistě výkon víc než slušný...

Zpočátku se o zprostředkování informací nejvíce staral prof. RNDr. Jaroslav Smítal, DrSc., jehož poté, kdy se v dubnu 2001 stala členkou redakční rady NSU,

úspěšně vystřídala vedoucí sekretariátu MÚ Jiřina Böhmová. Názory studentů na úroveň výuky pravidelně tlumočí zpracovatel ankety Mgr. Aleš Ryšavý, obsah NSU svými texty v minulosti obohatili RNDr. Jan Kotůlek a RNDr. Peter Sebestyén, Ph.D.

Pro redakci NSU představuje prestižní záležitost, může-li vykazat, že na stránkách univerzitního periodika najdete krůček po krůčku třeba celou dosavadní profesní dráhu doc. RNDr. Marty Štefánkové, Ph.D., a to od převzetí Ceny ministra školství, mládeže a tělovýchovy ČR 10. listopadu 2000 až ke stipendiu L'Oréal pro ženy ve vědě, které získala 27. ledna 2009. Je tomu tak proto, že poskytnout informace jí nikdy nedělalo problém, a snad i proto, že se v případě NSU přesvědčila o objektivním nakládání s nimi. Ostatně až na nepatrné

výjimky všichni z MÚ vycházeli univerzitním novinám vždy vstříci.

Nepatřím k těm, kdo s MÚ prožili celých deset „samostatných“ let, ale počítám se mezi ty, kdo s ním sdíleli radost v okamžicích, krásných a významných pro celou Slezskou univerzitu. Opavské matematické pracoviště vykazuje v jejím rámci nejen primát, ale za ještě podstatnější pokládám skutečnost, že je nositelem skutečně akademického ducha. Dokáže se otevřít a je schopno názory srozumitelně interpretovat. Vysílá je, ale je příznivě naladěno též na příjem. Učí mladé lidi pokoře k vědě a vede je též k tomu, aby ctili jakékoliv poctivé lidské usilování, třeba i to, matematice na hony vzdálené. Myslím, že se mu rovněž díky tomu daří, a přeji mu, aby tomu tak bylo po všechny příští roky. Ivan Augustin

Jiří Urbanec vydal práci o literatuře ve Slezsku

Reprodukce dřevorezby Vratislavi z prvního dílu knihy Arno Lubose *Geschichte der Literatur Schlesiens* (Mnichov, 1960), která zdobí též obálku nové studie Jiřího Urbance *Repro archiv*

Vědecko-pedagogický pracovník Ústavu bohemistiky a knihovnictví Filozoficko-přírodovědecké fakulty (FPF) Slezské univerzity v Opavě doc. PhDr. Jiří Urbanec, CSc., do poloviny roku 2008 vedoucí tohoto pracoviště, vydal pozoruhodnou literárněhistorickou příručku *Literární Slezsko a český stát do nástupu baroka*. Její vydání bylo hrazeno z prostředků výzkumného záměru Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy ČR 4781305905 Slezsko v dějinách českého státu a střední Evropy. „*Předkládaná práce Jiřího Urbance představuje přehledovou příručku, která umožňuje získat ucelený přehled o literárním dění ve Slezsku do 17. století. Autor zároveň postřehl širší vlivy zdejší oblasti na teritorium českého státu, jakož i participaci podnětů přicházejících z vně Slezska. Jde tedy o jeden z plánovaných výstupů, který se dostává do rukou čtenáře díky podpoře poskytnuté resortem ministerstva na uvedený výzkumný záměr*“, říká v úvodu publikace historik a děkan FPF prof. PhDr. Zdeněk Jirásek, CSc., jenž je zároveň hlavním řešitelem citovaného výzkumného záměru.

„*Studie zachycuje literární projevy na území historického Slezska, jež v letech 1327 až 1742 bylo po Čechách druhou největší zemí pod vládou českého krále. Nejprve šlo o texty psané v tehdejší univerzální jazyce, v latině, s postupující německou kolonizací se objevuje písemnictví psané německy, později zčásti i česky a nakonec v polštině*“, uvádí anotace práce, kterou recenzovaly doc. PhDr. Marie Janečková, CSc., a Mgr. Jana Kolářová, Ph.D. Velká přednost textu je v tom, že dosavadní české, německé a polské práce o literatuře ve Slezsku podávaly vývoj jen z hlediska jediné vlastní národnosti, zde poprvé jde o komplexní dějiny literárního života ve Slezsku do třicetileté války bez rozlišení podle jazyka. Urbancovi se tedy zřejmě jako vůbec prvnímu českému badateli podařilo narušit dosavadní glotocentrický

princip psaní literárních dějin, což práci pozitivně odlišuje od nedávno vydaných čtyřdílných *Akademických dějin české literatury* kolektivu autorů pod vedením Pavla Janouška, kde tato otázka není nejen řešena, ale ani brána v úvahu. Tento princip přikazuje zkoumat díla psaná v národním jazyce; jinak řečeno, českým spisovatelem je autor píšící česky, německým autor píšící německy atd.

Urbancova práce má blízko ke komparativně pojatým dějinám literatury střední Evropy, čímž poněkud připomene některé práce pražského literárního historika a polonisty Karla Krejčího (1904-1979), žáka a následovníka zakladatele české univerzitní polonistiky Mariana Szyjrowského, pracujícího s pojmem literární proudění (např. *Česká literatura a kulturní proudy evropské*, 1975). K určitému narušení glotocentrického principu sice došlo dříve i v německy psaných třídílných dějinách literatury ve Slezsku Arno Lubose *Geschichte der Literatur Schlesiens* (vydány v Mnichově v letech 1960, 1967 a 1974), ovšem tento badatel zařazoval do Slezska autory značně mechanicky podle místa narození (proti tomu kdysi protestoval s jistou dávkou ironie ostravský prozaik Ota Filip, neboť na jeho maminku přišly porodní bolesti, když byla zrovna u příbuzných ve slezské části Ostravy). Urbanec si při psaní své studie musel podobné metodologické otázky klást a vzápětí je řešit: „*Je dosti obtížné zachovat nějaké stanovisko »introslezské«, protože vždy do jisté míry na zpracování se bude podílet národní vědomí autorovo, jež chápe Slezsko – pochopitelně s důrazem na některé z historických období – buď jako integrální součást českého státu, jejíž největší část byla ztracena za Marie Terezie, nebo jako zemi prapolskou, jež teprve nyní se pevně zapojila do státního celku Polské republiky, nebo jako oblast, kde německá kultura po několika staletí až do konce druhé světové války určovala ráz veřejného života*“ (s.

7-8). Urbanec zde tedy zastává z geografického pohledu širší areálové stanovisko, jež je ostatně preferováno v současných literárněhistorických syntézách slavisticky orientovaných badatelů (např. trojicí Ivo Pospíšil, Jiří Gazda, Jan Holzer), a zároveň akceptuje současné poststrukturalistické hledisko zohledňující badatelovu specifickou výzkumnou pozici (viz např. Derridova proslulá, do češtiny – na rozdíl od polštiny – dosud nepřeložená studie *Positions*). Opavský badatel pak v dalším výkladu svůj názor postupně upřesňuje, konkretizuje a historicky ozřejmuje.

Autor studie se mimo jiné zmiňuje o výzkumech rukopisu středověkého františkána Mikuláše z Kozlí (Mikolaj z Kozla), jenž působil také v českých zemích, odbornými pracovníky Slezské univerzity. V Opavě Mikulášovi věnovali pozornost kolegové Libor Pavera a Martina Lechová, ale také autor píšící tyto řádky (všichni jsou současnými nebo někdejšími pracovníky FPF). Osobnost Mikuláše z Kozlí ovšem zajímala rovněž ostravské literární kritiky, a to na počátku dubna zesnulého doc. PhDr. Drahomíra Šajlara (narozen 1922) a Milana Rusinského (1909-1987).

Urbancova práce má všechny znaky kompaktní vědecké práce, i když on sám ji skromně chápe jako příručku, vytváří vnitřně provázaný celek a má celistvý monografický ráz, jenž dotváří také bohatý poznámkový aparát a seznam použité literatury. Bohužel (zřejmě z časových nebo technických důvodů) neobsahuje rejstřík, uvítali bychom i cizojazyčná (zvl. německá a polská) resumé. *Libor Martinek*

Jiří Urbanec z opavského Ústavu bohemistiky a knihovnictví, autor studie *Literární Slezsko a český stát do nástupu baroka* *Foto archiv*

„Ještě nás čeká běh na dlouhou trať,“ konstatuje na adresu mladého uměleckého oboru Pavla Bergmannová

Kulturní dramaturgie se zaměřením na divadlo, bakalářský studijní obor studijního programu Dramatická umění, končí v akademickém roce 2008-09 první tříletý cyklus a bude mít první absolventy. Jak potvrdila vedoucí oddělení Kulturní dramaturgie Ústavu bohemistiky a knihovnictví Filozoficko-přírodovědecké fakulty (FPF) Slezské univerzity v Opavě Mgr. Pavla Bergmannová, i přes dílčí úspěchy čeká na všechny, kdo se na rozvoji oboru podílejí, ještě hodně práce.

Přestože Filozoficko-přírodovědecká fakulta v Opavě není v realizaci uměleckých oborů úplným nováčkem (připomeňme prestižní obor Tvůrčí fotografie, vyučovaný tu již řadu let a dnes už nejen bakalářský a magisterský, ale též doktorský), vybudovat obor zaměřený na divadlo znamenalo velké riziko. I přes nesporné kulturní zaměření města se obor musel od začátku potýkat s četnými problémy. „Tím největším bylo bezesporu zajistit adekvátní personální zajištění výuky, zejména její praktické části. Většina docentů a profesorů totiž žije v Praze nebo v Brně a vzhledem k jejich nárokům je nesmírně složité je přesvědčit, aby do Opavy dojížděli,“ povzdechla si Bergmannová. Sama tři roky existence oboru považuje za jakousi tréninkovou fázi. „Čeká nás ještě běh na dlouhou trať, naším prvořadým úkolem je především obor celkově stabilizovat,“ doplnila. Podle jejích slov se podařilo velmi zlepšit podmínky pro filmové projekce a multimediální výuku, na vybudování čeká zázemí pro specializované divadelní workshopy. Situace se v současnosti např. řeší pronájmem prostor v Loutkovém divadle.

Obor v nejbližší době čeká reakreditace a plánuje se částečná úprava koncepce výuky. „Chtěli bychom výuku více naplnit praktickými předměty. Vzhledem k velkému počtu

Prezentace tvůrčích děl, které se staly vítanou součástí divadelního festivalu Na cestě konaného v Loutkovém divadle v Opavě Foto archiv

Ze studentské představení Pečeně z jednorožce, jednoho z těch, o němž se v souvislosti s oborem Kulturní dramaturgie hodně mluvilo Foto archiv

externích vyučujících bychom část výuky chtěli realizovat v delších blocích formou workshopů. V koncentrovanější podobě výuky pak mohou vzniknout ucelené tvůrčí projekty se zajímavými výstupy,“ prozradila Bergmannová.

Stávající model výuky je sestaven jednak z celé řady teoretických předmětů, ale také, jak už bylo řečeno, z předmětů praktických. V nich pedagogové pracují se studenty více samostatně, často jim věnují svůj osobní čas i mimo výuku a hledají možné prostory pro vznik rozmanitých projektů. „Kolegyně Blanka Fišerová se studenty realizuje ve volném čase ve Slezském divadle cykly čteného divadla, Hana Galetková obdobně vede divadelní dílny, jejichž výsledkem jsou regulérní poloprofesionální divadelní inscenace,“ vypočetla Bergmannová.

Velmi důležitou součástí výuky je odborná praxe, kterou si v mnoha případech studenti dokázali zajistit sami. Někteří studenti tak měli např. vynikající příležitost se v rámci své praxe podílet na několikátýdenním zkuškovém procesu při vzniku inscenací takových režijních osobností, jako jsou např. J. A. Pitínský, Jan Mikulášek nebo Jiří Havelka. Studenti se také v rámci výuky účastní divadelních nebo filmových festivalů, a to nejen jako diváci, ale jako organizátoři nebo spolupracovníci. V rámci festivalů OST-RA-VAR nebo Setkání/Stretnutí ve Zlíně tak byli členy redakcí tištěných či internetových zpravodajů, účastnili se aktivně diskusí.

Opavští kulturní dramaturgové při realizaci výuky spolupracují s celou řadou institucí, zejména se jedná o ty, kteří zprostředkovávají praxi,

např. Divadlo Petra Bezruče Ostrava, Městské divadlo Zlín, ale i opavské Slezské divadlo či ostravské Národní divadlo moravskoslezské. „Konkrétně ostravské Národní divadlo moravskoslezské nás letos oslovilo, zda bychom nemohli zaštitit vydávání festivalového zpravodaje v rámci celostátně navštěvované přehlídky OST-RA-VAR,“ doplnila Bergmannová.

Těch studentů, kteří svým zaujetím ve studiu o třídu převyšují běžný studentský přístup, je v oboru Kulturní dramaturgie se zaměřením na divadlo valná většina. Potěšující je fakt, že studenti jsou do značné míry samostatní a hledají své uplatnění již během studia. „Za poslední dva roky naši studenti uspořádali několik festivalů (multižánrový festival Na kružnici, již dva ročníky festivalu amatérských divadel Na cestě), aktivně spolupracují s institucemi v Opavě na přípravě místních festivalů (např. Bezručova Opava, Další břehy) nebo v Ostravě (Dream Factory Ostrava 2009),“ neskrývá radost Bergmannová. Vedle výše uvedeného je třeba zmínit fakt, že se studentům podařilo získat grant agentury DILIA na projekt čteného divadla, který je nabízen jen několika málo obdobně zaměřeným pracovištím u nás. O kvalitě zpracování projektu svědčí fakt, že na realizaci jim byla přidělena vyšší finanční částka než podobně zaměřeným oborům na Filozofické fakultě Masarykovy univerzity a JAMU v Brně.

Uchazečům o studium má tedy obor co nabídnout. I přes velkou konkurenci v dané oblasti opavská Kulturní dramaturgie se zaměřením na divadlo nabízí zprostředkování širokého spektra praktických činností, kontakty se vstředními pedagogy, kteří dokáží studenty nasměrovat správným směrem a také jim mohou pomoci se zprostředkováním kontaktů pro praktické uplatnění.

Michal Novotný

Vytvářet intelektuální prostor pro dialog vědy a víry

Se jménem Mgr. Mieczysława Augustynowicze se na stránkách našich novin nesetkáváme poprvé. Měl hlavní podíl na lednové návštěvě slavného filmového tvůrce prof. Krzysztofa Zanussiho v Opavě a jeho vydařené besedě v univerzitní aule, 2. března vystoupil na Ústavu historických věd Filozoficko-přírodovědecké fakulty s přednáškou na téma „Vatikan a druhá světová válka“. „Ze zájmu posluchačů a jejich dotazů jsem si odnesl dobré dojmy,“ ohlíží se zpět a připomíná symboliku data, které bylo pro jeho setkání se studenty určeno. „Na den přesně byl před

70 lety zvolen papežem Eugenio Maria Giuseppe Giovanni Pacelli, tedy Pius XII., a začalo období, které mě osobně nejvíce zajímá. Osobnost Pia XII. a postoje Vatikánu k fašismu jsou má témata,“ přiznává absolvent Papežské teologické akademie v Krakově (1990), od roku 2007 působící na farnosti v Opavě-Jaktaři, od téhož roku spirituál Charity a od 1. listopadu 2008 duchovní starající se v Opavě o pastoraaci vysokoškoláků. „Účty skládám Otci Františku Václavu Lobkowiczovi,“ usmívá se Augustynowicz, když ukazuje na krásně pojedeném papíře vyhotovené jmenovací dekrety podepsané biskupem ostravsko-opavské diecéze.

Než přišel na do Jaktaře, setkávali se s ním po dva roky věřící v nedalekých Kravařích, a než přišel do České republiky, pracoval ve Vydavatelství sv. Jacka v Katovicích a na sekretariátě Konference polského episkopátu, kde se podílel na přípravách křesťanských oslav jubilejního roku 2000. „Vaše země mě však lákala už od poloviny devadesátých let,“ netají a v současném působišti, které leží, jak říká, ještě v dojezdové vzdálenosti do jeho rodiště, jímž je Żywiec, se cítí dobře.

„To, co dělám, je pro mě zároveň koníčkem,“ objasňuje studium vatikánské diplomacie. Ta je obecně považována za nejdůmyslnější a nejpropracovanější, nicméně právě v období druhé světové války zůstala podle Augustynowicze své pověsti dlužna. „Polsko bylo okupovanou zemí, a tak v něm papežský nuncius nesídlil. Náleželo pod nuncia v Berlíně, jímž byl Cesare Orsenigo. Ten ovšem díky spolupráci s hitlerovským režimem ztratil důvěru polských církevních kruhů, které ho proto ke kontaktu s Vatikánem nevyužívaly. Pius XII. si přesto dokázal o situaci udělat poměrně přesný obrázek, protože sám byl dříve papežským nunciem právě v Berlíně. Nastupující fašismus tedy poznal, ale i tak pro něj větší zlo představoval komunismus,“ směřuje Augustynowicz k papežovu dekretu z 27. června 1949, jímž Pius XII. ipso facto exkomunikoval z katolické církve všechny, kdo byli členy komunistické strany. „Za to se mu od komunistické propagandy dostalo - bez respektování jeho výjimečného postavení ne pouze představitele malého státního

Mgr. Mieczysław Augustynowicz, absolvent Papežské teologické akademie v Krakově, kde studoval v letech 1984-90, se vedle dalších aktivit věnuje též opavskému Centru pro pastoraaci vysokoškolácké mládeže Foto ian

zowského čekalo v březnu 1959 vyhoštění z Ukrajiny,“ líčí Augustynowicz s tím, že jde pouze o jeden příklad za mnohé další.

Vzorem pastorační práce mezi vysokoškoláky je pro něj působení Jean-Marie Lustigera (1926-2007) na pařížské Sorbonně. „Rodové kořeny měl v polském Slezsku, a tak se mi dostalo vzácné příležitosti ho v roce 1997 v Będzině, kde tehdy přebíral čestné občanství města, osobně poznat,“ představuje svůj vztah k významnému francouzskému katolickému duchovnímu židovského původu (v letech 1981-2005 pařížský arcibiskup, od roku 1983 kardinál). Inspiraci mu samozřejmě poskytl rovněž Lustigerovo teologické a filozofické dílo (Mgr. Augustynowicz v této souvislosti upozorňuje zvláště na titul *Le Choix de Dieu* z roku 1987).

„V rozhovorech se studenty Slezské univerzity jsem se přesvědčil, že v Opavě není potřebné konkurovat Společenství křesťanských orientovaných vysokoškoláků, které působí u minoritů a zaměřuje se na jejich setkávání a vzájemné diskuse. To je jistě užitečné, ale chci navíc tyto mladé lidi vést k přímé a aktivní účasti na životě univerzity. A to se může podařit jedině tehdy, bude-li vytvořen intelektuální prostor pro dialog vědy a víry,“ přemítá Augustynowicz a již nyní všechny zájemce zve na připravovaný cyklus deseti přednášek „Realita římskokatolické církve“, který se v zimním semestru akademického roku 2009-2010 uskuteční pod hlavičkou Ústavu historických věd Filozoficko-přírodovědecké fakulty a Centra pro pastoraaci vysokoškolácké mládeže. „Obecně je pocítována potřeba poskytnout mladým lidem informace z eklesiologie, což především

útvary, ale především hlavy římskokatolické církve zodpovědné za miliony věřících - nálepky kolaboranta s fašismem. V šedesátých letech k tomu posloužila divadelní hra Rolfa Hochhutha *Náměstek*,“ konstatuje, upozorňuje na nutnost chápání dějinných souvislostí („jinými slovy historického kontextu,“ podotýká) a počínání komunistických režimů dokumentuje třeba na osudu żywieckého rodáka Wojciecha Stanisława Olszowského. Ten byl papežem Janem XXIII. v listopadu 1958 jmenován biskupem v Kyjevě a na Ukrajině. „Jmenování zasláné poštou bylo státní mašinérií zadrženo a Ols-

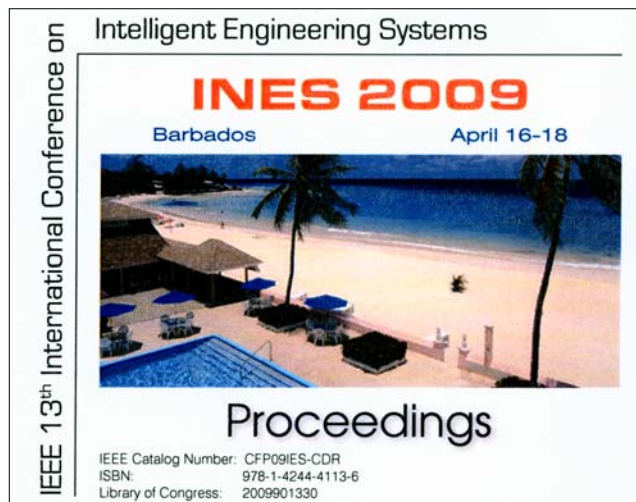
Před svými farníky v kostele sv. Petra a Pavla v Opavě-Jaktaři, kde poslední červnovou neděli při mši svaté promluvil na závěr Roku sv. Pavla k nadčasovému odkazu této osobnosti křesťanských dějin Foto ian

znamená přesvědčit je o jednotě celé církve a seznámit je s její hierarchií. Proto budu k přednáškám zvat ty, o nichž si myslím, že jejich výklad má silnou vypovídací schopnost,“ ujišťuje a na zahájení cyklu a pravidelné setkávání s jeho posluchači se upřímně těší. „Pokud získám poznatky ze zářijové návštěvy papeže Benedikta XVI. v České republice, jejíž součástí má být na Pražském hradě setkání se zástupci vysokého školství a duchovními, kteří se pastorační práci s vysokoškoláckými studenty věnují, rád se samozřejmě o ně podělím,“ uzavírá Augustynowicz. (ian)

Proč si lidé (ještě stále) myslí, že stroje myslet nedokážou?

Why people think computers can't is the title of one of my articles. Prof. Marvin Minsky from USA, a pioneer of informatics, artificial intelligence and cognitive sciences. The author of the article is already on the pages of Noviny Slezské univerzity. His article was written somewhere in the eighties of the last century. The reasons for this, why people think machines cannot think, are still unknown. I assume that the following lines will change this state more significantly, and I will not try to do it. I will rather express a few impressions, which I gained at the 13th international conference on intelligent engineering systems (Intelligent Engineering Systems, INES 2009). In my opinion, it is still with the question of intelligence a bit connected.

The role of the main organizer of the conference was taken over by the Budapest Technical University (Budapest Tech) and the conference was held under the patronage of the international professional organization IEEE (Institute of Electrical and Electronics Engineers) on the 16th - 18th of April in the hotel Southern Palms Beach Club, not far from Bridgetown. This is the main city of the small (431

Nahore přebal CD obsahujícího sborník konference INES 2009, dole logo mezinárodní profesní organizace IEEE a Budapešť Tech. Repro archiv

km²) ostrovního státu v Karibském moři jihovýchodně od Portorika a severovýchodně od Trinidadu a Tobaga patří

ky souostroví Malých Antil – Barbadosu. Jednání se zúčastnilo několik desítek odborníků ze 14 zemí (Brazílie, Čína,

Česko, Finsko, Itálie, Japonsko, Kanada, Maďarsko, Německo, Polsko, Portugalsko, Rumunsko, Slovensko, USA). Mezi účastníky z České republiky byl pracovník Ústavu informatiky Akademie věd, rektor Univerzity Hradec Králové a zástupce Ústavu informatiky Filozoficko-přírodovědecké fakulty Slezské univerzity, autor textu.

At the conference, I was very impressed by the first lecture, which was given by Bogdan M. Wilamowsky and I had the chance to participate in a rich discussion. He talked about the possibilities of computer image recognition, which are being developed in his laboratory at Auburn University in Alabama. Algorithms, which are used in many areas, besides the more standard ones, serve for example, for the needs of American institutions, from which he has a commitment to allow naming only the National Aeronautics and Space Administration (NASA). The problem can be, for example, to recognize valuable information, which is, of course, in the end, to hide its content from unauthorized

Mapa Karibského moře s nejsevernější částí jihoamerického kontinentu (dole). Ostrovní stát Barbados označený šipkou zcela vpravo. Repro archiv

Panoramatický pohled z výletní ponorky na mořské dno u souostroví Malé Antily (hloubka cca 30 metrů)

Foto Jozef Kelemen

nými, vysílána tak, aby byla její přítomnost těžce rozeznatelná od přirozeného rádiového šumu prostředí. Nebo např. problém identifikace užitečné informace na obrázku, který je vizuálně pro nás pouze monochromní šedou plochou (dobrým příkladem použití těchto metod jsou postupy, jež se používaly a používají někdy i dnes při zjišťování, co je na negativu, který byl po expozici osvětlen třeba vyjmutím z kazety na denním světle; v současnosti jsou nosiče jiné, problém ovšem zůstává a s elektronickými nosiči se poněkud zkomplikoval). Jsou to procedury mnohonásobně převyšující lidské schopnosti rozeznávat, identifikovat a rekonstruovat obrazce. Takže v tomto případě stroje nejenom dosahují, ale i přesahují schopnosti člověka identifikovat tvary v obrazec s přemírou informačního šumu. Lidé v jakési, snad eticky ukotvené sebeobraně póze jeví tendenci tyto postupy nesrovnávat se svými neurofyzilogickými a intelektuálními schopnostmi. Snad proto, aby mohli nadále hrdě trvat na argumentačně stále obtížněji udržitelném názoru, že počítače nic lidského neumí. Místo toho, aby v některých oblastech rezignovali na svou antropocentrickou hrdost a přiznali, že stroje jsou v nich jednoduše lepší. Ochotni jsou to přiznat bez rozpaků v případě fyzicky silných strojů, v oblasti informačně dovedných strojů však hájí poslední baštu své rodové nadřazenosti.

Zformulovaný dojem ve mně posílila další přednáška. Maďarský kolega László Horváth z Budapest Tech mluvil o nových zkušenostech se

Ranní pohled na pláž, která dala jméno hotelu, kde se konference o inteligentních inženýrských systémech konala

Foto Jozef Kelemen

spoluprací lidí s inteligentními systémy. Připomenul, že komunikace lidí a technických systémů se stává komplikovanější tím, že je třeba komunikovat se stále propletenějšími technickými systémy, které navíc komunikují i vzájemně mezi sebou (to je případ autonomních softwarových agentů). Naznačil, že pro řešení nastávajících problémů by bylo vhodné konstruovat znalostní systémy pro podporu komunikace člověka s jinými komplexy znalostních a inteligentních systémů. Uvedl také některé

konkrétní zkušenosti s jejich konstrukcí.

V podstatě stejnému problému bylo věnováno i vystoupení Arbiho Ghazariana z Torontské univerzity. Zabýval se počítačovou podporou znalostního managementu několikasetlenných kolektivů vyvíjejících vysoce komplikované softwarové produkty. Opět jsme se setkali s problematikou důležitosti kvality a rychlosti komunikace, která by bez podpory inteligentních technologií nebyla možná (podobně jako by nebyly možné některé

objevy fyziky nebo chemie bez možnosti provádět související výpočty na – třeba i super – počítačích).

Referát Józsefa K. Tara a jeho kolektivu z Budapest Tech informoval o jiné důležité oblasti vývoje vztahů člověk-stroj. Představil virtuální model lidského těla, vytvořený pro potřeby optimalizace rozmístění a dynamiky fungování ochranných prvků (připoutávací pásy a airbagy) v osobních automobilech. Představa je taková, že znalostní systém v informatické výbavě automobilu podle parametrů odečítaných z konkrétních osob, které si na sedadla sedají, nastavuje parametry pásů i fungování airbagů tak, aby v případě nárazu určité intenzity (tu měří vestavěné senzory automobilu v reálném čase) optimálně chránily cestující (a neubližovaly jim, jak se to někdy v současnosti stává). Setkáváme se tedy s paradoxní interakcí lidského těla a inteligence stroje.

Proč si tedy lidé ještě stále myslí, že stroje mysllet nedokážou, když v některých situacích, třeba v té poslední zmíněné, myslí vlastně za ně? To zůstává otázkou pro psychology, etiky, sociology, možná pro některé jiné profese zabývající se hlubinami lidské duše. Odpovědi budou nalezeny nejspíš právě v těch hlubinách, nikoliv ve výkonech strojů. Srovnávání výkonů strojů s lidskými výkony na poli zpracování informace dnes již jasně ukazuje, že dovedné stroje se staly člověku v jeho „duševní“ práci partnery podobně, jako jsou mu partnery silné stroje při jeho „fyzické“ práci.

Jozef Kelemen

Prof. Jozef Kelemen z opavského Ústavu informatiky (vpravo) vede diskusi po přednášce prof. Bogdana Wilamowskyho.

Foto Jozef Kelemen

Vladimír Birgus jako autor, pedagog i kurátor

Výstavou v pražské Leica Gallery, která nejen bilancovala jeho tvorbu za posledních pět let, ale představila i autorovy nejstarší fotografie, si sice Vladimír Birgus (narozen 5. května 1954 ve Frýdku-Místku) své pětapadesátiny připomenout stačil, ale jinak je prožil plně ve víru aktivit, které jeho dny, měsíce a roky intenzivně a prakticky bez přerušení zaměstnávají. Vědom si toho, že to tak bude, padla volba na povídání na ráno prvomájového dne, kdy Institut tvůrčí fotografie (ITF) Filozoficko-přírodovědecké fakulty Slezské univerzity pracoval. Nikoliv ovšem v Opavě, ale na známé beskydské konzultaci v Horní Bečvě.

„Institut čeká prestižní vystoupení na 5. Varšavském festivalu umělecké fotografie,“ ujal se jubilatní slova, k němuž se vybavil reprezentativním katalogem této události (letos konané v období od 24. dubna do 7. června), který její prestižnost dokládá. O stejné reprezentativní vyznění účasti ITF usilovala jak výstava jeho posluchačů uspořádaná hned ve třech galeriích (Galeria Ateneum Młodych, Galeria Luksza a Galeria Klimy Bocheńskiej w Fabrice Wódek - kurátoři V. Birgus a Aleš Kuneš), tak samostatné vystoupení Birgusova (Galeria Stara ZPAF), Štreitova (Galeria Sztuki Mediów ASP w Warszawie) a přednáška pedagogů ITF o české fotografii (Vladimír Birgus, Jindřich Štreit, Jiří Siostrzonek, Tomáš Pospěch). A to se ještě Birgus podepsal jako kurátor pod první festivalovou výstavu „Klasikové české fotografické avantgardy“ (Drtíkol, Rössler, Funke, Wiškovský) a spolu s Janem Mlčochem z Uměleckopřemyslového muzea v Praze připravil k prezentaci také soubor „Akt v české fotografii 1960-2000“. A jak to všechno ve Varšavě dopadlo? Mediální ohlas i skutečnost, že část prvně jmenované výstavy posluchačů ITF věnované mladým českým fotografům byla téměř o tři týdny prodloužena, hovoří za všechna další hodnocení. „Institut má v Polsku už dlouhé roky dobré renomé a pravdou je, že jeho polští posluchači a absolventi představují jak co do početního zastoupení, tak do úrovně nezanedbatelnou kvalitu,“ netají Birgus. Příležitostí přesvědčit se o tom byla i výstava současných polských posluchačů ITF v ostravské Galerii Opera konaná od 28. května do 25. června.

„Vidíte, že pedagogické a kurátorské práci věnuji mnohem více času než vlastní tvorbě. Více fotografuji v zahraničí, doma jsem zaprážen jinak,“ usmívá se Birgus a pozornost obrací k ouvertuře jakési „inventory“ činnosti ITF za dvě desetiletí. „Výsledky původní očekávání v mnohém předčily,“ reaguje na očekávaný dotaz a odpověď doplňuje ujištěním, jak vysoká je poptávka po vysokoškolské výuce umělecké fotografie. „V době otevření byl u nás Institut druhou fotografickou školou, po něm vznikly ještě čtyři další,“ potvrzuje a netají dobrý pocit z toho, že Opava má mezi nimi pevné postavení. „Na Slezské univerzitě jsme našli dobré zázemí a získali si důvěru, což evokuje spokojenost posluchačů

Jubilant prof. PhDr. Vladimír Birgus, dlouholetý vedoucí Institutu tvůrčí fotografie, na květnové konzultaci v Horní Bečvě

Foto ian

i pedagogů. Největší pozitivum ale vidím v atmosféře, která studium provází. Obousměrná komunikace pedagogů a posluchačů, pedagogů a absolventů i posluchačů a absolventů je založena na zcela kolegiálním duchu a z pozice vedoucího pracoviště se ji snažím podporovat též omlazováním pedagogického sboru o ty, kdo studium úspěšně absolvovali,“ říká Birgus a z řad svých kolegů má na mysli Tomáše Pospěcha, nyní současně pedagoga a posluchače doktorského studia, Ditu Pepe a nejmladší Terezu Vlčkovou.

Akreditaci doktorského studia, v němž jsou od akademického roku 2008-09 zapsáni tři posluchači (spolu s T. Pospěchem Lucia Nimcová a Martina Novozámská), považuje pochopitelně za dovršení budování oboru Tvůrčí fotografie. „Doktorandi absolvuji obsáhlou teoretickou přípravu a vypracují neméně obsáhlou rigorózní práci. U všech existuje dobrý předpoklad, a s tím jsme je také k doktorskému studiu přijali, že se budou, samozřejmě

vedle vlastní tvorby, teorii fotografie dále aktivně věnovat. Jejich perspektivu vidím na základě toho, čeho se jim už podařilo dosáhnout, víc než nadějně,“ konstatuje vedoucí ITF.

Blížící se dvacetiletí nezůstane přirozeně bez povšimnutí. „Připravované akce ale posuneme až do roku 2011 ke dvacetiletí celé Slezské univerzity. Důvod je prozaický - celý příští rok, kdy si dvacetiletí připomene Filozoficko-přírodovědecká fakulta, bude opavský Dům umění v rekonstrukci,“ přibližuje Birgus a počítá s velkou výstavou studentů ITF, setkáním našich fotografických škol či s vydáním katalogu absolventů jako nejlepší vizečkou pracoviště. „Oslavy chceme naplnit vrchovatě,“ shrnuje prezentační a publikační záměry. I v realizaci těch druhých jde ostatním příkladem. Tak třeba jeho monografie o dlouho opomíjeném krnovském tvůrci Gustavu Aulehlovi (narozen 1931) si odbýval křest při vernisáži autorovy výstavy ve Flemmichově vile v Krnově 19. června.

Na závěr jsem si nechal cosi nevyslovitelného. Kdo se s Birgusovou tvorbou seznámil, ví, že „Cosí nevyslovitelného“ je název jeho největšího cyklu (vytvářeného už od poloviny sedmdesátých let), v němž - řečeno slovy polského fotografa, kurátora a šéfredaktora časopisu Kwartalnik Fotografia Ireneusza Zjeżdżałky - hledá hranice či okraje reality (katalog Varšavského festivalu umělecké fotografie, kde se o nich také píše, mi prof. Birgus nakonec věnoval). Jiní Birgusovo dílo označují za tzv. subjektivní dokument prolínající trvající skutečnost s částí jejího okamžité mizejícího, každým jinak jen na zlomek času viděného, a tedy nikdy pevně neuchopitelného obrazu. Birgus se do „hry“ těchto světů neuzavírá, právě naopak. Naznačuje ji, ale dopovědět nechce a vlastně ani nemůže. Proto jsou jeho zprvu černobílé a od osmdesátých let už většinou barevné fotografie v tom nejlepším slova smyslu provokující, proto je budeme vždy přijímat s jistým vnitřním napětím, od něž není daleko k dychtivému očekávání.

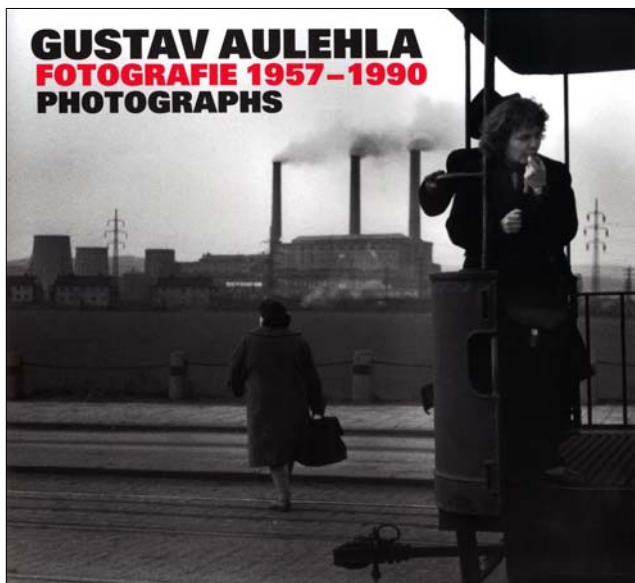
Ivan Augustin

První monografie o Gustavu Aulehlovi

Jméno fotografa Gustava Aulehly si Vladimír Birgus do paměti uložil už před 25 lety, kdy viděl ve výstavní síni Fotochemy v Ostravě menší soubor jeho dokumentárních děl. A tak mu v závěru osmdesátých let nemohlo uniknout, že se na ně – prakticky zcela výjimečně – nezapomnělo při přípravě pražské výstavy Česká amatérská fotografie 1945-89. Přesto měl ten vrcholný čas pro prezentaci Aulehlovy tvorby teprve přijít.

Začal vlastně až v polovině probíhajícího desetiletí. Nejprve vystoupením v Olomouci a v roce 2006 už výstavou v Domě umění v Opavě, do níž prof. PhDr. V. Birgus, vedoucí Institutu tvůrčí fotografie (ITF) Filozoficko-přírodovědecké fakulty Slezské univerzity, jako

její kurátor zařadil Aulehlovy snímky ze šedesátých, sedmdesátých a osmdesátých let. Nedlouho poté obletěl tento soubor Prahu, Bratislavu i Ostravu a stal se základem pro představení výběru z celé autorovy tvorby, ohraničeného lety 1957 a 1990. Ve Flemmichově vile v Krnově, tedy ve městě, které je pro olomouckého rodáka už více než půl století životním útočištěm, byl vystaven do 9. srpna. Při červnové vernisáži výstavy došlo též na křest první Aulehlovy monografie z Birgusova pera, v jejíž tiráži najdete i logo ITF.

Na obálku nové monografie byla vybrána působivá Aulehlova fotografie Tramvajová zastávka, Ostrava z roku 1961
Repro archiv

monografie Birgus a řadí je mezi to nejlepší, co v české dokumentární fotografii v uvedené době vzniklo. „Měl jsem štěstí, že jsem s Gustavem Aulehloem mohl v minulých letech procházet tisíce jeho negativů a objevovat další a další skvělé snímky, které jsou nejenom ojedinělým dokumentem své doby, nýbrž i důkazem, že česká fotografie má v Gustavu Aulehlovi neopominutelného tvůrce,“ hodnotí Birgus dlouhá desetiletí téměř neznámého tvůrce, na jehož objevení a poznání má nemalý podíl. (ian)

„Lituji, že jsem nepracoval systematictěji,“ nahlíží na svou tvorbu krnovský fotograf Gustav Aulehla

Od 17 let se věnuje stavařině a od té doby umí nakreslit projekt. Za první vydané peníze si koupil fotoaparát Flexaret. Už dříve ovšem ochutnal značku Lord, později se vrhl na kinofilm; Leicu vyznává dodnes. Rád maloval („na Masarykův portrét dělaný podle poštovní známky jsem byl mistr“) a zájem o fotografii umocnilo poznání katalogu výstavy Lidská rodina (1955) iniciované agenturou Magnum Photos a kurátorem fotooddělení Muzea moderního umění v New Yorku Edwardem Steichenem (1879-1973). „Obdivoval jsem Roberta Franka (1924) a Cartier-Bressona (1908-2004) monografie vydaná u nás v roce 1958 se pro mě stala otčenášem,“ nachází Gustav Aulehla (1931) v paměti inspirační zdroje, které ho přivedly k tomu, že ve svém archivu uchovává – skrývat je už naštěstí nemusí – na 90 tisíc negativů. „Žít se fotografováním se však nedalo, nechtěl jsem být úplně dole,“ potvrzuje vzápětí. „Ale ani moc nahoře,“ dodává na vysvětlenou svého občanského postoje.

V mládí vyhrál boj s tuberkulózou a toto vítězství vykoupil samotářstvím. „Na druhé straně mi nemoc pomohla

Projektant a fotograf Gustav Aulehla Foto ian naučit se vlastnímu pozorování okolního světa. A tak jsem si jako jakýsi výtvarný romanopisec předsevzal, že svou dobu bez ohledu na možné potíže zaznamenám. Vždyť aparát je k tomu přímo předurčen, právě na to byl z mého pohledu zkonstruován. A dokument je doménou fotografie,“ odkrývá své přesvědčení Aulehla.

Potíže skutečně přišly, nejprve když v polovině šedesátých let proti veškerým „třídním předpokladům“ vystoupil po krátkém členství z komunistické strany, posléze když se nepoddal psychickému tlaku, když čelil sledování, slídění a domovním

prohlídkám, když ve své tvorbě z ničeho neslehl a dál dokumentoval život takový, jakým byl, nebo když po roce 1968 fotografoval vojáky Sovětské armády, o něž v Krnově nouze věru nebyla... „Ano, minulá doba měla zápory, ale neviděl jsem jen je. Uvědomte si, že mé vidění bylo spojeno též s mládím, a dnes jsem přesvědčen o tom, že fotografie, které jsem tehdy udělal, čas na zhodnocení potřebovaly. Nejméně proto lituji, že jsem nepracoval systematictěji, abych vytvořil ještě silnější memento. Přesto mám čisté svědomí, že jsem nenechal míjet velké okamžiky,“ říká tvůrce, který s aparátem po odchodu z okresního stavebního podniku do projekce Státních lesů jezdil nejen po celé severní Moravě a Slezsku.

Přišla jiná doba a krátce poté odchod do důchodu. „Rozhodl jsem se pro podnikání a na fotografování čas nezbyl. Dnes svůj digitální aparát používám svátečně, nejvíce pro rodinné záběry,“ přiznává Aulehla. „Děkuji však všem, kdo na mé fotografie upozornili širokou veřejnost, především prof. Birgusovi. Činnost Institutu tvůrčí fotografie, kde působí, samozřejmě sleduji,“ dodává na rozloučenou. (ian)

Nový Martinkův básnický překlad z polštiny

Na mezinárodním básnickém festivalu v lázních Krynice se v roce 1998 PhDr. Libor Martinek, Ph.D., z Ústavu bohemistiky a knihovnictví Filozoficko-přírodovědecké fakulty Slezské univerzity seznámil s Markem Mariuszem Tytkem (1967), jedním z nejvýraznějších autorů polské básnické generace, která dospívala během dramaticky vyhraněných 80. let. Této generaci se později začalo říkat pokolení Jana Pavla II. Při autorském čtení vyslechl tehdy jeho básně a během diskuse se seznámil s jeho manifestem *Nové metafyzičnosti*. Ten pak přeložil pro bulletin Obce spisovatelů Dokořán. Co o Tytkovi a jeho tvorbě Martinek soudí?

„Tytko je vzděláním pedagog kultury. Jako propagátor poesiosofie (filozofické poezie) a metafyzické poezie (poezie nové metafyzičnosti) reprezentuje nový směr v současné polské nábožensko-filozofické lyrice přelomu 20. a 21. století. Je dále zakladatelem eschatologismu, který vychází z části věrouky týkající se posledních věcí člověka a světa. Projevil se několika sbírkami (*Spotkanie Innego*, *Znak Światła*, *Koncerty metafizyczne*), do nichž vnesl novou uměleckou kvalitu, když spojil novátorskou formu poezie s filozofickými a náboženskými obsahy. Uveřejnil i soubor úvah a esejí *Eschatologizm*, *Szkice z teorii i teologii sztuki* (*Eschatologismus*, *Studie z teorie a teologie umění*).

Tytkova poezie je pozoruhodná především ze dvou úhlů pohledu – filozofického a autorské poetiky. Filozofické

Z obálky českého překladu sbírky M. M. Tytky *Setkání s Jiným* - kresba Ladislava Steiningera
Ozvěny marného volání VII Repro archiv

myšlení v ní obsažené vychází z antické tradice a navazuje na novější filozofické proudy, zejména na filozofii dialogu (těž filozofii setkání). Leitmotivem mnoha Tytkových básní je světlo, podobně jako je tomu v platónské filozofii, ale také v biblické starozákonní i novozákonní tradici, v židovské i v křesťanské mystice. Ve svých básních ukazuje lidstvo a lidské hodnoty v rozmanitých kulturních kontextech. Hlubokou erudici v oblasti klasické, judeokřesťanské, řecké a římské kultury spojuje se současným axiologickým a antropologickým

přístupem. Jeho básně vznikají z prožitku a poznání lidské existence, bohaté na fascinace i obavy, radosti i smutky, harmonii i dramata, lásku i smrt.

Tytko je originálním polským autorem, jenž si je vědom křesťanských kořenů Evropanů a evropské kultury. Autorova poezie se na pozadí současné polské lyriky odlišuje vlastní dikcí a originální obrazností, byť jeho dávnými předchůdci byli angličtí metafyzičtí básníci, ale také polský romantický básník Cyprian Kamil Norwid, ze současných básníků přichází na mysl Czesław Miłosz a P. Jan Twardowski. Jde zároveň o nábožensko-religiózní lyriku, která tvůrcevy prožitky orientuje na oblast Tajemství. Máme před sebou poezii, která zdůrazňuje věčné a trvalé duchovní hodnoty. O kvalitách krakovského básníka, rodem ze Slezska (Rydułtowy, Wodzisław Śląski) svědčí jeho mimořádná schopnost zvládnout klasické básnické formy (litanie, ódy, hymnus atd.) a dodat jim na moderním vyznění,“ objasňuje Martinek.

Čeští čtenáři se mohou nyní těšit z překladu Tytkovy prvotiny *Spotkanie Innego* (Krakov, 1997, Księgarnia Akademicka, edice Biblioteka „Eschatonu“, č. 1). Pod názvem *Setkání s Jiným* ji Martinek vydal v opavském nakladatelství Literatura and Sciences v polovině roku, její neformální křest proběhl na mezinárodním setkání středoevropských spisovatelů v Českém Těšíně 6. května. Sličnou obálku k této sbírce vytvořil krnovský grafik Ladislav Steininger. (re)

Dalšímu vzdělávání pedagogických pracovníků

S celoživotním vzděláváním pedagogů má Ústav pedagogických a psychologických věd (ÚPPV) Fakulty veřejných politik Slezské univerzity v Opavě dostatek zkušenosti už z doby, kdy býval Ústavem společenských věd Filozoficko-přírodovědecké fakulty. První cyklus dvouletého doplňkového pedagogického studia pro pedagogy středních škol a odborných učilišť z Opavska a Bruntálska, především pro neaprobované inženýry, tu skončil v červnu 2002. V polovině března 2003

Absolventi celoživotního vzdělávání na Ústavu pedagogických a psychologických věd, jimž bylo osvědčení předáno v roce 2004 Foto archiv

převzalo deset učitelů základních škol z Opavska, Bruntálska, Frýdecko-Místeca, Jesenicka a Novojičínka osvědčení o absolvování prvního dvouletého studia rodinné výchovy. Projekt, který jeho realizaci umožnil, tehdy podali doc. PhDr. Bohumil Koukola, CSc., a Mgr. Edita Ondřejová. A tak by se dalo pokračovat, protože vzdělávacích cyklů bylo mnohem více.

Nedávno z Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy ČR doručena akreditace dvou dvouletých vzdělávacích programů

v rámci dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků naznačuje, že ÚPPV v započatém trendu napomáhat potřebám pedagogické praxe dále pokračuje. Oba se rozběhnou od nového akademického roku 2009-10. Prvním je studium v oblasti pedagogických věd se zaměřením na učitele odborných předmětů na středních školách, druhým studium pro výchovné poradce základních a středních škol. „Výuka v rozsahu 250 hodin bude probíhat jednou za dva týdny, a to v pátek a v sobotu, a předpokládáme, že ji povětšinou zajistí pedagogové našeho pracoviště,“ potvrzují Mgr. Marta Kolaříková a PhDr. Edita Ondřejová, Ph.D., z ÚPPV. „Absolventi programů získají certifikát, jimž se mohou prokázat jako dokladem o zvýšení kvalifikace,“ dodávají s tím, že akreditace reagovala na poptávku ze strany učitelů. O zájemce tedy zřejmě nebude nouze. „Nepůjde však o žádnou honbu za masovou účastí, kvalita výuky je prvořadým kritériem,“ uzavírají Kolaříková s Ondřejovou. (re)

Vzdělávání sociálních pracovníků pokračuje

Od roku 2007 se krnovské Vzdělávací centrum Slezské univerzity věnuje vzdělávání sociálních pracovníků a pracovníků v sociálních službách. Na základě zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách získalo Vzdělávací centrum u Ministerstva práce a sociálních věcí (MPSV) ČR akreditaci instituce a k dnešku na základě provedeného průzkumu vzdělávacích potřeb vytvořilo mnoho zajímavých vzdělávacích akreditovaných programů.

Jedním z takovýchto zajímavých programů je 164hodinový kvalifikační kurz pro pracovníky v sociálních službách, jehož cílem je jejich příprava ve smyslu vyhlášky č. 500/2006 Sb. O červnovém ukončení jeho v pořadí již 5. běhu (jeden z nich byl věnován nezaměstnaným, evidovaným Úřadem práce v Opavě, a proto se též v Opavě Slezské univerzity na Olbrichově ulici - konal) píšeme samostatně.

Krnovské pracoviště Slezské univerzity nabízí i komplexní program pro sociální pracovníky, a to 218hodinový kurz Sociální pracovník – program celoživotního vzdělávání. Tento program je nastaven pro sociální pracovníky, kteří v rámci jednoho uceleného programu mohou získat odbornou způsobilost k výkonu povolání sociálního pracovníka dle § 110 zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách. V akademickém roce 2008/2009 proběhlo ve Vzdělávacím centru pilotní ověření programu, který ukončilo v květnu 2009 celkem 16 posluchačů. Druhý běh je již pro další realizaci naplá-

Účastníci kvalifikačního kurzu pro pracovníky v sociálních službách ve Vzdělávacím centru v Krnově při fotografování i při studiu Foto archiv

nován, a to na období od 16. října 2009 do 21. května 2010.

Další programy akreditované Ministerstvem práce a sociálních věcí ČR jsou krátkodobé a ve Vzdělávacím centru se realizují průběžně. Tyto programy jsou rozděleny do několika základních tematických skupin: komunikační

techniky, sociální práce s vybranými cílovými skupinami, legislativa. Do skupiny komunikačních technik patří například kurzy Komunikace s klientem, Řešení konfliktů, Využití technik asertivity v praxi. Do skupiny sociální práce s vybranými cílovými skupinami se řadí například kurzy Sociální práce

s osobami zdravotně postiženými, Sociální práce s rodinou s četnými sociálními handicap, Sociální práce s menšinami a migranty. Do poslední skupiny legislativa se řadí například kurzy Právo sociálního zabezpečení, Implementace standardů kvality v organizaci sociálních služeb a jiné.

Vzdělávací centrum navázalo úspěšnou spolupráci také s dalšími externími subjekty zapojenými do vzdělávání v sociální oblasti nebo přímo s poskytovateli sociálních služeb a nabízí tak možnost uspořádání seminářů přímo na míru těmto organizacím. V minulosti se jednalo například o dvoudenní kurz Individuální vzdělávací plán, Práce s ohroženými dětmi, Standardy kvality. V současné době probíhají kurzy pro Správu uprchlických zařízení Ministerstva vnitra ČR ve Vyšních Lhotách a v Brně.

Od roku 2007 bylo v těchto akreditovaných programech proškoleni již 350 posluchačů. U kurzů, o které je nadměrný zájem, proběhla realizace již v několika bězích. Krnovské centrum akredituje u MPSV neustále nové programy, čímž reaguje na aktuální potřeby poskytovatelů sociálních služeb. V akreditačním řízení jsou například nové kurzy Základy znakového jazyka, Řešení alkoholismu u dětí či Rezidenční, terénní a asistenční služby pro seniory a mentálně postižené osoby.

Vzdělávací centrum spolupracuje v sociální oblasti i s městem Krnovem, a to přímou účastí na jednání koordináčních skupin komunitního plánování sociálních služeb. Vendula Gronkowiecová

Pátý běh kvalifikačního kurzu v Krnově skončil

V poslední červnový den proběhlo v krnovském Vzdělávacím centru Slezské univerzity slavnostní ukončení 5. běhu kvalifikačního kurzu pro pracovníky v sociálních službách. V rámci tohoto vzdělávacího programu akreditovaného u Ministerstva práce a sociálních věcí ČR vyškolilo Vzdělávací centrum již 81 pracovníků v sociálních službách. Dosud poslední běh kurzu probíhal od 20. března formou kombinovaného studia, a to jednou za 14 dní (pátek - sobota) v celkovém rozsahu 164 vyučovacích hodin.

V průběhu tří měsíců absolvovalo 16 posluchačů pracujících v sociálních službách celkem 18 odborných přednášek a seminářů zaměřených

na problematiku spojenou s poskytováním sociální péče různým skupinám klientů. Jednalo se například o témata zaměřená na první pomoc, standardy kvality sociálních služeb, krizovou intervenci, metody sociální práce a šetrnou sebeobranu, v jejímž rámci posluchači společně s policisty nacvičovali různé techniky sebeobrany před problémovými klienty.

Pro praktičtější části výuky byly využity specializované učebny Střední zdravotnické školy v Krnově, kde si posluchači měli možnost vyzkoušet péči o nemocné na figurínách a práci s polohovatelnými lůžky. Na výuce se však podíleli jak odborníci z praxe, tak i pedagogičtí pracovníci Slezské univerzity v Opavě a učitelé

Střední zdravotnické školy v Krnově s dlouholetými zkušenostmi.

Posluchači pro získání osvědčení museli v průběhu studia splnit stanovené povinnosti, vyplývající z akreditace. Podmínkami úspěšného ukončení kurzu jsou řádně splněná docházka, splněná odborná praxe v sociálním zařízení a také napsání závěrečného testu. V rámci závěrečných zkoušek obdrželo osvědčení o absolvování vzdělávacího programu všech 16 posluchačů.

Věříme, že získané vědomosti a poznatky přispějí ke zvýšení jejich kvalifikace a že čas strávený na přednáškách a praxi byl pro posluchače přínosem. Vendula Gronkowiecová

Soutěž diplomových prací už byla vyhodnocena

V akademickém roce 2008/09 byla na karvinské Obchodně podnikatelské fakultě (OPF) Slezské univerzity znovu realizována soutěž magisterských diplomových prací. Bylo do ní podáno 18 návrhů, které vzešly z jednotlivých státnicových komisí pro státní magisterské zkoušky konané v jarním termínu. Práce se posuzovaly podle jednotlivých oborů, jichž bylo zastoupeno osm. V oboru Marketing a management soutěžilo pět prací, obory Evropská integrace a Manažerská informatika reprezentovaly tři práce, dvěma pracemi se zúčastnily obory Bankovníctví a Ekonomika podnikání v obchodě a službách a jednou prací přispěly obory Evropská unie, Finance a Veřejná ekonomika a správa. Katedry garantující jednotlivé obory provedly tabulkové hodnocení s doporučením práce do různých celostátních, resp. mezinárodních kol soutěže o nejlepší diplomové práce, když přihlížely k jejich odborné úrovni, aktuálnosti tématu, kvalitě zpracování po formální stránce a schopnosti posluchače téma atraktivním způsobem prezentovat. Vyhlášení soutěže o nejlepší diplomovou práci v akademickém roce 2008-09 proběhlo 10. července, a to při příležitosti konání promoci studentů magisterského a navazujícího magisterského studia na OPF.

V nejzastoupenějším oboru Marketing a management zvíťazila diplomová práce Bc. Jany Novákové z Hranic na Moravě Tvorba obchodní společnosti Nábytek NOEL, s.r.o., kterou vedla Mgr. Monika Chobotová, Ph.D. V oboru Evropská integrace zís-

Čerstvá absolventka Tereza Žembová z Frýdku-Místku byla oceněna za nejlepší diplomovou práci v oboru Evropská unie
Foto Lucie Bínová

Srovnání konkurence a koncentrace českého a slovenského bankovního sektoru, při jehož zpracování jí byl oporou vedoucí práce prof. PhDr. RNDr. Stanislav Polouček, CSc. V oboru Ekonomika podnikání v obchodě a službách byla na první místo zařazena práce Bc. Lukáše Salaje ze Žiliny Reštrukturalizácia vybranej spoločnosti (vedoucí Ing. Jarmila Šebestová, Ph.D.). Ocenění v oboru Evropská unie patří Tereze Žembové z Frýdku-Místku za práci Jazyková politika EU a její uplatnění v České republice resp. ve vybraných zemích EU vytvořenou pod vedením Mgr. Ireny Orszulik, Ph.D., v oboru Finance Kateřině Matýskové z Pržna na Frýdecko-Místecku za práci Konkurence v bankovním sektoru v tranzitivních ekonomikách (vedoucí prof. Polouček) a v oboru Veřejná ekonomika a správa Kataríně Kováčikové ze Žiliny Projektová činnost neziskové organizácie PRO Liptov n.o., kterou vedla Ing. Miroslava Kostková, Ph.D.

Eva Sikorová

Trianon ocenil spolupráci se třemi studentkami

U příležitosti červencových promoci předal děkan karvinské Obchodně podnikatelské fakulty Slezské univerzity PhDr. Bohumil Fiala, Ph.D., ocenění věnované občanským sdružením Trianon třem čerstvým absolventkám: Ing. Monice Pavlíkové, Ing. Veronice Olvecké a Ing. Veronice Rychtářkové. Ve svých diplomových pracích se zabývaly problematikou, jejíž řešení bude jistě přínosem pro ziskový i neziskový sektor v návaznosti na trvale udržitelný rozvoj.

Ing. Rychtářková zpracovala diplomovou práci pod názvem Přejchod z daňové evidence na vedení účetnictví v souvislosti s reformou veřejných financí (vedoucí práce doc. Ing. Eva Sikorová, CSc.), Ing. Pavlíková z oboru Veřejná ekonomika a správa řešila problematiku motivace zaměstnanců (vedoucí práce Mgr. Dagmar Scherrerová, Ph.D.) a práce Ing. Olvecké byla věnována tématu Vliv reformy veřejných financí na daňový systém společnosti s ručením omezeným (vedoucí práce doc. Sikorová).

Jmenované absolventky se v průběhu studia aktivně zapojily do spolupráce s občanským sdružením Trianon. Podílely se na organizační přípravě 6. konference Bez

Ocenění předal děkan dr. Fiala

Foto lb

bariér bez hranic, dále se za OPF zúčastnily monitoringu bezbariérových přístupů města Karviné a participovaly na zpracování první části studie bezbariérovosti.

Monitoring města Karviné proběhl ve znamení spolupráce občanského sdružení Trianon se studenty a pedagogy OPF a Střední průmyslové školy (SPŠ) v Karviné. Za OPF monitoring prováděly Veronika Rychtářková, Veronika Olvecká, Monika Pavlíková a z Rehabilitačního centra v Hrabyni Irena Hufová (handicapovaná posluchačka Univerzity třetího věku na OPF), vedoucí sekce byla doc. Sikorová. Za SPŠ v Karviné vedla tým tři studentek pedagožka Ing. Milada Figalová. Zapojena byla rovněž jedna handicapovaná klientka - zrakově postižená z Tyflocentra, o.p.s. Karviná.

Občanské sdružení Trianon se sídlem v Českém Těšíně jako hlavní řešitel vedl a nadále vede projekt Karviná bez hranic. Již byly zahájeny práce na druhé fázi studie bezbariérovosti, a to ve vynikajícím profesním i personálním složení řešitelů. Podílejí se na nich předseda občanského sdružení Trianon Viliam Šuňal, Dana Vojnarová, ekonomka, Ing. Jaroslav Dembinný, handicapovaný zaměstnanec občanského sdružení Trianon, a rovněž výše uvedení zástupci OPF a SPŠ v Karviné.

Viliam Šuňal, Eva Sikorová

Univerzita třetího věku v Karviné chystá novinky

Červen je každoročně ve znamení ukončení studia i pro posluchače Univerzity třetího věku (UTV). Pro akademický rok 2008/09 proběhlo na karvinské Obchodně podnikatelské fakultě (OPF) Slezské univerzity v několika etapách. Už 29. dubna se konaly samostatné závěrečné přednášky pro 1. ročník, jimiž byl ukončen desetidílný cyklus přednášek „Moderní trendy financí“ garantovaný katedrou financí OPF. Poté posluchači 3. ročníku absolvovali závěr cyklu 10 přednášek ze společenskovedních disciplín, o něž se postarali odborní pracovníci katedry společenských věd OPF. Studium ukončili též posluchači 5. ročníku a Klubu absolventů UTV. Přednášky pro ně se zabývaly ekonomickou a sociální politikou pro seniory, zdravým životním stylem a ekonomikou ČR a zemí Evropské unie v účetních a daňových souvislostech. Výuku zajišťovali vyučující z OPF i externí lektori.

V květnu a v červnu se uskutečnily mimořádné před-

Univerzita třetího věku má na Obchodně podnikatelské fakultě v Karviné mezi seniory nejednoho věrného posluchače

Foto archiv

nášky (např. výklad na téma Tajemství a energie vesmíru lektorky Ludmily Vojtové nebo Strípky historie města Karviné a Fryštátu Mgr. Libuše Kolkové) a na mezinárodním setkání posluchačů celoživotního vzdělávání a seniorů v Praze 23. a 24. května úspěšně proběhla společná prezentace OPF a Wyższej Szkoły Ekonomiczno-Humanistycznej v Bielsko-Białej. Za samostatnou zmínku stojí rovněž zdařilá

organizace březnové multimedialní konference, v jejímž průběhu posluchači UTV a Senior Internet Euroclubu v Českém Těšíně navázali spojení jak s polskými a slovenskými partnery OPF (v Bialsko-Bialej, v Žilině, v Martině), tak se svými kolegy z dalších UTV. Promoce posluchačů 3. a 5. ročníku UTV jsou připravovány na říjen.

V akademickém roce 2009-10 čeká posluchače řada nově

připravovaných aktivit. Budou otevírány i nové kurzy - jazykové, konkrétně angličtina a němčina, počítačové kurzy - a další vzdělávací formy z oboru ekonomických a společenskovedních disciplín, jež vyplynuly ze zájmu zjištěného dotazníkovým šetřením.

UTV na OPF se bude v návaznosti na čtyři řešené projekty (jsou jimi Centrum pomoci handicapovaným studentům, projekt Bez bariér, bez hranic, vydání knihy Život plný kotrmelců aneb jak žít život s humorem a na vozíku a projekt s názvem Karviná bez hranic) i nadále věnovat zapojení handicapovaných osob. Tento trend ostatně odpovídá i aktivní účasti fakulty v celostátním výzkumu s názvem „Škola bez hranic“, který organizuje Výbor dobré vůle Nadace Olgy Havlové. Při realizaci všech uvedených projektů má OPF za partnery jak Tyflocentrum, o.p.s., a občanské sdružení Trianon se sídlem v Českém Těšíně, tak Střední průmyslovou školu v Karvině.

Eva Sikorová

Konference Bez bariér, bez hranic se opět blíží

Hlavní protagonisté loňského ročníku konference Bez bariér, bez hranic

Foto archiv

Začátkem zimního semestru akademického roku 2009-10, přesněji ve dnech 1. a 2. října, se v Lázních Darkov a na karvinské Obchodně podnikatelské fakultě (OPF) Slezské univerzity uskuteční v pořadí již 7. mezinárodní konference s názvem Bez bariér, bez hranic. Účastníci konference, doprovodných workshopů a 3. zasedání středoevropské skupiny pro integraci posoudí realizaci pilotního programu Bez bariér, bez hranic, který dlouhodobě spojil partnerství neziskového subjektu zastoupeného občanským sdružením Trianon se sídlem v Českém Těšíně s Trineckými

železárnami, Lázněmi Darkov a Slezskou univerzitou v Opavě.

Svým tématem „Využití potenciálu cílových skupin studentů a seniorů v systému integrace osob se zdravotním postižením z pohledu trvale udržitelného rozvoje“ nabízí konference široký prostor pro spolupráci.

Dosavadní výsledky společné práce jmenovaných partnerů umožňují, aby organizátoři jednání naplno „rozbalili“ obsah programu Bez bariér, bez hranic, tj. rozvinuli myšlenky trvale udržitelného rozvoje a soustředili se na jeho cílové skupiny, které postihuje tematické vymezení připravovaného ročníku konference. Proto bude poskytnut větší prostor handicapovaným studentům a posluchačům celoživotního vzdělávání, seniorům a všem neziskovým i podnikatelským subjektům, tedy těm, kdo s handicapovanými skupinami obyvatel studují či v různých formách spolupracují.

Mezinárodní vědecký výbor vedený doc. Ing. Evou Sikorovou, CSc., z OPF bude optimalizovat formy a metody participace cílových skupin i partnerů. Dnešní doba si vynucuje preciznější vymezení

Problematika, kterou konference řeší, se setkává s trvalým ohlasem

Foto archiv

okruhů spolupráce i větší využití vědeckých metod práce a výzkumu, a to včetně aplikace teorie v praxi. Jedná se o metody analýzy a syntézy, abstrakce, dedukce, stanovení hypotéz a jejich verifikaci, dotazníková šetření, ale i využití statistických metod. Je to příležitost pro doplnění projektových týmů v ověřování modelu ucelené rehabilitace, rozvoje sociální ekonomiky a turistiky a v činnosti Regionálního edukačního centra pro udržitelný rozvoj při prosazování enviro prvků do jednotlivých aktivit partnerské i projektové spolupráce.

Vilém Šuňal, Eva Sikorová

Nároky na celoživotní vzdělávání se zvyšují

Akademický rok 2008-09 skončil posluchačům všech forem celoživotního vzdělávání organizovaných rektorem ve čtvrtek 11. června, kdy jim prorektor Slezské univerzity (SU) pro studijní a sociální záležitosti prof. RNDr. Jaroslav Ramík, CSc., předal ve Sněmovním sále minoritského kláštera osvědčení o jejich absolvování. Těch, kdo si SU zvolili pro získání dalších znalostí, byly na tři stovky.

Ze stále se rozšiřující nabídky vzdělávacích aktivit jsme si na prvním místě zvykli jmenovat Univerzitu třetího věku (UTV). Jednak má od časů, kdy ji v polovině devadesátých let začala organizovat Filozoficko-přírodovědecká fakulta, nejdelší tradici, jednak stále soustřeďuje největší počet posluchačů. Její letní semestr jim v období od 5. března do 21. května nabídl cyklus přednášek Ústavu pedagogických a psychologických věd Fakulty veřejných politik a nazvaný „Dětství – dospělost – stáří“, během něhož se setkali s 11 pedagogy uvedeného pracoviště a ředitelem Dětského centra Čtyřlístek v Opavě Mgr. Petrem Fabiánem.

Vedle pozitivních ohlasů, které převažovaly, zaznamenala koordinátorka celoživotního vzdělávání na SU Dagmar Kalivodová také kritické připomínky. „Posluchači měli výhrady k tomu, že některé přednášky byly přečteny, a dále jim vadilo, že někteří přednášející nezměřili svůj výklad na seniorské publikum. Tím ovšem nemysleli, že by se k nim mělo mluvit jako k dětem. Naopak jeden ze zúčastněných vyjádřil názor, že byli i lektori, kteří podle něj úroveň znalostí seniorů podcenili. A konečně v jednom případě posluchači přednášejícímu vytkli jeho nepřipravenost,“ shrnula Kalivodová reakce, které má k dispozici v písemné formě. „Ráda bych ovšem vyzvedla i ty, kdo se setkali s uznáním. Mám-li jmenovat, pak v abecedním pořadí vyvolaly největší spokojenost a uznání

Před první přednáškou letního semestru Univerzity třetího věku - Dagmar Kalivodová v rozhovoru s doc. Kamilem Janišem Foto ian

přednášky Mgr. Magdy Hermanové (Závislost známá i neznámá), Mgr. Marty Kolaříkové (Výchova, vzdělání a pracovní uplatnění zrakově postižených) a Mgr. Silvie Quisové (Psychologie v našem životě). Příznivě byl přijat rovněž vytištěný sborník,“ dodala Kalivodová.

Mimo přednáškový cyklus UTV poskytla SU možnost vzdělávat se dalším dvěma stům posluchačů. Absolvovali čtyři kurzy jazykové (angličtina, němčina), čtyři počítačové, a to s různým stupněm obtížnosti, a další praktické (konkrétně tři kurzy výtvarné), nezapomnělo se ani na tělovýchovné aktivity (jóga, kondiční posilování, rehabilitační plavání a cvičení, turistika). Novinkou byl bezplatný cyklus besed „O Rusku (ne)jen rusky“, o němž píšeme samostatně,

na malé využití si nestěžovaly ani počítače v Ruské knihovně. „Celkově se dá konstatovat, že veškeré zájmy těch, kdo se na naší univerzitě chtějí v rámci Univerzity třetího věku realizovat, byly uspokojeny,“ zhodnotila Kalivodová s tím, že vyhovět se pro nenaplnění kurzů nedalo pouze těm, kdo měli zájem o studium italštiny a ruštiny.

A co rektorátní pracoviště celoživotního vzdělávání připravuje na akademický rok 2009-10? „Už posledního srpna začne první ze dvou běhů bezplatného týdenního počítačového kurzu Senioři komunikují, který jsme získali úspěšnou účastí ve výběrovém řízení. Náklady na ně uhradí Nadační fond manželů Livie a Václava Klausových a kurzy obsáhnou 12 hodin výuky práce

na počítači, hodinu výuky užívání mobilu a hodinový výklad na téma, jak zacházet s platební kartou. Partnery se nám v tomto ohledu stanou odborníci z T-Mobile a z České spořitelny,“ přibližuje Kalivodová. Dále se počítá s rozšířením jazykových a výtvarného kurzu, v nabídce, ale tentokrát už jako placený, je i cyklus O rusku (ne)jen rusky, dvouhodinové školení k práci s mobilním telefonem, a to jak pro začátečníky, tak pro pokročilé a po jistě odmlce též dvouhodinový kurz Trénování paměti.

„Cyklus přednášek Univerzity třetího věku zahájí ve čtvrtek 24. září v 15.45 hodin v aule Na Rybníčku. Zimní semestr bude prvním z připraveného čtyřsemestrálního studia a nabídne témata z české literatury připravené odbornými pracovníky Ústavu bohemistiky a knihovnictví Filozoficko-přírodovědecké fakulty. Chceme se zapojit též do projektu virtuální Univerzity třetího věku (e-U3V) a k tomu všemu ještě zkusit videokonferenční sledování přednášek z Obchodně podnikatelské fakulty v Karvině,“ doplňuje Kalivodová. „Nordic Walking“ nahradí turistiku, protože se všichni zájemci už vybavili trekingovými holemi. A konečně nabídka reflektuje i četná přání těch, kdo si oblíbili procházky za různými opavskými pamětihodnostmi spojené s výstupem na Hlásku a toulky dendrologicky hodnotnými parky.

Pro ty, kdo se pro UTV už znovu nebo nově rozhodli, je podstatná i závěrečná informace. „Přihlášky na všechny vzdělávací aktivity přijímáme od pondělí 17. srpna až do naplnění kapacity. Výjimkou je první běh bezplatného týdenního kurzu Senioři komunikují s omezenou možností přijetí maximálně 12 účastníků, pro nějž jsme stanovili termín 10. srpna,“ loučí se Kalivodová a věří, že nadcházející akademický rok bude pro celoživotní vzdělávání na SU stejně úspěšný jako ten, jehož konec už počítáme jen na dny. (ian)

Prorektor prof. Jaroslav Ramík blahopřeje ve Sněmovním sále minoritského kláštera v Opavě jedné z absolventek Univerzity třetího věku Foto ian

Jeden cyklus přednášek skončil, druhý začne

Účastníci předávání osvědčení a jejich blízcí krnovskou koncertní síň téměř zaplnili. Foto ian

Koncertní síň sv. Ducha v Krnově se stala již potřetí dějištěm slavnostního ukončení studia Univerzity třetího věku. V úterý 23. června se zde sešli jak zástupci Slezské univerzity (SU) v Opavě, tak města Krnova, aby posluchačům Univerzity třetího věku pořádané Vzdělávacím centrem SU, kteří navštěvovali 2,5 roku trvající cyklus přednášek, předali závěrečná osvědčení o absolvování studia.

V příjemné atmosféře promluvil k posluchačům nejprve prof. RNDr. Jaroslav Ramík CSc., prorektor SU pro studijní a sociální záležitosti, který na závěr svého vystoupení všem nestárnoucím studentům popřál ještě mnoho dalších životních úspěchů. Dále se slova ujal Ing. Igor Kozelek, tajemník Městského úřadu v Krnově, který zdůraznil hluboký smysl, krásu studia a množství výhod, jež posluchačům nabízí.

K ukončení studia blahopřeje Ing. Sedláčková, vlevo prof. Ramík, vpravo Ing. Kozelek. Foto ian

Poté již přišla na řadu hlavní část programu, a to předávání osvědčení o absolvování studia. Z rukou prorektora prof. Ramíka obdrželo osvědčení o absolvování III. cyklu studia celkem 36 posluchačů. Ti v období od února 2007 do června 2009 vyslechli lektory přednášející z mnoha oblastí - např. se naučili pracovat s počítačem, zdokonalili se ve znalostech cizího jazyka, absolvovali též přednášky o zdravém životním stylu, z astronomie, hudby, literatury či malířství. Mezi těmi, kdo jim blahopřáli, nechyběla ani Ing. Monika Sedláčková, vedoucí Vzdělávacího centra.

V závěru programu zhodnotila studium za posluchače Mgr. Jana Meričková, která je absolventkou všech uplynulých cyklů. Ve svém projevu pochválila zodpovědný přístup Vzdělávacího centra k organizaci studia. Poděkovala

Slavnostní atmosféru umocnilo působivé vystoupení krnovských středoškoláků. Foto ian

také vedení SU a městu Krnovu za rekonstrukci prostor konferenčního sálu, kde přednášky pravidelně probíhají.

Celý program ukončilo kulturní vystoupení studentů Střední pedagogické a Střední zdravotnické školy v Krnově pod vedením Mgr. Zdeňky Odstrčilové, které volně přešlo ve studentskou hymnu Gaudeamus.

„Je léto, ale další studium pro seniory už pomalu klepe na dveře. Od podzimu nově zavádíme jeho tříletý cyklus. Na zájemce již nyní čekají připravené přednášky ze zahrádkářství, veřejné správy, ekologie, biologie, architektury, sociální politiky a dalších oborů a oblastí,“ uvedla na závěr slavnosti Ing. Sedláčková. „Ve Vzdělávacím centru velmi rádi přivítáme další nové tváře, které mají o tuto formu celoživotního vzdělávání zájem,“ dodala. Irena Muroňová

Krnovští senioři jezdí za poznáním stále častěji

Pomalu začíná být dobrým zvykem, že krnovští senioři se pravidelně vydávají na výlety, které prohlubují jejich teoretické znalosti získané při výuce. První vlaštovkou byl v červnu minulého roku výlet do ostravské Hvězdárny a Planétária Johanna Palisy za praktickým poznáním astronomie. Posluchači Univerzity třetího věku pořádané Vzdělávacím centrem Slezské univerzity (SU) tam vyslechli odborný výklad lektora a prohlédli si umělou noční oblohu. Tak se jim dostalo mnoho dalších informací o souhvězdích a útvarcích, které se na obloze nacházejí. Výlet byl zakončen návštěvou ostravské ZOO.

Podzim loňského roku byl věnován dvěma setkáním krnovských a vrbenských seniorů. Ve Vrbně pod Pradědem probíhá totiž pod hlavičkou SU již 3. rokem studium Univerzity třetího věku. Nejenom z důvodu vzájemného poznání a výměny zkušeností z návštěvy cyklického vzdělávání byl nejprve pro krnovské seniory připraven výlet do Vrbna pod Pradědem a poté přijeli vrbensští senioři do Krnova.

Oba výlety se vydařily, programy byly naplánovány do nejmenšího detailu. Ve Vrbně pod Pradědem si posluchači Univerzity třetího věku z Krnova prohlédli centrum města, viděli nově rekonstruované prostory Střediska kultury a vzdělávání, kde pravidelně probíhají přednášky pro seniory, a společně s vrbenskými kolegy vyslechli zajímavou přednášku

Rozsáhlé sbírky Muzea umění v Olomouci si krnovští posluchači Univerzity třetího věku prohlédli s velkým zaujetím. Foto Simona Šulcová

mosti získané při přednáškách o literatuře a malířství, navštívili hanáckou metropoli Olomouc. Cílem jejich cesty se stalo poznání dvou součástí Muzea umění, a to sbírek Muzea moderního umění a Arcidiecézního muzea, kde si za výkladu průvodce prohlédli stálou expozici výtvarných pokladů olomoucké arcidiecéze. Poté většina výletníků ocenila možnost posezení v přilehlé kavárně v působivém prostředí čestného nádvoří kapituluho děkanství.

Snad byly výlety a exkurze realizované v rámci III. cyklu studia pro všechny zúčastněné příjemně stráveným časem. V započatých aktivitách chce krnovské Vzdělávací centrum pokračovat také ve IV. cyklu studia, který bude zahájen zápisem 1. září v 16 hodin. Irena Muroňová

manželů Škrlových „Deset let v africké džungli“.

Reciproční výlet vrbenských seniorů do Krnova se nesl ve znamení návštěvy tamější radnice. Vřelého přijetí se jim dostalo od tajemníka Městského úřadu v Krnově Ing. Igora Kozelky, který účastníkům výletu umožnil výstup na radniční věž, ale také podal potavý výklad o radnici. Program pokračoval prohlídkou centra města s průvodcem a byl zakončen přednáškou „Bylinky v naší kuchyni“.

Na zatím poslední výlet, který senioři absolvovali v červnu letošního roku, mají ještě čerstvé vzpomínky. Aby si rozšířili vědo-

I vzdělávání seniorů v Krnově má své věrné

Hned v roce svého vzniku, tedy před deseti lety, začalo krnovské Vzdělávací centrum Slezské univerzity s pořádáním přednášek pro širokou veřejnost města a jeho blízkého okolí. Prakticky od počátku bylo přednáškovými cykly Univerzity třetího věku (UTV) pamatováno rovněž na seniory. Zprvu šlo o vzdělávání roční, které se v roce 2002 po konzultaci tehdejší vedoucí pracoviště PhDr. Marie Babničové s Asociací univerzit třetího věku transformovalo v pětisemestrální. Třetí takový cyklus skončil předáním osvědčení absolventům v Koncertní síni sv. Ducha letos v červnu. Mezi těmi, kdo osvědčení převzali, byla také dlouholetá posluchačka přednášek UTV Mgr. Jana Meričková, která za všechny své „spolužáky“ i za sebe organizátorům vzdělávání oficiálně poděkovala.

„Myslím, že pro každého kantora je celoživotní vzdělávání prostě nutností,“ odpovídá Mgr. Meričková na dotaz, proč ji UTV nadlouho oslovila. Do Krnova přišla s rodiči právě před šesti desítkami let ze Slovácka a na rok před půlstoletím získala diplom

Mgr. Jana Meričková děkuje za absolventy vzdělávání pro seniory Slezské univerzity, která pro ně cyklus přednášek připravila Foto ian

na Vyšší pedagogické škole v Opavě. Svou učitelskou praxi s aprobací čeština – ruština zahájila v Holčovicích, které po roce vyměnila za Osoblahu a v roce 1963 už natrvalo za krnovské školy na Janáčkově náměstí, Smetanově okruhu, kde byla zástupkyní ředitele, a na Dvořákově okruhu, kde ředitelovala. „Poslední roky jsem ale zase jen učila a ještě v důchodovém věku se snažila vypomáhat, kde bylo potřeba. Takže nebude moc velkou nadsázkou, když řeknu, že mi prošla pod rukama skoro polo-

vina občanů Krnova,“ usmívá se vítální babička šesti vnuků, které jí daly tři dcery.

Ve Vzdělávacím centru se znovu potkala se starými známými. „Vždyť Krnov je malý. O to víc se cení, že posluchačů přibývá. Sama patřím k těm, kdo zůstávají věrní, a i když ve městě pořádá přednášky též knihovna a někdy i Městské informační a kulturní středisko ve Flemmichově vile, ty ve Vzdělávacím centru upřednostňuji,“ netají Mgr. Meričková svůj vztah k pracovišti Slezské univerzity. „Setkání,

jež zůstala v paměti, je víc, ale asi nezapomenu na výklad Vojtěcha Bartka z Institutu tvůrčí fotografie nebo přednášky MUDr. Lidmily Schneidrové. V poslední době mě pak zaujal známý krnovský pedagog a výtvarník PaedDr. Ladislav Steiningner (Malířství – umění blízké i vzdálené) a nedávný host cyklu Václav Šůra, který nám poutavě přiblížil expedice k severnímu pólu. A nerada bych vynechala pro mě velmi zajímavý cyklus přednášek o astronomii,“ vypočítává jen pro ilustraci Mgr. Meričková a přiznává, že by přivítala ještě více hodin práce s počítači. (Vzdělávací centrum na zájem rychle reaguje – jen na zimní semestr akademického roku 2009-10 vypsal pro posluchače UTV počítačových kurzů hned několik. Dva pro začínající a po jednom pro mírně a středně pokročilé.)

„Vím, že tu pro nás dělají hodně, a proto na oficiálním zápisu ke studiu IV. cyklu určitě 1. září chybět nebudu. Že bez nových poznatků být nemohu, to jsem si uvědomila záhy poté, kdy má aktivní léta ve školství skončila,“ loučí se Mgr. Meričková. (ian)

Ruská knihovna hostila řadu zajímavých diskusí

Nikoliv o pouze jednostranný výklad, ale o živé diskuse k němu usilovaly v letním semestru v Ruské knihovně na Olbrichově ulici v Opavě rodilá mluvčí Natalia Orkina a překladatelka Alexandra Hrabětová. Prvně jmenovaná (profesí inženýrka v oblasti lehkého strojírenství) žije v Opavě od roku 1997 a přišla sem, už se zkušenostmi z let prožitých třeba v Polsku či na Litvě, z ukrajinské metropole Kyjeva, kde pracovala na ministerstvu obchodu, druhá dlouhé roky vyučovala češtinu a ruštinu na opavské Střední škole poštovních a logistických služeb. Cyklus úterních odpoledních setkání (16 – 18 hodin) nazvaný O Rusku (ne)jen rusky bude jejich zásluhou ve čtrnáctidenních intervalech pokračovat i v akademickém roce 2009-10.

„Chodili hlavně ti, kdo překládali nechtěli, tedy lidé, kteří před lety z ruštiny maturovali a teď si ji chtěli oživit,“ shodly se obě iniciátorky cyklu a potvrdily, že největší zájem byl o besedu věnovanou ruskému kulinářskému umění, kterou

ovšem žádná degustace neprovázela. „Od podzimu budeme jednotlivá setkání vymezovat významnými obdobími vývoje Ruska a ruské společnosti, o nichž bude řeč v těch nejširších souvislostech. Historií, prakticky všemi druhy umění – literaturou, hudební, výtvarným uměním, filmem – a předními osobnostmi počínaje a přírodními krásami konče,“ objasňují dramaturgii s tím, že bude vyhověno též případným zájemcům

Ing. Natalia Orkina (vlevo) a Alexandra Hrabětová v Ruské knihovně Slezské univerzity na Olbrichově ulici v Opavě Foto ian

o obsáhlejší konverzaci. „Myslíme, že taková koncepce posluchače přitáhne. Navíc bychom ji rády obohatily o ukázkovou projekci ruských filmů,“ dodávají Orkina a Hrabětovou.

Jak závěrem potvrdily, zájem o ruštinu jako o světový jazyk i mezi mladými lidmi v České republice stoupá. „Připravila jsem už několik vysokoškoláků, kteří si ruštinu ke studiu na různých českých univerzitách vybrali a moc si ji pochvalují. A tak věřím, že o Rusko, jeho jazyk, kulturu i realie, projeví zájem také studenti Slezské univerzity. Na oboru, jemuž se věnuji, nezáleží,“ uvedla A. Hrabětová a připomněla vysokou úroveň a otevřenou atmosféru schůzek pedagogů ruského jazyka, které v Opavě nejednou obohatil i doc. PhDr. Vladimír Šaur, CSc., který ještě v nedávné minulosti působil na Ústavu bohemistiky a knihovnictví Filozoficko-přírodovědecké fakulty. „Stejně jako mnozí mí kolegové na něj vzpomínám jako na opravdu velkého humanistu,“ dodala. (ian)

Ukončení inovačního kurzu Všeobecná sestra

V krnovském Vzdělávacím centru Slezské univerzity byl v pátek 26. června slavnostně ukončen roční program celoživotního vzdělávání s názvem Inovační kurz – Všeobecná sestra, který tu probíhal od podzimu 2008 v rámci akreditovaného studijního programu Ošetřovatelství pod záštitou Fakulty veřejných politik v Opavě.

V průběhu dvou semestrů se posluchači v prostorách Vzdělávacího centra scházeli jednou za 14 dní (pátek, sobota) a absolvovali spoustu odborných přednášek a seminářů, zaměřených na nové poznatky a různé problémy spojené s poskytováním zdravotnické péče. V rámci prezenční výuky si osvojili požadované znalosti z anglického jazyka, ovládání informačních technologií, zvládání komunikačních technik a z oblasti vybraných odborných předmětů. Kromě jmenovaných oblastí měli posluchači možnost studovat vybrané odborné předměty e-learningovou formou z pohodlí domova přes internet. V rámci této části vzdělávacího programu získali posluchači potřebné znalosti a nové poznatky např. z oblasti legislativy v ošetřovatelství, ekonomiky zdravotnických a sociálních služeb, potřeb člověka v souvislosti s ošetřovatelským procesem či z oblasti filozofie rozvojových trendů v ošetřovatelství.

Na výuce přípravného ročníku inovačního kurzu Všeobecná sestra se podíleli jak odborníci z praxe, tak i pedagogičtí pracovníci ze Slezské

Absolventům kurzu předala osvědčení doc. Dagmar Mastiliaková, vedoucí Ústavu ošetřovatelství Fakulty veřejných politik

Foto archiv

Účastníci mají také možnost požádat za absolvování inovačního kurzu uznání 12 zdravotnických kreditů podle § 53 zákona č. 96/2004 Sb. Na konci studia na Slezské univerzitě v Opavě čeká na úspěšné absolventy mnohými vytoužený titul bakalář.

Simona Šulcová

Vydařená přednáška o krizi a krizové intervenci

Mgr. Gabriela Lukšičková z Charity Opava přednášela s opravdovým zaujetím

Foto ian

Středa 29. dubna se na Fakultě veřejných politik (FVP) Slezské univerzity v Opavě nesla, obrazně řečeno, ve znamení krize. Studentská komora Akademického senátu FVP totiž uspořádala první z cyklu plánovaných přednášek k mezioborové problematice, blízké posluchačům, kteří studují na všech ústavech fakulty. Její téma znělo „Krise – příležitost i hrozba; krizová intervence jako nástroj řešení“. Své praktické

zkušenosti z této oblasti přišla studentům předat Mgr. Gabriela Lukšičková, manažerka sekce Public Relations Charity Opava.

Přednášející téma uvedla otázkami týkajícími se pojmů krize a receptory krize a zabývala se též jejich typy. Dále se už věnovala problematice krizového poradenství a krizové pomoci ve střediscích Charity Opava. Ve spolupráci s aktivními posluchači probírala různé způsoby krizové intervence. Přítomné posluchače ovšem nejvíce zaujal konkrétní příklad internetového poradenství pro osoby v krizi.

S jakou reakcí se přednáška setkala? „Velmi se nám líbila, bylo vidět velké pracovní nasazení, s nímž přednášející svou profesi vykonává,“ stálo na lístečku vhozeném studentkami navazujícího magisterského oboru Veřejná správa a sociální politika do senátní schránky.

S obsahem přednášky i úrovní podaného výkladu byli spokojeni také organizátoři akce. „Studenti projevili aktivitu a téma přednášky vhodným způsobem doplňovalo výuku pora-

V publiku převládali studenti Ústavu veřejné správy a regionální politiky

Foto Jakub Čmíel

denství na Ústavu veřejné správy a regionální politiky,“ zhodnotil její průběh jeden ze členů studentské komory Akademického senátu FVP. „Přednášku by ovšem nebylo možné uskutečnit bez podpory vedení fakulty a dobré spolupráce s jednotlivými pedagogy. Předpokládáme, že tato spolupráce nám v příštím akademickém roce umožní zorganizovat další tematické přednášky,“ dodal.

Jakub Čmíel

I studenti Fakulty veřejných politik hodnotili

V programu veřejného zasedání akademické obce Fakulty veřejných politik (FVP) Slezské univerzity (SU) v Opavě, které se konalo 22. dubna, byla přednesena také zpráva o činnosti studentské komory Akademického senátu (AS) FVP. Pro nepříliš vysokou účast na uvedeném zasedání, prvním v nedlouhé historii FVP, jsme se rozhodli informovat o nejdůležitějších skutečnostech zprávy i touto formou.

V historicky prvních volbách do AS FVP byly do studentské komory v říjnu minulého roku zvoleni: Denisa Možíšová, posluchačka 2. ročníku Veřejné správy a regionální politiky (VSRP), Jakub Fidler, student 2. ročníku VSRP, který je již dva roky členem AS SU, Pavlína Fulnečková, studentka 3. ročníku VSRP, na ustavujícím zasedání senátu zvolená předsedkyní jeho studentské komory, a Jakub Čmiel, student 3. ročníku VSRP. Na SU dlouho nevídaná více než 20procentní účast ve volbách dala i studentské komoře relativně silný mandát. To se projevilo i zvolením J. Fidler za delegáta SU do studentské komory Rady vysokých škol.

Primárním úkolem, který stál před nově zvoleným AS FVP a potažmo také jeho studentskou komorou, bylo zajištění hladkého přechodu na novou fakultu a zároveň dohled nad tímto procesem. Snahou studentské komory bylo zajistit, aby se studentů změny dotkly jen minimálně. Podmínkou splnění daného úkolu byla rychlá volba kandidáta na děkana a následné jmenování vedení fakulty. O funkci děkana se ucházel pouze doc. PhDr. Dušan Janák, Ph.D., ovšem jeho volební program zcela odpovídal představám studentské komory, což se také projevilo na výsledku hlasování.

Dále bylo nutno rychle schválit vnitřní legislativní rámec FVP tvořený zejména statutem fakulty a dalšími vnitřními dokumenty. Základní snahou studentské komory bylo a je zajištění co nejširších práv studentů, což se prozatím daří, nicméně pořád je v oblasti jejich ochrany a prosazování jejich zájmů co zlepšovat. Tato snaha zůstává naším dlouhodobým cílem.

Přechod na novou fakultu proběhl díky dobré komunikaci a kooperaci vedení a obou komor AS bez větších problémů. Nelze ovšem zapadnout do stojatých vod a smířit se se současným stavem navždy. Studentská komora je toho názoru, že je ve vztahu k vnitřním předpisům fakulty v oblasti práv studentů nutné zachovat jistou dynamiku.

Mezi aktivity studentské komory v uplynulém období patřila vystoupení jejích členů na studentském fóru česko-polské konference Opavské a opolské Slezsko v Evropské unii, která byla pořádána 21. listopadu 2008. J. Fidler vystoupil s příspěvkem zabývajícím se médií a marketingem ve volební kampani, D. Možíšová se věnovala typologii volebních systémů v ČR, J. Čmiel se zabýval stranickým systémem našeho státu a P. Fulnečková rozebírala problematiku sociálního vyloučení. Fórum mělo pozitivní zpětnou vazbu a je pravděpodobné, že se členové studentské komory této konference zúčastní i v příštím akademickém roce.

Díky zkušenostem z členství ve studentské komoře AS Filozoficko-přírodovědecké fakulty (FPF) iniciovali P. Fulnečková a Čmiel i na FVP spolupráci s Akademickým centrem studentských aktivit (ACSA). Jedná se o organizaci, která zejména prostřednictvím aktivních studentů, členů akademických samospráv

Jakub Čmiel (v první řadě vlevo) sleduje spolu s dalšími účastníky průběh veřejného zasedání akademické obce Fakulty veřejných politik Foto ian

a studentských organizací usiluje o zvyšování kvality českého vysokého školství. Poskytuje také zejména těmto lidem poradenské a vzdělávací služby. V tomto akademickém roce se zástupci studentské komory účastnili tří seminářů ACSA na téma Vysokoškolská legislativa, Ekonomika vysokých škol a Akademické senáty. Spolupráci s ACSA považuje studentská komora za nezbytnou pro zvyšování kvalifikovanosti studentských zástupců a hodlá ji i nadále rozvíjet.

Studentská komora se však kromě společenských a vzdělávacích záležitostí věnovala i ře-

šení konkrétních problémů, s nimiž se studenti potýkali. Jmenovat lze organizaci praxí na Ústavu VSRP, problematiku závaznosti rozvrhů zapsaných ve STAG nebo nutnosti předkládat maturitní vysvědčení při podávání přihlášky na navazující magisterské studium. Problémem bylo také připojení k bezdrátové síti Eduoram. V této věci studentská komora oceňuje přístup proděkanky Ing. Magdaleny Chmelařové, Ph.D., která na její upozornění reagovala uspořádáním seminářů, na nichž mají studenti možnost své problémy s připojením řešit.

FVP vznikla oddělením tří ústavů od FPF. Po 18 let vznikaly vazby mezi různými pracovišti obou současných fakult. Studentská komora FVP proto hodlá i nadále spolupracovat se studentskou komorou FPF a společně s ní pořádat různé studentské akce nebo se vyjadřovat k návrhům celouniverzitního dosahu. Pokud jde o přípravu společných stanovisek, nelze z ní vyloučit ani studentskou komoru AS Obchodně podnikatelské fakulty. Naše studentská komora proto vyzvala zbývající dvě ke spolupráci při posuzování dvou návrhů, které se bezprostředně týkají studentské části akademické obce a byly iniciovány z FVP.

První návrh, ke kterému studentská komora FVP požádala o stanovisko zbývající dvě, se týká změny podmínek pro udělení ubytovacího stipendia. V podstatě se jedná o návrh na nahrazení kritéria dojezdové vzdálenosti kritériem dojezdové doby. Druhý návrh se vyjadřuje k zavedení nových poplatků souvisejících se studiem. Stanovisko obou studentských komor je v zásadě stejné, a to že obecně nesouhlasí se zaváděním poplatků za administrativní úkony. Zvláště nesouhlasí se zavedením poplatku za slavnostní předávání diplomů, protože promoci chápou jako jistou formu odměny za úspěšné dokončení studia.

Na čem pracuje studentská komora v současnosti? Do budoucna si předsevzala iniciovat a pořádat přednášky k mezioborové problematice FVP. Bude usilovat o rozšíření možností výuky cizích jazyků, zejména pokud jde o množství nabízených cizích jazyků ke studiu a přiměřenou velikost skupin studentů v hodinách.

Vztah mezi komorou akademických pracovníků a studentskou komorou je korektní a harmonický. Studenti nejsou v AS považováni za senátory druhé kategorie, nýbrž je jim přisuzována role rovnocenných partnerů. Studentská komora se také snaží maximálně spolupracovat s vedením fakulty ve všech oblastech činnosti. Zároveň si cení toho, že jí vedení vychází vstříc.

Studenti FVP mají možnost se na členy studentské komory obracet, a to prostřednictvím schránky v areálu na Hradecké ul., případně je mohou oslovit přes jejich osobní e-maily či společnou e-mailovou adresu senatori@fvp.slu.cz.

Jakub Čmiel

„Studium v Opavě? To byla jízda,“

říká jedna z prvních absolventek Slezské univerzity Martina Kociánová

Když dojde na otázku povolání, Martina Kociánová do případného dotazníku může uvést moderátorka a mezzosopranistka. Pokud ovšem začnete listovat jejím životopisem, dozvíte se, což může být pro leckoho překvapením, že se původně rozhodla pro dráhu historičky. A ke studiu si na počátku devadesátých let vybrala obor historie-muzeologie na začínající Slezské univerzitě v Opavě.

Vystudovala jste v Opavě historii a muzeologii, vedle toho jste však studovala rovněž Lidovou konzervatoř v Ostravě. Proč jste si vybrala právě historii?

Protože jsem si v té době neuměla představit, že se budu věnovat něčemu jinému. Okolí mi vsugerovalo, že hudba může být jen koníčkem, a tak jsem měla karty rozdané. Pro historii mě nadchli rodiče, žádná škola. „Vláčeli“ nás po pamětihodnostech snad každý víkend, ale tak šikovně, že nás to s bráchou bavilo. Rodiče a knihy pro mě udělali z historie dobrodružství. Později mě zase bavilo poznávání, že vše už tady jednou bylo, a nad tím žasnu dodnes – politika, lidské postoje, selhání, „nízké“ důvody státoporných rozhodnutí, je to pořád dokola. Ale navzdory tomu v historii bezesbytku platí, stejně jako v ostatních vědách, heslo, které má v záhlaví jeden časopis: Stále je co objevovat.

Jaké bylo Vaše oblíbené historické období nebo téma? Najdete ještě dnes čas se historií alespoň jako koníčkem věnovat?

Přiznám se, že se to měnilo a mění. Nejprve to byl starověk, na Slezské univerzitě pak raný středověk a renesance. Měla jsem tehdy názor, že pro mě „historie“ končí s rachotem prvního parního stroje. Teď už to tak vůbec není a hodně se věnuji první polovině minulého století, abych lépe pochopila současnost. Ale když říkám věnuji, tak tím myslím knihy, články, žádné bádání.

Martina Kociánová se do Opavy nevrací často, ale o to víc si návraty užívá. Při posledním koncertním vystoupení 11. května ji aplaudoval zaplněný Sněmovní sál minoritského kláštera
Foto Michal Novotný

Kdo je Martina Kociánová?

Mezzosopranistka a moderátorka, jedna z prvních absolventek Filozoficko-přírodovědecké fakulty Slezské univerzity v Opavě

mk

Už za studií působila ve zpravodajství ČT. Postupně moderovala hlavní zpravodajskou relaci TV Nova, večerní zpravodajství TV Prima a živý diskusní pořad Vedlejší efekty na ČT24. Nyní moderuje zprávy a publicistické pořady v televizi Z1.

mk

Hostuje v českých divadlech, koncertuje doma i v zahraničí. Tři roky zpívala jednu ze sólových rolí v muzikálu Krysař. Poté se zaměřila na klasickou hudbu. Pravidelně vystupuje s Triem Amadeus (mozartovský projekt úprav písní a árií pro mezzosoprán a dechové trio). V souboru Trio Lyrico interpretuje zvláště francouzský a italský repertoár s harfou a flétnou.

mk

Za činnost v oblasti umění jí v roce 2002 udělila Evropská unie umění Cenu Gustava Mahlera.
(Zdroj: <http://www.martinakocianova.cz>)

Martina Kociánová děkuje pedagogům Filozoficko-přírodovědecké fakulty Slezské univerzity v Opavě při bakalářských promociích ve Sněmovním sále minoritského kláštera v roce 1993
Foto Vojtěch Bartek

Jaké máte na studium v Opavě vzpomínky? Mohla byste přiblížit, jaká tehdy při studiu panovala atmosféra, zda byla něčím výjimečná? A jste v kontaktu se spolužáky ze studií?

Vzpomínky mám asi jako každý na dobu, kdy bydlel na koleji, dělal něco, co si vždy přál, v něčem plaval, byl zamilovaný, věčně neměl peníze... Ale byla sranda. Zároveň si myslím, že jsme prožili jedinečnou a neopakovatelnou dobu. Bylo těsně po revoluci a my jsme byli prvními studenty nové univerzity, to byla jízda.

Jaká je Opava jako město? Vracíte se ráda?

To, co mě do Opavy vrací, jsou vzpomínky, kamarádi a to, že je to krásné město. Návraty sice nejsou příliš časté, ale o to více si je užívám. Na koncerty v Opavě se vyloženě těším, protože publikum je tady opravdu moc vnímavé, chytlavé a přátelské, a to v dnešní době není samozřejmost. A pak, když někde zažijete ovace vestoje, tak se tam vždycky rádi vrátíte.

Máte příležitost sledovat dění na opavské fakultě (tedy přesněji dnes už na dvou fakultách)?

Přiznám se, že to, jak prosperuje univerzita a její studenti, nemám příliš možnost sledovat, ale potěší mě, když třeba v práci narazím na někoho, kdo studoval v Opavě. A takových není málo.

Co byste nenáležela současným studentům?

Vždycky, když jsem byla u zkoušky a tzv. jsem „vařila z vody“, tak jsem měla pocit, že vytahuji z mozkových závitů každíčkou informaci, kterou jsem kdy v životě přečetla, slyšela. V životě jsem už musela párkrát takto „vařit“ a byla jsem vděčná za to, že mám i jiné ingredience než jen vodu. Vysoká škola sice ze všech neudělá empatické, jemné, vzdělané, velkorysé a slušné lidi, ale pro to, abychom takoví byli, se musí vyzkoušet vše.

Michal Novotný

„Matematika je o myšlence a jejím sdělení,“ míní José Antonio Jax Hernández z Universidad de Murcia

Prakticky celý akademický rok 2008-2009 strávil na Matematickém ústavu (MÚ) Slezské univerzity v Opavě mladý Španěl José Antonio Lax Hernández. Přijel z Universidad de Murcia, s níž MÚ dlouhodobě udržuje výměnné kontakty, zejména prostřednictvím programu Erasmus. Možnost strávit některý ze semestrů na španělském jihovýchodě bývá našimi studenty s oblibou využívána. Když se José v Opavě objevil, říkal jsem si, že na rozhovor s ním pro univerzitní noviny je času dost, vždyť tu bude dlouhé měsíce. Nakonec jsme ho stihli na poslední chvíli před jeho odjezdem do Brazílie. Ale, jak se ostatně dočtete, sympatický kolega, s nímž se na jeho přednášce „Modeling the Reality“ setkali rovněž účastníci Matematických pátků, které MÚ pořádá pro středoškoláky, ještě svou opavskou misi zcela neuzavřel.

Co tě vlastně přivádí právě sem do České republiky?

Částečně náhoda, částečně potřeba změnit něco v mém dosavadním životě a hlavně chuť poznat nové lidi.

Je pravda, že ve Španělsku máte na všechno spoustu času?

Asi ano. Přesto mám pocit, že tady v České republice máte více volného času. Čemu jsem ovšem na Čechách zpočátku příliš nerozuměl, bylo to, že neumějí svůj volný čas dost dobře využít. Když lidem ve Španělsku skončí pracovní den, což bývá zhruba v osm devět hodin večer, jdou pose-dět s přáteli, dají si dobrou večeři, klidně probírají svoji práci a příliš se nestarají o to, co bude zítra. V Česku naopak končíte s prací ve tři hodiny odpoledne a pak se ženete nakoupit, uvařit, umýt nádobí. Při tom přemýšlíte, co se bude další den dít v práci, a ani vás nenapadne se na chvíli zastavit (a třeba si popovídat s přáteli, kteří vám přece vždycky můžou s něčím poradit...). Zdálo se mi, že jste jaksi napjatější, že zkrátka nedokážete odpočívat. Chvilí mi trvalo si na to zvyknout.

Takže sázíte spíš na to, že problémy se vždycky nakonec nějak vyřeší a že nejlepší je se o ně podělit s co nejvíce lidmi?

I tak by se to dalo říct. Asi jsme trochu víc extrovertní: snažíme se řešit problémy společně. Nakonec i u vás se říká, že více hlav víc ví.

Tvým studijním oborem je matematika, která bývá mnoha lidmi považována za spíše individualistickou disciplínu...

Tady také vidím jistý rozdíl v přístupu. Například způsob, jakým studenti u vás pracují na cvičeních a seminářích. My bychom asi ze všeho nejdřív přemýšleli, jak celou úlohu nebo výpočet zdolat spo-

José Antonio Lax Hernández z Universidad de Murcia v rozhovoru s RNDr. Janou Kopfovou, Ph.D., před zahájením přednášky, kterou přednesl účastníkům únorového „Matematického pátku“ Foto ian

lečnými silami. Mám pocit, jakoby se zdejší lidé styděli požádat někoho o pomoc, když si s něčím nevědí rady. To mi nepřipadá příliš moudré. Častokrát se přece stává, že někomu není jasná nějaká dílčí malíčkost, kterou druhý dokáže vyřešit obratem ruky, a přitom může jít o detail, bez něhož se nepohneš z místa.

Není takový postup přeci jen někdy trochu neefektivní? Nakonec i diskuze nad problémy zabere dost času a jejich závěry nebývají příliš jednoznačné.

Ano, takové riziko vždy existuje, ale myslím, že pokud má člověk nějakou vizi a alespoň v hrubých obrysech tuší, čeho chce dosáhnout, může tím jenom získat. Navíc v matematice je snad jako nikde jinde ze všeho nejdůležitější v každém okamžiku vědět o čem je řeč, jinak se člověk snadno ztratí a začne tak trochu „vařit z vody“. Takže potřebu diskutovat s druhými o konkrétním problému pokládám zároveň za dostatečný kontrolní mechanismus, aby se tomu „vaření z vody“ ubránil, a navíc si ověří, že jeho práce má smysl. Proto si vlastně ani nemyslím, že by samotná matematika byla nějak individualistická, spíše naopak. Vnímám ji jako dialog: na jedné straně jsou věci, které nosíš v hlavě, a na druhé způsob, jakým je co nejlépe sdělit ostatním. A pak, když znáš ty správné lidi, na které se obrátit, jde všechno jako po másle.

Co se ti v České republice nejvíce líbí?

Asi bych mohl být trochu populist a říct, že v Česku máte nejlepší pivo a holky, což je vlastně pravda, ale skutečnost je pro mě ještě malinko odlišnější:

v Česku mě opravdu ze všeho nejvíc uchvátila Opava. Je to příjemné a tiché městečko. Je pravda, že ve Španělsku jsem se narodil, mám tam rodinu a přátele, ale občas mi připadá, že mým druhým domovem je Opava. Přestože, jak jsem řekl na začátku, jsou Češi podle mě méně společenská než Španělé a je možná těžší se s nimi sprátně, ale když už se ti to povede, tak to stojí za to. Navíc je v Opavě ve srovnání s mým rodným městem tak málo obyvatel (Murcia je více než čtyřsettisícové město – pozn. autora), že si doslova připadám obklopen přáteli a známými (smích). Navštívil jsem taky Ostravu, Olomouc a Prahu, ale žádné z těchto měst na mě neudělalo takový dojem jako právě Opava.

Co ti tady naopak nejvíce chybí?

Ze všeho nejvíc postrádám moře. Hlavně chytání ryb a západy slunce na pobřeží.

Jaké jsou tvé plány do budoucna?

V současnosti se chystám na čtrnáct dní do Brazílie, odkud jedu přímo domů do španělské Murcie. Po prázdninách mě doma na univerzitě čeká závěrečný ročník a zkoušky. Pokud se mi podaří úspěšně absolvovat, mám v plánu vrátit se do Opavy na doktorské studium.

Takže se ti tvé roční studium na Slezské univerzitě líbilo?

Velmi. Výborný byl především přístup vyučujících: vždy, když jim to čas dovolil, byli ochotni mi vysvětlit vše, co jsem potřeboval, a to nejenom věci související přímo se školou, ale také mě zkušeně zavedli do místních reálií, za což jim mnohokrát děkuji. Budu se sem rád vracet. Jiří Jahn

Erasmus na Gdańsk University of Technology

Pred pár mesiacmi sme sa zúčastnili študijného pobytu Erasmus v Poľsku a touto cestou by sme sa rady podelili s našimi pozitívnymi skúsenosťami a zážitkami. Naše mená sú Veronika Belicová (Kysucké Nové Mesto) a Miroslava Koňuchová (Krásno nad Kysucou) a sme študentkami 1. ročníka nadväzujúceho magisterského štúdia na fakulte v Karvinej, obor Financie.

Ako sa hovorí, nikdy nie je neskoro... Tak prečo nevyskúšať možnosť štúdia v zahraničí, spoznať ľudí z celého sveta, získať nové skúsenosti, zážitky a priateľov, zdokonaľiť sa v anglickom jazyku, či naučiť sa jazyk danej krajiny. A práve všetky tieto skutočnosti nás nasmerovali k rozhodnutiu, aby sme skúsili šťastie v druhom kole posudzovaní žiadosti na Erasmus.

Prvé rozhodnutie padlo pri výbere krajiny. Turecko, Holandsko, Fínsko, Maďarsko, Poľsko? Tak sme sa nechali inšpirovať vizuálnou stránkou miesta nášho budúceho pobytu.

Každá možnosť mala svoje čaro, výhody i nevýhody, ale za morom, dlhými pieskovými plážami, historickým centrom, známou univerzitou, obrovským počtom zahraničných študentov, mnohými príležitosťami a poznatkami predsa netreba cestovať až tak ďaleko. A to bolo prekvapenie, ktoré sme našli priamo u našich susedov Poliakov. Mesto Gdańsk sa stalo centrom nášho záujmu na nasledujúce mesiace. Náš Erasmus pobyt sa začal 21. februára a jeho dĺžka bola štyri mesiace. Letný semester sa začal 23. februára. Informácie nám poskytoval najmä náš mentor, Pawel, ktorý sa o nás celý čas vzorne staral. Keďže táto destinácia bola v konke prvýkrát, informácie od predchádzajúcich študentov neexistovali. Ale pre nás to bola výzva – byť prví pozorovatelia na tomto mieste.

Gdańsk je jedno z najväčších a najstarších miest v Poľsku, ktoré nachádza na severe a je obmývané Baltickým morom. Severná poloha mesta nám umožnila aj návštevu severnejších krajín – Litvy, Lotyšska, Estónska, Fínska.

Gdańsk je známe tiež ako trojmesto – Gdańsk, Sopot a Gdynia. Jednotlivé mestá ponúkali odlišné možnosti. Gdańsk je zaujímavý svojím

Hlavní budova Gdańsk University of Technology, na níž dvě slovenské studentky Obchodně podnikatelské fakulty absolvovaly v rámci programu Erasmus letní semestr akademického roku 2008-09

Foto archiv

riadali výlet na lodi, mali sme možnosť zúčastniť sa výcviku na surfing.

Gdańsk University of Technology je obrovský komplex, ktorého súčasťou je deväť fakúlt. My sme študovali na Fakulte manažementu a ekonomiky, kde majú vypracovaný rozsiahly študijný program v anglickom jazyku, ktorý je zameraný na oblasť podnikania.

Našu študijnú skupinu tvorili najmä poľskí študenti, ale našli by ste tam aj Španielov, Francúzov, Rumunov.

Erasmus v Poľsku bol pre nás veľkým prínosom, mali sme najmä možnosť lepšie spoznať našich susedov a množstvo zahraničných študentov a kamarátov bolo neraz príčinou, že sme si ani neuvedomovali, že náš Erasmus sa odohráva v Poľsku.

Spätý pohľad nás len utvrdzuje, že sme si nemohli vybrať lepšie, náš Erasmus mal presne to, čo by mal študent na Erasmus zažiť. Zdokonaľiť sa v cudzom jazyku, nájsť si nových kamarátov, spoznať ich kultúru, naučiť sa pracovať s rôznymi národnosťami, cestovať, zabávať sa, užívať si študentský život, načerpať nové skúsenosti, zážitky...

V prípade akýchkoľvek otázok na študijný pobyt v Poľsku neváhajte a kontaktuje nás, veľmi radi doporučíme, predsa jeden list papiera nestačí na opísanie nezabudnuteľných zážitkov. Môžete nás kontaktovať na e-mailových adresách veronika.belicova@gmail.com a mikoraa@gmail.com.

Veronika Belicová
Miroslava Koňuchová

Při výletu na Mazurská jezera Veronika Belicová druhá zprava, Miroslava Koňuchová třetí zprava. Na společném snímku ze závěrečné party Veronika v horní řadě třetí zleva, Mirka v téže řadě čtvrtá zleva

Foto archiv

Opavský majáles účastníky potěšil a pobavil

Na úvod majálesu představil student Fakulty veřejných politik Jan Horák sci-fi snímky mladého režiséra Jakuba Hussara *Foto archiv*

Přestože se Asociace studentů a přátel Slezské univerzity (ASPSU) již delší dobu potýká s akutním nedostatkem členů (všechny zatímni výzvy k posílení její členské základny se mezi studenty i přáteli setkaly jen s nepatrným ohlasem), podařilo se jí úspěšně připravit Opavský majáles 2009. Nesl se v duchu sci-fi a fantasy a zájem o jednotlivé akce byl velký. V různých koutech Opavy se uskutečnil od 5. do 7. května.

První festivalový den zahájila projekce snímku Jakuba Hussara. Do vyznavačům filmového umění důvěrně známé posluchárny H3 výukového areálu na Hradecké ulici dorazilo několik desítek studentů a s mírným zpožděním se seznámili s dosavadním tvůrčím vývojem mladého a nadějněho režiséra.

Úterý bylo věnováno literatuře. V kavárně Melodie přečetl ukázky ze své tvorby Pavel Renčín. Přítomných dvacet posluchačů se s ním pak pustilo do vřelé diskuze. Setkání se proto protáhlo na dvě hodiny a sám autor se nakonec vyslovil, že je v Opavě poprvé, ale velmi se mu tady líbí, takže se sem rád v budoucnu vrátí.

Na www.pavelrencin.cz se mladý literát o dojmy ze setkání podělil též s těmi, kdo se ho zúčastnit nemohli: „5. května jsem vyrazil na autorské čtení a besedu do Opavy. Konala se v podzemí velmi příjemné kavárny Melodie. Bylo tam takové stinné loubí a některá světla nesvítla, takže tajemná atmosféra byla přítomná už od počátku. Trošku huře se mi četlo, ale vyřešil jsem to čajovou svíčkou přidržovanou nad knihou... prostě pohádka :-)

Asi dvacet minut jsem četl a pak už jsme jen povídali a besedovali o psaní, o Nepohádce, Jméne korábu a Městských válkách. O Labyrintu, Metalové opeře a Radě měst. O městské fantasii a o lidské fantasii vůbec. Ani jsem si nevšiml, jak rychle ty dvě hodiny uběhly.

Opava je krásné město. Chtěl jsem si ji druhý den ráno pořádně projít, ale poprchávalo, a tak jsem prohlídku zkrátil. Určitě se tam ale vrátím.

Zatím jedna z nejpříjemnějších stací... :-)

Třetí den bývá pravidelně věnovaný divadlům. Opavský majáles 2009 nabídl dvě představení. V loutkovém divadle svou improvizaci jako první odehrálo divadlo D. I. S. Harmonie. Hodinu trvající humor sklídil bouřlivý potlesk od téměř zapl-

Divadelní spolek D.I.S. Harmonie sklídil velký potlesk za improvizovanou hru Robokopr, která byla premiérou i derniérou zároveň *Foto archiv*

něného hlediště. Hra Robokopr, která sice neměla děj, ale každá další scénka se skvěle odvíjela od té předchozí, měla na opavském pódiu premiéru a derniéru zároveň. Jako druhý se představil nově vzniklý soubor ONUCA (Opavští nezávislí umělci celkem angažovaní). Předvedl hru Dívčí válka. Znamé představení doplnil o pár vlastních humorných scének a taktéž sklídil velké ovace.

Čtvrtek byl opravdovým vyvrcholením čtyřdenní akce. Centrem města – z Ptačího vrchu Ostrožnou ulicí na Horní náměstí – se vydala třicetiletá skupinka masek, kterou doprovázelo dalších dvacet lidí. Přihlížející mohli za krásného jarního počasí zhlédnout masky inspirované tématem letošních oslav – sci-fi a fantasy. Studenti opavských středních škol a Slezské univerzity tak na sebe vzali podoby různého charakteru. V průvodu se objevili například agenti, žena z budoucnosti, elfky, Shrek, postava z Harryho Pottera – Ron, princezna ohně, zajíc, který přežil atomový útok, a další. Králem majálesu se nakonec stala skupinka agentů, již představovali studenti oboru Archeologie Filozoficko-přírodovědecké fakulty Slezské univerzity v Opavě.

Několik stovek hudebních příznivců se pak vydalo do Městských sadů, kde v areálu bývalého amfiteátru vypukl bigbít. Hlavní hvězdou byla skupina Wohnout, na kterou přišla až tisícovka posluchačů. Akce skončila těsně po desáté, ale organizátoři měli o zábavu postarano ještě přibližně do půlnoci. Na místě bylo totiž potřeba uklidit kelímky a láhve od různých tekutin, které naplnily několik desítek pytlů.

Z pohledu organizátorů z ASPSU byl letošní opavský majáles vydařený. Průvodu se studenti zhostili výborně. Program celých

studentských oslav se ukázal jako vyvážený a každý si tak přišel na své. *Anna Sotolářová*

P.S.: Počet členů ASPSU je velmi nízký a po červnové valné hromadě se ještě zmenšil. Znáte-li někoho ve svém okolí nebo jste-li to snad vy sami, kdo by měl zájem tradiční či nové akce organizovat, ozvěte se na asociace@centrum.cz. Za stávající situace je Opavský majáles 2010 velmi vážně ohrožen a pravděpodobně se neuskuteční. Stejně stanovisko zaujímá ASPSU k univerzitnímu plesu 2010 - pravděpodobně se neuskuteční.

V majálesovém průvodu se bylo na co dívat. Masky, které prošly z Ptačího vrchu na Horní náměstí, byly nápadité a propracované *Foto archiv*

Global Village provázela tradičně dobrá nálada

Na nezájem si akce Global Village stěžovat nemohla

Foto archiv

Počátkem května se již tradičně studenti karvinské Obchodně podnikatelské fakulty Slezské univerzity sešli na akci s názvem Global Village, kterou uspořádala studentská organizace AIESEC společně s organizací Erasmus Student Club. Cílem této akce, která probíhá každý semestr, je především společné setkání studentů z celého světa a poznání jejich kultury. Zahraniční a tuzemští studenti nabídli návštěvníkům ve svých stánkách ochutnávku národních jídel a pití, také si připravili prezentace o své zemi a mnoho národních písniček, na které se výborně tancovalo. Na letošní Global Village se poprvé objevili maďarští studenti, dále již známí

Prezentací národních stánků nechyběla degustace

Foto archiv

polští, turečtí, ukrajinští studenti, a také student z Portugalska a Španělska. Nemohly chybět ani stánky, které si připravili slovenští a čeští studenti, a nemůžeme opomenout ani stánek Erasmus Student Club a AIESEC. V tradiční soutěži, kde každá zúčastněná země bojuje o titul nejhezčího stánku, znovu obhájili svůj titul z minulého semestru studenti ze Slovenska. Těšíme se ze stále přibývajících počtu studentů i učitelů, kteří si nenechali ujít tuto výjimečnou mezinárodní akci. Na příští Global Village se setkáme nově s finskými studenty a budeme se těšit na slíbený stánek od našeho etiopského studenta.

Anna Hajdíkova

Asociace studentů a přátel má novou prezidentku

Vypadá to, že Asociace studentů a přátel Slezské univerzity (ASPSU) zažehnala největší krizi v průběhu svého působení. Na valné hromadě, která se uskutečnila 22. června, byla prezidentkou zvolena studentka prvního ročníku Marika Sztefková. Ta se v ASPSU v uplynulém akademickém roce podílela jak na pořádání univerzitního plesu, tak majálesu. Mohlo by se zdát, že těmto akcím tudíž nezvoní umíráček, ale tak jednoduché to nebylo a není. Přestože ASPSU na příští kalendářní rok plánuje konání 12. univerzitního plesu a Opavského majálesu 2010, Marika tyto akce neuspořádá

Nová prezidentka Marika Sztefková

Foto ian

bez pomoci dalších. Anna Sotolářová, která ve funkci prezidentky skončila na uvedené valné hromadě z důvodu studijních povinností, se rozhodla vypomoci, nástupem do závěrečného ročníku studia nebude ovšem schopna pomáhat v takové míře, jako tomu bylo dosud. Stále tak platí výzva, že ASPSU do svých řad shání lidi nadšené pro pořádání kulturních akcí. Díky tomu může student, který se do ASPSU přihlásí, nabyt jedinečné zkušenosti a prožít velké a hlavně nezapomenutelné zážitky. Pokud vás tato výzva alespoň trochu oslavila, stačí napsat e-mail na asociace@centrum.cz.

(ans)

Ohlédnutí za mým prezidentským „úřadováním“

Do Asociace jsem nastoupila hned v prvním ročníku v roce 2005. Když se mi dostaly do rukou studijní materiály a v nich byla výzva, že se mohu aktivně podílet na studentském životě, byla jsem opravdu nadšená. Možnost uspořádat ples či větší akci, kterou pro mě dodnes představuje majáles, byla obrovskou výzvou, které jsem se s chutí ujala.

První rok jsem se rozhlížela. Na plesu jsem hlídala tombolu, pak jsem ji rozdávala. No a na majálesu jsem pomáhala stavět a rozkládat pódium pro účinkující. Skončili jsme před osmou ranní. Do výukového areálu na Hradecké ulici v Opavě přijížděli zaměstnanci a my jsme si šli lehnout.

Druhý rok jsem již zastávala funkci prezidentky. Byla to pro mě obrovská čest a zároveň závazek. Navíc díky Asociaci jsem nebyla jen jednou studentkou v univerzitním davu, ale stala jsem se konkrétním jménem. Byla jsem opravdu pyšná, protože akce se dařily. Vedle sebe jsem měla fajn lidi, kteří drželi při sobě. Poté však tito lidé studium na škole ukončili a já jsem zůstala sama. Byli další, kdo chtěli pomáhat, ale bohužel dlouho nevydrželi, a tak Opavský majáles 2008 jsem pořádala téměř sama. Nestěžuji si, bavilo mne to, ale šlo o velké sousto na jednoho člověka. Majáles skončil tím, že stánek s grilováním na náměstí vylihl olejovou

vanu a já jsem ji na místě musela drhnout rejžákem, na což vzpomínám s úsměvem. Mrzelo mne, že do majálesového průvodu přišlo pouze devět studentů z celé univerzity.

Věděla jsem, že letošní rok bude můj poslední. Snažila jsem se najít nástupce či nástupkyni. Snad se mi to povedlo a další studenti ji nenechají ve štýchu! Díky Asociaci jsem se naučila hodně věcí... ta asi nejvýraznější je, že člověk musí zůstat nohama na zemi! Co mě k tomu vedlo? Na plesu za mnou přišel kluk, že vyhrál tričko... Říkala jsem si: To je milé, že jde poděkovat... Spletla jsem se, přišel mi vynadat, že to není jeho velikost.

I pro tuto negativní zkušenost vím, že Asociace mi dala obrovský kus odvahy a nepřeborné množství zkušeností do života, který na mě za dvěma univerzity čeká. Kromě toho, že umím akci připravit, získat na ni peníze, sponzorské dary či připravit propagační materiály, vím, co je to stát na pódium a moderovat a taky si akci pořádně užít. Samozřejmě jsem se naučila mluvit s lidmi, napsat projekt nebo danou akci vyúčtovat. Získala jsem spoustu přátel a zážitky, které mi nikdo nikdy nevezme.

Rozhodně to je nezapomenutelná část mého bytí na Slezské univerzitě v Opavě.

Anna Sotolářová

Scénická čtení v obou opavských divadlech

Prosadit se v topmodelingu není opravdu jednoduché... Foto archiv

Posluchače bakalářského studijního oboru Kulturní dramaturgie se zaměřením na divadlo vyučovaného na Ústavu bohemistiky a knihovnictví Filozoficko-přírodovědecké fakulty Slezské univerzity v Opavě začíná být vidět. V předchozích letech se o to postaral festival studentských divadel Na cestě, nyní zmiňujeme další počiny, jimiž obohatili opavské kulturní dění (na realizaci toho prvního se podíleli i jejich kolegové z oboru Česká literatura).

K české premiéře scénického čtení hry Modelky mladých autorů Pavla Trtílka (1977) a Jana Krupy (1984) pozvali publikum do foyeru prvního poschodí Slezského divadla. Ve středu 20. května odpoledne tam bylo plno, jistě ne proto, že vstup byl volný. Pro realizaci projektu „Divadlo v pořadí“, již se chopila šéfka činohry a dramaturgyně Slezského divadla Mgr. Blanka Fišerová, jinak též vyučující na oddělení kulturní dramaturgie ÚBK, tedy ideální kulisa. Hráli Lucie Fojtíková, Adam Hendrych, Gabriela Krečmerová, Marie Kurzoková, Marta Nováková a Alena Ročková. A hráli s takovým ohlasem, že se scénické čtení záhy dočkalo reprízy. Konala se na stejném místě v pondělí 15. června a vstup byl opět volný. Obě představení avizoval programový měsíčník Slezského divadla, který na rozdíl od tištěných propagačních materiálů (letáků či pozvánek) „nezatajil“, že v řadách protagonistů jsou právě studenti výše citovaného oboru Filozoficko-přírodovědecké fakulty Slezské univerzity. A ještě je potřebné dodat, že hrát o světě modelingu (ve stylu „Máte 90-60-90? Tak právě vás nehledáme!“) se mohlo též díky záštitě agentury Aura-Pont, která zastupuje práva k provozování hry. Slibují-li tedy aktéři dvou úspěšných vystoupení v příští sezoně vedle dalších scénických čtení také večery

Dobrá nálada ani v Loutkovém divadle rozhodně nechyběla Foto ian

... diváky však snaha o to nejednou rozemála Foto ian

poezie a jiná zajímavá překvapení, máme se jistě už teď nač těšit.

Pod vedením MgA. Hany Galetkové, další z pedagogů oddělení kulturní dramaturgie ÚBK, vznikl jiný projekt inscenovaného čtení. Pod názvem „3 jsou 3 aneb trojnásobný divadelní požitek“ byl uveden 25. května v Loutkovém divadle Střediska volného času. Stojí za ním soubor Přeseděla jsem si nohu, který představil tituly „Makové koláčky“ Barbory Vaculové, „Zločiny z vášně“ Galiny Siňkiny a „Tony“ Petry Navrátilové. Tentokrát se sice vybíralo, ale vstupenky byly k máni za symbolickou cenu a jejich výše nemohla nikoho odradit; přesto v hledišti zůstala ke škodě všech, kdo nepřišli, prázdná místa. Zato výčet zainteresovaných je dlouhý. Makové koláčky připravil realizační tým složený z Gabriely Krečmerové, Pavly Masaříkové a Davida Ondrašíka, hráli v nich Lenka Damaškovičová, Beáta Kaňoková, Zuzana Patraková, Zuzana Rodová a Tereza Vágnerová. O Zločiny z vášně se zasloužil realizační tandem Marta Nováková a Alena Ročková a herečky Beáta Kaňoková, Zuzana Patraková a Tereza Vágnerová. Konečně na Tonym v drammatizaci Adély Romanové pracoval realizační tým Petra Navrátilová a Adéla Romanová a hrály v něm Lenka Damaškovičová, Pavla Masaříková, Zuzana Patraková a Michal Stalmach j.h. O technickou a realizační výpomoc se po celý večer staral Jan Zapletal, produkce byla v rukou Alice Koudelkové. Finančně dobré věci přispěla Agentura DILIA Praha a poděkování nechtějí organizátoři zůstat dlužní Slezskému divadlu.

Veřejné aktivity posluchačů oboru Kulturní dramaturgie se zaměřením na divadlo určitě nezůstanou na stránkách univerzitních novin bez pozornosti ani napříště. (ian)

Z jeviště ve chvíli, kdy děj naplněný akcemi snímek umožňoval Foto ian

Dlouhá noc krátkých textů nebyla poslední

Lange Nacht der kurzen Texte neboli Dlouhá noc krátkých textů, to byl název přátelského setkání příznivců německého jazyka, které mělo ve čtvrtek 14. května na Slezské univerzitě (SU) v Opavě premiéru. Při nočním nonstop čtení textů německy píšících autorů v univerzitním klubu Arma Na Rybníčku se dostalo mimo jiné na interpretaci ukázek z díla Franze Kafky, Bertolda Brechta Stefana Zweiga nebo Ingeborg Bachmann.

První cizojazyčná nonstop čtenářská akce na naší univerzitě vznikla z iniciativy lektorů Ústavu cizích jazyků (ÚCJ) Filozoficko-přírodovědecké fakulty Mag. Angeliky Enne a Dr. phil. Thomase Schneidera. „Pro studenty germanistiky to byla jedinečná možnost přednést jejich oblíbené německy psané texty na veřejnosti, a tím se nejen pokusit oživit danou literaturu, ale také prezentovat ji v celé její rozmanitosti,“ podotkli k tématu hlavní organizátoři večera, kteří byli zároveň potěšeni značným zájmem posluchačů z řad členů akademické obce, ale též dalších návštěvníků. „Do čtení se zapojilo asi patnáct studentů a studentek, dále téměř všichni vyučující na opavské germanistice, nechyběl italský lektor ÚCJ Dott. Giorgio Cadorini, Ph.D., a ani vyučující Slezského gymnázia v Opavě,“ vypočetla z listiny účinkujících Mag. Enne.

Podle slov Dr. phil. Schneidera nebyly vedle v úvodu zmínovaných autorů opomenuty ani osobnosti starší literatury (Gotthold Ephraim Lessing, Christian Morgenstern, Friedrich Schiller) a v programu dokonce zazněly vlastní básně přednášejících. Tak trošku symbolickou tečkou byla německy zpívaná Óda na radost.

A radost bylo možné vyčíst ze tváří většiny účastníků. Již krátce po skončení vydařeného programu došlo na otázku, kdy bude mít Noc dlouhých textů pokračování. Bude, na další čtení se všichni mohou těšit v listopadu. *Michal Novotný*

Při zahajovacím vystoupení se představili i hlavní organizátoři akce Mag. Angelika Enne (druhá zprava) a Dr. phil. Thomas Schneider Foto ian

V univerzitním klubu Arma Na Rybníčku v Opavě se v průběhu Dlouhé noci krátkých textů poslouchalo i čteno s velkým zaujetím Foto ian

V minulosti to byla hlavně zásluha Rakouské knihovny v Opavě (otevřené v budově Filozoficko-přírodovědecké fakulty Slezské univerzity na Masarykově ulici v říjnu 1993), že jsme se s německy píšícími

literáty mohli poměrně pravidelně setkávat. K autorským čtením byli postupně pozváni Wolfgang Kraus, Christiane Huber, Helmut Schranz, Elizabeth Hauer, Martin Auer, Marianne Gruber, Jutta Treiber,

Dietmar Grieser a Bodo Hell. Jejich řadu naposledy v říjnu 2008 rozšířil Reinhard Kaiser-Mühlecker (1982), který v rámci slavnostního setkání k 15. výročí otevření Rakouské knihovny v Opavě přečetl ukázky ze svého originálního románu „Der lange Gang über die Stationen“ o nelehkém soužití manželského páru na osamělém venkovském statku, který ještě před vydáním získal Cenu Jürgenův Ponta. Poté autor v univerzitní aule reagoval na vznesené dotazy mladých posluchačů.

Při uvedených příkladech práce s německým jazykem a literaturou zůstávali však studenti přece jenom v pasivnější roli vnímatelů. V průběhu Dlouhé noci krátkých textů se ale sami chopili iniciativy a k poslechu přidali i svůj projev. Jak už to bývá, někomu se v něm dařilo více, někomu méně; nejdůležitější ovšem je, že v sobě našli odvahu před publikum předstoupit, nezalekli se ho a zvolený text, byť někdy se značným úsilím, přečetli a zvládli. Za to jim právem patřil potlesk „na otevřené scéně“, za to jejich pedagogům, kteří jim poskytli návod a vzor, patří velký dík.

Když jsem se o své až nečekaně příznivé dojmy dělil s těmi, kdo v uvedený večer do univerzitního klubu Arma přijít nemohli, předem předpovídali, že nejlepší musel být prof. Klaus Werner. Byl opravdu skvělý (není divu, vždyť on je takovým pokaždé), ale přesto bych rád napsal, že nepokládám za správné kohokoliv z účinkujících vyzvedávat. To budeme moci učinit poté, kdy takových nocí prožitých četbou německy psaných textů absolvujeme více. Pro premiéru zůstává podstatné hodnocení, že se celkově vydařila. Potvrdila originalnost myšlenky takové setkání uspořádat a pobavit druhé i sebe, udělat něco nad rámec studia a dát o sobě na veřejnosti vědět. Germanisty máme, jsou tady. A dokázali nás naočkovat očekáváním příštího. *(ian)*

Červnový koncert pěvců komorního sboru

Dvě poslední vystoupení zasadil Komorní pěvecký sbor Slezské univerzity do prostředí opavského kostela sv. Václava na Pekařské ulici – v prosinci loňského roku přizval k vánočnímu koncertu Vysokoškolský pěvecký sbor Ostravské univerzity, červnový koncert nazvaný Chorus universitatis cantat byl jeho sólem. Ve velkém prostoru, snad až příliš velkém, a před komorním publikem, snad až příliš komorním.

Po odchodu MgA. et MgA. Petra Škarohlída třímá dirigentskou taktovku Vladimíra Vašínková, která už pěvce dokázala připravit i na mezinárodní setkání sborů a orchestrů Lago di Garda Music Festival 2009 v Benátkách. Je vidět, že obavy o další umělecký rozvoj tělesa mít nemusíme. Vždyť se jí podařilo plynule navázat na práci jejího předchůdce a nyní postupně do repertoáru začleňuje nové skladby. Tak mi od jedné z květnových zkoušek sboru, které se nyní konají v posluchárně v přízemí univerzitní budovy na Olbrichově ulici, zní v uších rozverně tóny české lidové v úpravě Jaroslava Krčka Jede sedlák, jejíž nastudování se tehdy právě chýlilo ke konci. Sbor ji interpretuje s radostí, ale platí i o jiných skladbách, že ho práce s novou dirigentkou baví. A to je dobrá předzvěst naplnění záměrů, jež jsou s ním pro blížící se období jubilej 20 let dvou prvních fakult, tedy i té, na níž z iniciativy dosud aktivního PhDr. Artura Sommera vznikl, a posléze 20 let celé univerzity spojovány. Včetně nahrání dalšího CD, protože první, obsahující rovněž sbory věnované tělesu skladatelem Dobroslavem Lidmilou (Namlouvací, Rozverná, Domluva), které bylo realizováno v závěru května 2006 ještě za Lidmilova života (zemřel 31. prosince 2006), je už dost dlouho beznadějně rozebráno.

Ale vraťme se k červnovému vystoupení. Ti, kdo ho vyslechli, si jistě spolu se mnou postesknou: Jaká škoda, že bylo tak málo

Zpívá Komorní pěvecký sbor Slezské univerzity

Foto ian

výraznější vyznění jeho koncertů. Konkrétně jejich termín by měl být stanoven natolik včas, aby je bylo možno zveřejnit v městském zpravodaji Hláska a účinně propagovat mezi akademickou obcí. Proto by určitě neměl být volen v tak pokročilém období akademického roku, kdy je už vše na univerzitě podřízeno režimu zkouškového období. A do třetice měl by se vyhnout časové kolizi s dalšími kulturními akcemi, o nichž se dá předpokládat, že budou hojně navštěvovány. V termínu posledního vystoupení sboru se v Opavě konaly dokonce dvě další, jak se ukázalo, ale jak se dalo také předpokládat, koncertu konkurující události, když ve Sněmovním sále minoritského kláštera účinkoval jen o hodinu později klavírista Lukáš Vondráček a když ve Slezském divadle ve stejný čas jako pěvecký koncert našeho sboru začínala jako doprovodná akce výstava v Domě umění třetí a poslední diashow cestovatele Jiřího Kolbavy, kterou navíc Slezská univerzita spolupředávala (výstavu i všechna tři diashow)...

Krásnou velkou kytki předanou po koncertu kvestorem Ing. Jaroslavem Kaniou dirigentce Vladimíře Vašínkové jsem tedy chápal nejen jako poděkování, ale též jako oboustranný závazek do budoucna.

Ivan Augustin

Stuchlíkova karvinská „Noc malých dravců“

„Aby byl hvězdopravec také fotografem, považuji za mimořádně ojedinělé,“ řekl na vernisáži první výstavy prof. RNDr. Zdeňka Stuchlíka, CSc., před deseti lety doc. Mgr. Jindřich Štreit z Institutu tvůrčí fotografie Filozoficko-přírodovědecké fakulty Slezské univerzity, když představoval jeho soubor Bergenské impresy. Netrvalo dlouho a každou další Stuchlíkovu výstavu (v tomto výčtu figurují mezi jinými vystoupení na univerzitách ve Vratislavi, ve Vilniusu či v Oxfordu) jsme si nejen my na Slezské univerzitě zvykli považovat za opravdovou událost. Nejinak tomu bylo od 23. dubna do 22. května při jeho vystoupení ve zmenšeném prostoru karvinské Galerie Zdravé město ve foyeru Obchodně podnikatelské fakulty.

Ani v Karvině, která je jeho rodištěm, nevystavoval Stuchlík poprvé (dříve se tu už představil v Galerii Pod věží a v prostorách Regionální knihovny), nicméně na

jeho velkoformátových barevných fotoobrazech nacházíme díky tvůrčím metamorfózám pokaždé něco nového. A tak není divu, že právě „Metamorfózy“ jsou označením pro jeho výstavu, jimiž opakovaně zaplnil prostory Galerie Na půdě na Filozofické fakultě Ostravské univerzity. A Ostravská univerzita se také spolu s nakladatelstvím Tilia v Šenově u Ostravy postarala v roce

Z výstavy fotografií Zdeňka Stuchlíka v karvinské Galerii Zdravé město Foto Lucie Bínová

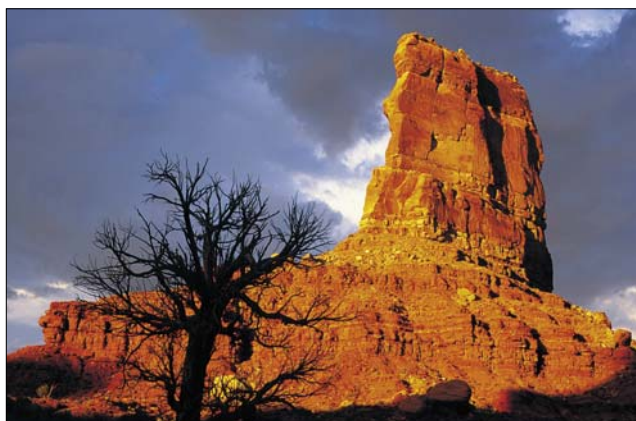
2007 o vydání Stuchlíkovy monografie Hledání souvislostí.

Pro letošní karvinskou výstavu zvolil Stuchlík označení Noc malých dravců. Kolekce byla sestavena z děl, která v posledních letech vznikla při cestách vedoucího Ústavu fyziky Filozoficko-přírodovědecké fakulty a prorektora Slezské univerzity v Opavě za jeho hlavním profesním zájmem, tedy relativistickou astrofyzikou. Návštěvníky zavedla třeba až na australský kontinent nebo do nepálské metropole Káthmándú. Stuchlík se jako dnes už zkušený průvodce dalekými světy znovu osvědčil. Vždyť se každý mohl utvrdit, že v hledání souvislostí neustává. A nejen to. Našel pro ně vlastní symbolický výraz v podobě proměnlivé míry citlivého dialogu fyzikálních a filozofických kategorií a tvůrčího pohledu na skutečnost, formovanou stejně tak přírodou, jako člověkem. (ian)

Výstava Jiřího Kolbaby s univerzitní účastí

Opavská kulturní organizace (OKO) zahájila po dlíhí rekonstrukci Domu umění, od jehož otevření uplynulo letos na jaře 35 let, program v jeho prostorách fotovýstavou cestovatele Jiřího Kolbaby. V rámci projektu „Svět v ...“ byla ve dnech od 7. května do 28. června jejím spolupřátatelem i Slezská univerzita (SU), která poskytla půdu pro konání doprovodných akcí výstavy v podobě tří Kolbabiných diashow. První cestovatel 12. května věnoval svým zážitkům z Havaje, druhou, pro niž už 3. června byla univerzitní aula Na Rybníčku těsná, putování z Číny do Tibetu a konečně poslední, při níž aula zůstala prázdná, protože diashow Ukrajinská země (cesta napříč USA) 24. června zcela „vyprodala“ Slezské divadlo. Příspěvkem SU, již partnersky podpořila Česká spořitelna, se dále stala malá upoutávka na výstavu v Domě umění instalovaná v předsálí auly Na Rybníčku. Všechny 16 vystavených Kolbabiných fotografií bylo poutavou pozvánkou k návštěvě „hlavní“,

Snímky, které avizovaly jednotlivé besedy v rámci výstavy v opavském Domě umění - nahoře Havaj a Tibet, dole Utah

Foto Jiří Kolbaba

samořejmě mnohem obsáhlejší instalace v Domě umění.

Cestovatel se v Opavě představil poprvé, a soudě podle stále stoupajícího zájmu o setkání s ním to bylo představení úspěšné. Při tiskové besedě před zahájením výstavy přiznal, že se v Opavě těší nejen na početné publikum, ale též na návštěvu svého kolegy cestovatele Jiřího Blaty, znalce Sibíře.

Pokud jde o spoluúčast na této události, SU si nedlouho před zahájením oslav dvaceti let své existence znovu ověřila, jak se lze pozitivně připomenout kulturní veřejnosti města. Tím větší je očekávání, jak spolupráce s OKO využije v jubilejním roce 2011, kdy by chtěla v prostorách Domu umění, případně Obecního domu uspořádat jak výstavu děl studentů Institutu tvůrčí fotografie, tak v širším kontextu prezentovat dílo akademického sochaře Zdeňka Kolářského, tvůrce rektorských insignií, a Svatoslava Böhma, autora četných grafických návrhů, realizovaných ponejvíce v její vydavatelské produkci. (ian)

Předsálím (foto nahoře) prošli posluchači do univerzitní auly... Foto ian

... a poutavý výklad Jiřího Kolbaby o Havaji mohl začít

Foto ian

Úspěšné sportovní dny na karvinské fakultě

Pod bezednými koši se bojovalo s velkou urputností

Foto archiv

Fotbalová klání přinesla napětí i za postranní čarou

Foto archiv

Zábavu s přáteli, boj o body, smutek z porážek či radost z vítězství, to vše a mnohem víc přinesly zúčastněným Sportovní dny Obchodně podnikatelské fakulty Slezské univerzity, které se v Karvině konaly od 11. do 14. května.

Nejen studenti, ale také zaměstnanci mohli vybírat z nabídky 11 sportů, speciální nabídkou pak byl sjezd řeky Opavy na kánoích. Tělo i ducha se nakonec rozhodly potrápit na dvě stovky studentů a zaměstnanců fakulty. Nejpočetněji byl obsazen turnaj fotbalový, ale zahanbit se nenechali ani volejbalisté, tenisté a florbalisté. Všechna sportovní klání proběhla v duchu fair play a pohodové atmosféře.

Prvním z turnajů v rámci sportovních dnů byl ten v bowlingu, který měl od začátku jasného favorita. Byl jím loňský vítěz Lukáš Capek. Ačkoliv se turnaj od samého začátku vyvíjel překvapivě (úvodní kolo vyhrál výkonem 186 bodů Filip Kašík), favorit své postavení nakonec obhájil a ve finále zvítězil nejlepším výkonem dne, když nahlál 196 bodů.

Jen o něco málo později začalo v tělocvičně Na Vyhliďce klání stolních tenistů, následováno turnajem v badmintonu, na který se museli někteří účastníci bowlingu urychleně přesunout. To se jim nakonec vyplatilo, protože jak Michal Šťastný, tak Jiří Mikůš dosáhli na medailové umístění. První ze dnů zasvěcených sportu uzavřelo v rytmu hudby na padesát

Výsledková listina

Tenis

1. Antonová Bára, Šustek Roman
2. Stránský Libor, Kašík Filip
3. Ručka Lukáš, Špok Karel, Přívara Jakub, Fiala Radim

Badminton

1. Mikůš Jiří
2. Šťastný Michal
3. Kaletová Kamila

Stolní tenis

1. Krop Tomáš
2. Vaněk Vladislav
3. Chroboczek Jan

Bowling

1. Capek Lukáš
2. Mikůš Jiří
3. Miškus Martin

Petanque

1. Desenská Markéta, Kovaříčková Lenka, Miškus Martin, Mikůš Jiří

Nohejbal

1. „LuLu“ - Hanzel Lukáš, Zbijovský Lukáš
2. „Brzdy“ - Petřeková Darina, Šťastný Michal

Streetball

1. „Budoucnost Vesmíru“ - Gróf Michal, Tomek Martin
2. „Střídačka“ - Kiss Patrik, Varyš Adam
3. „4. patro“ - Joklík Jiří, Kraitl Jakub, Pecher Mira

Volejbal

1. „Morény“ - Lyko, Slanina, Weinert, Minářová, Polášek
2. „PBK“ - Antonová, Jakešová, Venos, Vávrová, Švarcová
3. „RIFKA“ - Koukal, Vyhnánek, Camprová, Chovancová, Škapová, Jasná

Fotbal

1. „Holubi“ - Valošek, Kaniok, Slivoník, Palus, Timan, Chudý
2. „Fialky“ - Fiala, Krajcar, Tomiš, Pleva, Kašík, Velikovský
3. „Mamuti“ - Beránek, Pagáč, Adamec, Poláček, Puška, Švub, Lorenzini, Radek

Florbal

1. „Co ti je (to je jedno)“ - Deus Michal, Kudrna Lukáš, Baumgartner Tomáš, Helis Tomáš, Hamal Šimon, Punčochář Aleš, Tomčík Michal
2. „PAJŠL“ - Kouba Aleš and company
3. „Ruční brzdy“ - Hanzel Lukáš, Gavenda Michal, Šindlár Marek, Vargová Daniela, Koutný Richard,

dam při aerobiku pro radost.

Program pokračoval ve středu 13. května ráno, přivstat si museli tenisté. Očividně jim to ale nevadilo, přihlásil se tučt dvoučlenných týmů. Bitvy na oranžovém poli měly vynikající úroveň a díky mnoha dramatickým soubojům se protáhly až do odpoledních hodin. Barbora Antonová s Romanem Šustkem je vítězně ukončili právě včas, aby se spolu s ostatními stihli přesunout do sportovního areálu Gymnázia Karviná, kde již probíhaly poslední přípravy na turnaje ve fotbalu, volejbalu, streetballu, nohejbalu a petanque.

Po pečlivém výběru nejlepšího terénu se k dobrým výkonům rozehráli fotbalisté a předváděli divákům rychlou kopanou s množstvím pěkných akcí a brankových příležitostí. Současně s nimi bojovali o každý míč také studenti pod volejbalovou síť. Zatímco v těchto dvou sportech se bojovalo až do pozdních odpoledních hodin, v nohejbalu, streetballu a petanque bylo za hodinu hotovo, do těchto soutěží se přihlásilo sice málo týmů, ale svou kvalitu měly nakonec všechny tři turnaje. Snad se příště hlavně basketbalisté polepší, a budou, co se účasti týče, schopni konkurovat ostatním míčovým sportům.

Na zeleném pažitu se nakonec po velkém boji prosadilo mládí, „Holubi“ vyfoukli vítězství ostríleným „Fialkám“. Závěr odpoledne patřil volejbalistům a samozřejmě

I na soutěžení pod vysokou sítí se usmívalo sluníčko

Foto archiv

všem sportovcům na vyhlášení výsledků v restauraci U Einsteina. O vítězi volejbalového turnaje bylo rozhodnuto již před posledními zápasy, týmu „Morén“ se ve slunečném odpoledni opravdu dařilo, ale souboj o druhou příčku byl do poslední chvíle dramatický. Utkala se v něm družstva „PBK“ a „RIFKA“, prvně jmenovaný tým se nakonec radoval z nejtěsnější možné výhry, když porazil svého soupeře v rozhodujícím třetím setu rozdílem pouhých dvou bodů.

Dobojováno, rychlá sprcha a honem k „Einsteinovi“. Na vyhlášení výsledků se sešla většina účastníků. Ostatně, kdo by chtěl přijít o zaslouženou cenu za medailové umístění. Při samotném vyhlášení panovala atmosféra, za kterou by se nemuseli stydět ani fanoušci Baníku Ostrava. Zábava pokračovala dál, o gólech, zkažených podáních, faulech, sporných bodech či krásných akcích diskutovali sportovci až do... (no prostě dlouho).

Tečku za sportovními dny

V petanque se s úspěchem uplatnily ženské účastnice

Foto archiv

však udělal až florbalový turnaj ve čtvrtek 14. května. A tečka to byla opravdu povedená. O vítězství bojovaly čtyři vyrovnané týmy, v jejichž sestavách bylo mnoho florbalistů, kteří úspěšně reprezentovali fakultu v kvalifikaci na České akademické hry. Do vyřazovacích bojů vstupovali z prvního místa hráči týmu „Co ti je, to je jedno“, přestože v základní skupině hned ve svém prvním utkání překvapivě podlehl týmu „PAJŠL“. V semifinále je tedy čekal papírově nejslabší

soupeř. Na hřišti to ale vypadalo jinak. Hráči „SECTRONU“ předvedli vynikající týmový výkon a dlouho to vypadalo na velké překvapení. Favorit srovnal skóre až v poslední třetině a o svém postupu do finále rozhodl až při samostatných nájezdech. V něm pak oplatil „PAJŠLU“ porážku ze základní skupiny a mohl se tak radovat z vítězství.

Sportovní dny letního semestru byly na OPF povedené, a tak nezbývá, než se těšit na ty příští. Michal Sebera

Studentské komory pořádaly sportovní turnaje

Ve dnech 12. - 13. května se na opavských součástech Slezské univerzity konal další ročník sportovních turnajů. V letošním akademickém roce nastala ovšem zásadní organizační změna. V souvislosti se vznikem Fakulty veřejných politik se studentští zástupci ve fakultních akademických senátech dohodli, že budou turnaje pořádat společně a umožní tak porovnání hodnotnějších cen. Na organizaci se také významně podílel Kabinet tělesné výchovy Filozoficko-přírodovědecké fakulty.

Úterní odpoledne patřilo v tělocvičně na Husově ulici florbalu. Do turnaje se přihlásila čtyři družstva: RUM, Toníci, Ovocňáčci a SLU Team. Do branek nastoupili brankáři Jakub Grau a Adam Pacinda. Hrál se systémem každý s každým a na

základě výsledků následovala play off o třetí a první místo.

Za favority byli od začátku považováni Toníci, kteří také bez ztráty jediného bodu postoupili do finále, v němž porazili SLU Team 2:1 a stali se tak vítězi celého turnaje. V boji o třetí místo zvítězilo družstvo RUM 2.0 nad Ovocňáčky. Ti tak získali čestnou bramborovou pozici. Nejlepším střelcem dne byl David Števček, který nasázel brankářům osm gólů. Nejlepším brankářem se stal Adam Pacinda.

Středa - stejné místo, stejný čas, jiný sport. Tentokrát se čtyři družstva (FC Válcovny plechu, Koruna Team, FC Raciola rýžoví medvídci a Natrhlá achilovka) střetla ve fotbale. Postupový klíč zůstal

Třikrát v tělocvičny na Husově ul. Foto archiv

stejný. Hra byla vyrovnaná a hráči ze sebe vydávali maximum. Souboj o třetí místo však dopadl jednoznačně, FC Válcovny plechu převálcovaly Natrhlou achilovku 5:1. Naproti tomu finálový duel byl napínavý do poslední chvíle. Turnaj rozhodl gól Filipa Huška, který tak zařídil vítězství Rýžových medvídků nad Korunou 1:0.

Překvapením byl počet nejlepších střelců. Ti byli s pěti góly hned tři (Filip Hušek – FC Rýžoví medvídci, Martin Marek – Natrhlá achilovka, Pavel Horelica – Koruna Team).

O oba turnaje byl na opavské poměry mezi studenty neobyčejně velký zájem, je proto možné, že pořadatelé budou zvažovat větší prostor pro sportovní dění na opavských součástech. Jakub Čmíel

Generali Pojišťovna a.s. Vám nabízí

Životní pojištění s příspěvkem zaměstnavatele

Generali Pojišťovna a.s. přichází s nabídkou životního pojištění s příspěvkem Vašeho zaměstnavatele – **Slezské univerzity v Opavě**. Z tohoto příspěvku neplatíte žádnou daň ani odvody státu. **Získáváte tak produkt, který umožňuje zhodnocení vložených finančních prostředků s možností daňového odpočtu vlastních příspěvků.**

Využijte tuto příležitost a s pojištěním Generali dále získáte:

- výběr typu životní pojistky (kapitálová, investiční) zcela dle vašich potřeb
- smlouvu, kterou můžete v budoucnu snadno **přizpůsobit** svým novým potřebám
- podle životní situace možnost změny **pojistné ochrany** a pojištěného rizika (úraz, nemoc, invalidní důchod, ...)
- zabezpečení svých blízkých v případě úmrtí – Generali Pojišťovna a.s. vyplatí osobě oprávněné k převzetí pojistného plnění sjednanou pojistnou částku
- možnost vkládat **mimořádné vklady**
- **slevy** na pojištění **majetku** a motorových **vozidel ve výši až 20%**
- možnost sjednání nového **úrazového pojištění BeneFIT – rodinné pojištění, které vám zaplatí za všech okolností se slevou až 40%**

Co Vám dále nabízíme?

- Individuální přístup při sjednávání Vaší smlouvy
- Konzultace a řešení smlouvy při jakýchkoliv změnách
- Poradenství v dalších druzích pojištění
- Nadstandartní péče jednoho poradce

Kontakt

Ing. Irena Kročková
oblastní kancelář Opava
tel.: 558 842 302, mobil: 607 120 947
e-mail: irena_krockova@generali.cz

GENERALI

Pod křídly lva.

Univerziáda bez reprezentantů naší školy

O prvním červnovém víkendu hostila Opava podruhé v tříleté historii závodů In-line univerziádu. Členové Univerzitního sportovního klubu se zhostili náročné role pořadatelů, i když Slezská univerzita (SU) na závodní dráze žádného ze svých reprezentantů neměla.

Mistrovství ČR akademiků v in-line bruslení o Pohár rektora SU se jelo souběžně s národním seriálem O₂ In-line Cup. Na startující čekala členitá 21 km dlouhá trať vedoucí Městskými sadami, připravená členy Univerzitního sportovního klubu SU a agenturou SportovníKurzy.cz, především univerzitními pedagogy RNDr. Daliborem Musilem a Mgr. Jiřím Reichertem.

Na startu hlavního závodu nechybělo žádné jméno české bruslařské špičky. Domácí diváci sice neměli možnost povzbudit reprezentanty SU, ale podél trati hnali dopředu opavské bruslaře jedoucí v barvách SportovníKurzy.cz. Po celou dobu na špičce pelotonu sváděli souboj dvojnásobný mistr republiky Matěj Krupka (ILA Rollerblade Speedodro) a průběžně vedoucí muž seriálu O₂ In-line Cup Opavan Vojtěch Drastich (SportovníKurzy.cz). Po 35 minutách a 12 vteřinách projel Krupka cílem s náskokem několika vteřin právě před Vojtou. Třetí byl Roman Fišnar ze Sokola Šumperk. Skvěle si vedli i další z mužů v dresu SportovníKurzy.cz Michal Pěchonka, který dojel šestý, a Adam Klapeček, který si zapsal osmou příčku. Ženám opět vládla Renáta Karabová (Skating Club Košice), která o 40 vteřin nechala za

Tři nejrychlejší mezi ženami Foto Martin Kůs

Poháry nejúspěšnějším borcům v obou kategoriích předával rektor Slezské univerzity v Opavě doc. PhDr. Rudolf Žáček, Dr. Foto Martin Kůs

Stupně vítězů závodu mužů Foto Martin Kůs

sebou Nikol Hlůžkovou (TJ Iguana Worker Team) a o dalších 32 vteřin Katrinu Kotello z Rigy. Dobře si vedla opavská Martina Žáčková, která vyjela osmé místo.

I závod vysokoškoláků O pohár rektora Slezské univerzity v Opavě měl šťávu a napětí. Tituly akademických mistrů ČR putovaly s Evou Šodkovou na Západočeskou univerzitu do Plzně a s Romanem Fišnarem na Fakultu tělesné kultury Univerzity Palackého do Olomouce. V ženách stříbro vybojovala Jana Zubčáková (Masarykova univerzita) a bronz Dominika Pompová (Univerzita Karlova). Mezi muži dojel druhý Bob Němeček (Západočeská univerzita v Plzni) a třetí Jiří Procházka (Fakulta tělesné výchovy a sportu Univerzity Karlovy). Nejlepší vysokoškolští in-line bruslaři převzali ocenění a poháry od rektora SU doc. PhDr. Rudolfa Žáčka, Dr., a proděkanů Filozoficko-přírodovědecké fakulty doc. PhDr. Ireny Korbelářové, Dr.

„Konání in-line univerziády nebo přesněji řečeno Mistrovství ČR akademiků v in-line bruslení v Opavě lze považovat za velký úspěch a vysoké ocenění. Podařilo se nám přesvědčit Českou asociaci univerzitního sportu, aby vyjmul bruslení z Českých akademických her v Plzni a nechal je uspořádat právě u nás v Opavě. Sami účastníci si pochvalovali jak zájem a připravenost akce, tak trať závodu. Myslím, že i my, jako pořadatelé, můžeme být spokojeni,“ konstatoval kvestor Slezské univerzity Ing. Jaroslav Kania, který akademické mistrovství zajišťuje i jako jeho ředitel. Martin Kůs

Do vydání přispěli:

Ivan Augustin, pracovník Public Relations rektorátu SU; Veronika Belicová, studentka OPF; PhDr. Oldřich Berka, Ph.D., pracovník oddělení zahraničních styků OPF; Ing. Lucie Bínová, pracovnice oddělení pro rozvoj a vnější vztahy OPF; Radek Cieslar, majitel restaurace U Einsteina v Karvině; Mgr. Martin Čapský, Ph.D., pedagog Ústavu historických věd FPF; Jakub Čmiel, student Ústavu veřejné správy a regionální politiky FVP; Mgr. Jiřina Hosáková, pedagožka Ústavu ošetrovatelství FVP; Dr. Ing. Marie Gabryšová, zástupkyně vedoucí katedry marketingu OPF; Vendula Gronkowiecová, pracovnice Vzdělávacího centra SU; Anna Hajdíková, studentka OPF; Jiří Jahn, student MÚ; Ing. Patrik Kajzar, Ph.D., absolvent OPF; Prof. RNDr. Jozef Kelemen, DrSc., pedagog Ústavu informatiky FPF; Jiří Kolbaba, cestovatel; Miroslava Koňuchová, studentka OPF; Tomáš Kramný, technický redaktor Novin SU; Martin Kůs, člen Univerzitního sportovního klubu SU; PhDr. Libor Martinek, Ph.D., pedagog Ústavu bohemistiky a knihovnictví FPF; Doc. PhDr. Dagmar Mastiliaková, Ph.D., vedoucí Ústavu ošetrovatelství FVP; Irena Muroňová, DiS., pracovnice Vzdělávacího centra SU; Mgr. Jan Nosek, vedoucí Centra informačních technologií SU; Mgr. Michal Novotný, pracovník Centra výpočetní techniky FPF; Mgr. Václav Podestát, pedagog Institutu tvůrčí fotografie FPF; Ing. Jan Podmol, projektový manažer SU; Prof. RNDr. Jaroslav Ramík, CSc., prorektor pro studijní a sociální záležitosti, vedoucí katedry matematických metod v ekonomii OPF; PhDr. Zdeňka Římovská, pedagožka Ústavu ošetrovatelství FVP; Mgr. Michal Sebera, pedagog katedry tělovýchovných a sportovních aktivit OPF; PhDr. Jiří Sedláček, pedagog Ústavu veřejné správy a regionální politiky FVP, předseda Akademického senátu FVP; Vladislava Schmidová, pracovnice oddělení pro rozvoj rektorátu SU; Doc. Ing. Eva Sikorová, CSc., pedagožka katedry účetnictví OPF; Anna Sotolářová, studentka FPF, členka Asociace studentů a přátel SU; Doc. Ing. Daniel Stavárek, Ph.D., vedoucí katedry financí OPF; Věra Šafaříková, studentka FPF; Ing. Jarmila Šebestová, Ph.D., zástupkyně vedoucího katedry managementu a podnikání OPF; Simona Šulcová, pracovnice Vzdělávacího centra SU; Viliam Šuňal, předseda občanského sdružení Trianon, Český Tešín; Mgr. Eva Torčíková, zástupkyně vedoucí katedry cestovního ruchu OPF; Ing. Miroslava Vašítková, pedagožka katedry marketingu OPF; PhDr. Renáta Zeleníková, pedagožka Ústavu ošetrovatelství FVP.

Noviny Slezské univerzity

Čtvrté a páté číslo čtrnáctého ročníku vyšlo 31. srpna 2009

Uzávěrka 20. července 2009

Vydává rektorát Slezské univerzity v Opavě

Adresa redakce: Slezská univerzita v Opavě, Na Rybníčku 626/1

746 01 Opava (tel. 553 684 625, 553 684 650)

e-mail: noviny@slu.cz, http://www.slu.cz/

Připravila redakční rada ve složení:

Doc. RNDr. František Koliba, CSc., (předseda),

Ivan Augustin, Ing. Lucie Bínová, Hana Černinová, Jakub Čmiel,

Jana Chyliková, Jiří Jahn, Mgr. Marta Kolaříková, Tomáš Kramný,

PhDr. Libor Martinek, Ph.D., Prof. Ing. František Němec, Ph.D.,

Mgr. Michal Novotný, Ing. Petra Považská, PhDr. Jiří Sedláček,

Anna Sotolářová, Vladislava Schmidová; šéfredaktor: Ivan Augustin;

sazba a typografická úprava: Tomáš Kramný

Tisk: Tiskárna KLEINWÄCHTER, Frýdek-Místek

Náklad: 2500 kusů

KLEINWÄCHTER

Podávání novinových zásilek povoleno Českou poštou, s.p.,
Odstěpným závodem Severní Morava, čj. 2596/97-P/1 ze dne 3. 7. 1997.

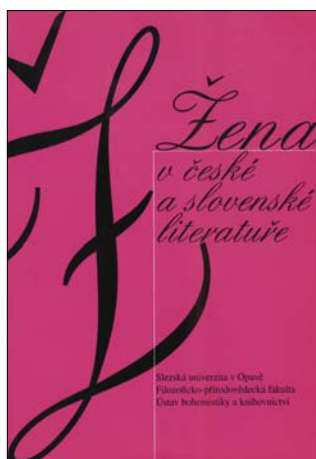
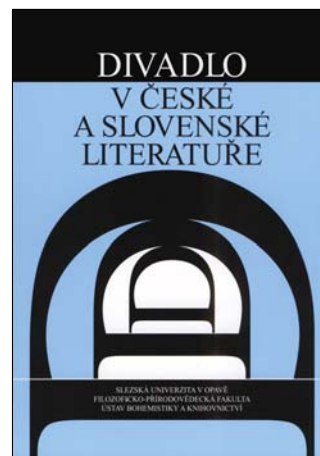
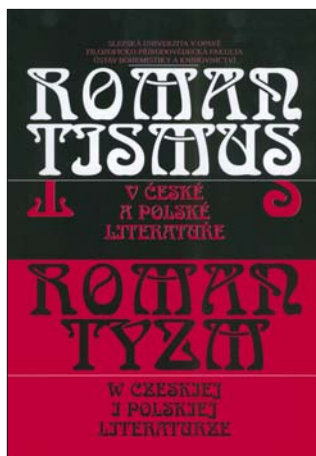
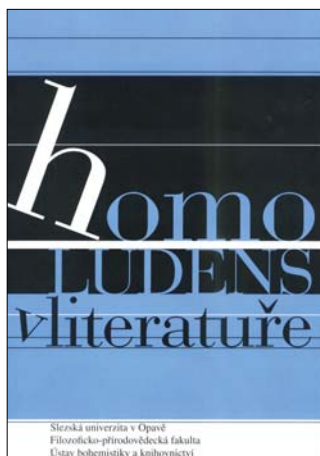
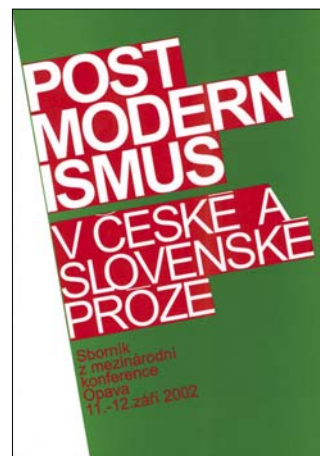
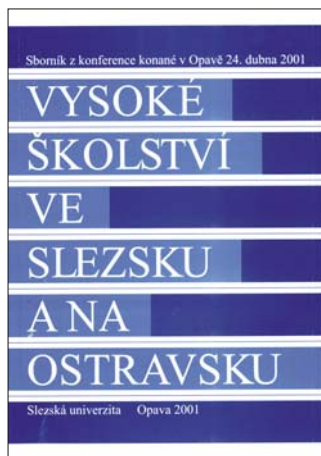
NOVINY SLEZSKÉ UNIVERZITY
jsou zapsány do evidence periodického tisku
pod evidenčním číslem MK ČR E 10027.

ISSN 1801-1071

Tvorba Svatoslava Böhma zasluhuje obdiv

Výběr ukávek z grafického díla krnovského výtvarníka Svatoslava Böhma (1934) pro Slezskou univerzitu v Opavě uzavírá přebal se dvěma dominujícími písmeny „K“. Ano, kontakty s vnitřně spřízněnými jsou i pro jeho autora důležité a už v roce 1967 ho přivedly k účasti na spoluformování Klubu konkretistů, tedy jinému KK. Ale písmena má Böhma rád všechna, protože se dlouhá léta nechává inspirovat literaturou – jako tvůrce grafické podoby literárních časopisů, jako prakticky stálý spolupracovník nejednoho nakladatelství a jako přítel mnoha literárních osobností.

K tomu, aby něco ze své tvůrčí invence věnoval také Slezské univerzitě, ho v závěru devadesátých let přivedl doc. PhDr. Jiří Urbanec, CSc., tehdy vedoucí Ústavu bohemistiky a knihovnictví (ÚBK) Filozoficko-přírodovědecké fakulty a prorektor pro rozvoj. Není tedy divu, že se nedlouho poté stal ÚBK Böhmovi věrným zadavatelem zakázek, které už dnes vytvářejí pěknou kolekci. Protože první z nich byla realizována před deseti lety, chceme výročí partnerství ÚBK a S. Böhma připomenout. A s ním též odborná setkání literárních badatelů, která pro ně vytvořila základ. (ian)

Nahoře zleva: Vysoké školství ve Slezsku a na Ostravsku, obálka sborníku (2001); Česká a polská emigrační literatura, přebal (2002); Návraty k dětství v české a slovenské literatuře, přebal (2008); Postmodernismus v české a slovenské próze, přebal (2002). Uprostřed zleva: Přebal pro tiskoviny (2000); Homo ludens v literatuře, přebal (2006); Romanismus v české a slovenské literatuře, přebal (2000); Divadlo v české a slovenské literatuře, přebal (2007). Dole zleva: Pohledy na českou literaturu dvou století, edice Editio, přebal (2000); Polská poezie českého Těšínska po roce 1920, přebal (2006); Žena v české a slovenské literatuře, přebal, 2006; Současné kontakty české a polské literatury, přebal 2001

Repro archiv